

การพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง
เรื่อง เทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว

สารนิพนธ์

ของ

นายแสนฤทธิ์ ชื่นกตัญญู

๒๕๔๕

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา

เมษายน ๒๕๔๕

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๒ ๑๔๘๐๕๒

การพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง
เรื่อง เทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว

บทคัดย่อ
ของ
นายแสนฤทธิ์ ชื่นกัตัญญ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา
เมษายน 2545

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง เรื่อง เทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ เป็นนิสิต สาขาเทคโนโลยีสื่อสาร-การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 45 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละ

ผลการศึกษา พบว่า บทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง เรื่อง เทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว มีประสิทธิภาพ 94.98/94.36 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

THE DEVELOPMENT OF SELF-INSTRUCTION VIDEOTAPE PROGRAM
ON TELEVISION NEWS PRODUCTION TECHNIQUES

AN ABSTRACT

BY

MR. SANRIT CHUNKATUNYOO

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Technology
at Srinakharinwirot University

April 2002

The purpose of this study was to develop the self-instruction videotape program on television news production techniques to meet the 90/90 standard criteria.

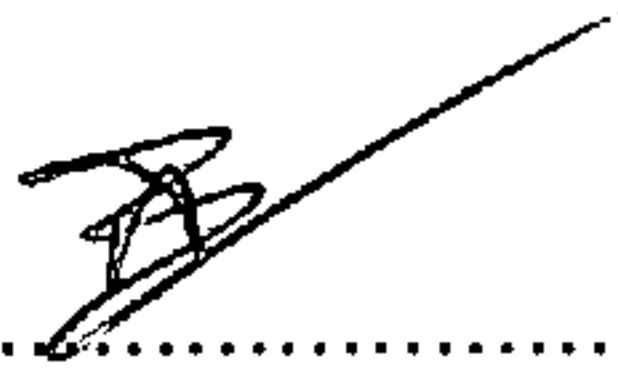
Samples were 45 undergraduate students, majoring in Educational Communication Technology, the Faculty of Education, Srinakharinwirot University. They registered in the second semester of 2001 academic year by simple random sampling.

Data were collected and analyzed by mean, standard deviation and percentage.

The study result revealed that an efficiency of the self-instruction videotape program on television news production techniques was 94.98/94.36, higher than the 90/90 standard criteria.

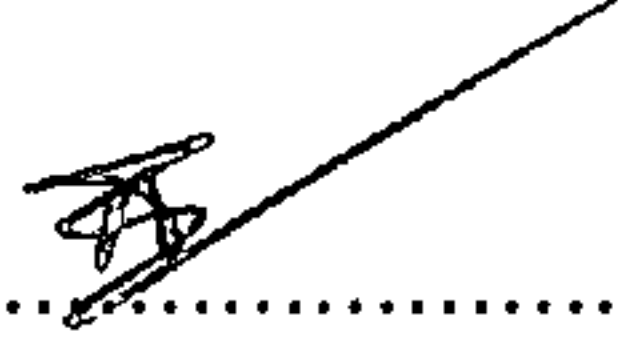
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้วเห็นสมควรรับ
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

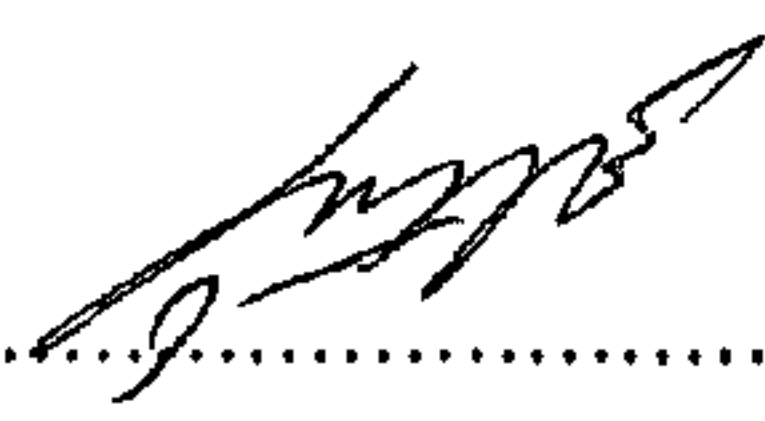

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุรัชย์ สิกขาบัณฑิต)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์)

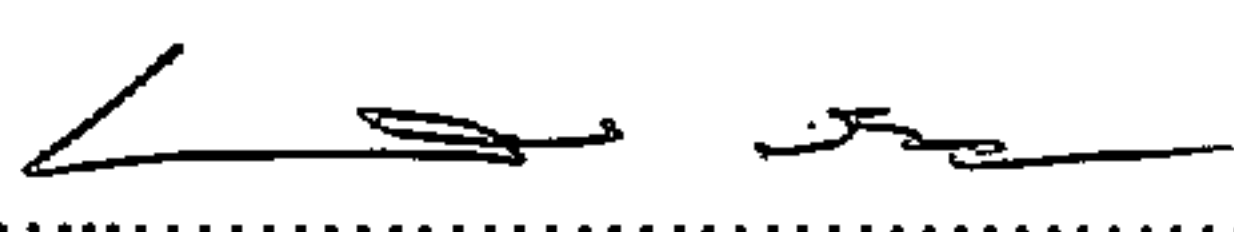
คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุรัชย์ สิกขาบัณฑิต)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์)

.....กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญฤทธิ์ ควรหาเวช)

ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษาอนุมัติให้สารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....หัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวชัย สิกขาบัณฑิต)

วันที่ 25 เดือน เมษายน พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้เพราะ ได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รongศาสตราจารย์ ดร. สุรัชย์ สิกขาบัณฑิต ประธานกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ รongศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์ กรรมการควบคุมสารนิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำอย่างละเอียดในด้านข้อมูลทางสถิติ และผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญฤทธิ์ ควหาเวช ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่าเพิ่มเติม ซึ่งผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้ทั้งวิชาพื้นฐานและวิชาเอก

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 และเพื่อน ๆ เอกเทคโนโลยี- การศึกษาทุกคน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและร่วมทั้งการให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบแต่คุณพ่อสมศักดิ์ ชื่นกัตัญญ และ คุณแม่แสงจันทร์ ชื่นกัตัญญ ที่เป็นผู้คอยดูแลเอาใจใส่ ให้การสนับสนุนด้วยความรักและห่วงใย เป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่งแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

แสนฤทธิ์ ชื่นกัตัญญ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับวิดิทัศน์.....	7
ความหมายของวิดิทัศน์.....	7
คุณค่าของวิดิทัศน์.....	8
ประเภทของรายการวิดิทัศน์เพื่อการศึกษา.....	11
การผลิตรายการวิดิทัศน์เพื่อการศึกษา.....	13
ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการถ่ายภาพโทรทัศน์.....	14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิดิทัศน์.....	25
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับบทเรียนด้วยตนเอง.....	27
ความหมายของการเรียนด้วยตนเอง.....	28
จุดมุ่งหมายของการเรียนด้วยตนเอง.....	28
ลักษณะของการเรียนด้วยตนเอง.....	28
ประเภทของการเรียนด้วยตนเอง.....	29
ประโยชน์ของการจัดการเรียนด้วยตนเอง.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนด้วยตนเอง.....	30
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับวิธีการเรียนแบบรายบุคคล.....	32
ความหมายของการเรียนแบบรายบุคคล.....	32
จุดประสงค์ของการเรียนแบบรายบุคคล.....	32
ประเภทของการเรียนแบบรายบุคคล.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวกับวิธีการเรียนแบบรายบุคคล.....	35

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านการวิจัยและพัฒนา.....	37
ความหมายของการวิจัยและพัฒนา.....	37
องค์ประกอบของการวิจัยและพัฒนา.....	38
ขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนา.....	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนา.....	40
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข่าวโทรทัศน์.....	42
ความหมายของข่าว.....	42
แนวคิดเกี่ยวกับข่าวโทรทัศน์.....	44
คุณค่าของข่าวและการประเมินคุณค่าของข่าวโทรทัศน์.....	45
ความน่าเชื่อถือของข่าวโทรทัศน์.....	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข่าวโทรทัศน์.....	50
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ.....	52
การหาประสิทธิภาพ.....	52
การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ.....	53
3 วิธีดำเนินการทดลอง.....	57
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	57
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	57
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	57
การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	58
การสร้างแบบฝึกหัดระหว่างเรียน.....	59
แบบประเมินคุณภาพรายการวัดทัศน.....	59
การดำเนินการทดลอง.....	60
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
การประเมินคุณภาพบทเรียนวัดทัศน.....	62
การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียนวัดทัศนด้วยตนเอง.....	65

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	68
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	68
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	68
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	69
การดำเนินการทดลอง.....	69
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	69
อภิปรายผล.....	69
ข้อเสนอแนะ.....	71
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย.....	71
บรรณานุกรม.....	72
ภาคผนวก.....	79
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	144

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การประเมินคุณภาพบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเองโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา.....	63
2 การประเมินคุณภาพบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเองโดยผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อ.....	64
3 แนวโน้มของประสิทธิภาพของบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง.....	65
4 ประสิทธิภาพของบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง.....	66
5 ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ ระหว่างเรียน.....	135
6 ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	136
7 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียน.....	137
8 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน.....	138

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ความเจริญก้าวหน้าและความทันสมัยรวดเร็วทางด้านข่าวสารนับว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์เป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นอดีตหรือปัจจุบันการดำเนินชีวิตส่วนใหญ่มนุษย์ทุกคนต้องอาศัยข่าวสารเพื่อทราบความเคลื่อนไหวด้านต่าง ๆ เช่น การเมือง เศรษฐกิจ สังคม ความเป็นอยู่ เป็นต้น ปัจจุบันโลกแคบลง เนื่องจากเทคโนโลยีทางการสื่อสารมีความทันสมัยมากขึ้น การติดต่อรับส่งข่าวสารสะดวกและรวดเร็ว เราสามารถทราบข่าวสารได้ทั่วโลกในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งเราจะทราบข่าวสารได้จากสื่อหลายแขนง เช่น วิทยุ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ เป็นต้น ภาพวีดิทัศน์นับว่าเป็นหัวใจสำคัญของสื่อโทรทัศน์เพราะโทรทัศน์จะสื่อสารด้วยภาพและเสียงเพื่อที่จะถ่ายทอดเรื่องราวตลอดจนแนวความคิด ความรู้สึก อารมณ์ ความสวยงาม เผยแพร่ไปให้ประชาชนได้ทราบได้เกิดความรู้ ความเข้าใจ พร้อมทั้งเนื้อหาสาระอย่างถูกต้อง ดังคำกล่าวที่ว่า "ภาพหนึ่งภาพมีความหมายมากกว่าคำพูด หรือการเขียนนับพันคำ" ผู้ที่จะสื่อจินตนาการเหล่านี้ออกมาได้ก็คือ ช่างภาพ นั่นเอง ความสมบูรณ์ของภาพแต่ละภาพที่ปรากฏออกมา นอกจากจะมีความทันสมัยทางด้านเทคโนโลยีและอุปกรณ์แล้ว ทางด้านบุคลากรก็ต้องมีความรู้ ประสบการณ์ ความชำนาญ ทักษะ และความเอาใจใส่ในหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่ด้วย ภาพที่ออกมาจึงจะสามารถสื่อสารเรื่องราวเป็นรูปธรรมได้ดี

การสร้างภาพถ่ายให้สวยงามและมีคุณค่านั้น นอกจากการให้ภาพได้รับแสงพอดีมีความคมชัดแล้ว การจัดวางองค์ประกอบต่าง ๆ ในภาพ การเลือกมุมถ่ายที่เหมาะสม ตลอดจนเนื้อหาที่น่าสนใจสามารถดึงดูดโน้มน้าวจิตใจของผู้ดูให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกที่คล้อยตามนั้นก็มีความสำคัญอีกประการหนึ่ง การสร้างภาพถ่ายมีลักษณะเหมือนกับการวาดภาพของจิตรกร ซึ่งเริ่มจากกระดาษที่ว่างเปล่า สร้างแนวความคิด หาเรื่องราว จัดวางตำแหน่ง เพื่อประกอบให้ได้ภาพที่สวยงาม นักถ่ายภาพที่ดีต้องเป็นผู้มีแนวความคิดสร้างสรรค์ สามารถค้นหาสิ่งที่น่าสนใจในธรรมชาติแวดล้อม สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ ให้เกิดมีความหมายด้วยการจัดวางตำแหน่งการประกอบภาพอย่างเหมาะสมให้ภาพถ่ายมีความสวยงาม มีบรรยากาศให้ความรู้สึกได้ดี (สมาน เถระการ. 2528 : 87-88)

การประกอบภาพเป็นขบวนการที่ผู้ถ่ายทำให้ภาพถ่ายเป็นภาพที่ชวนดู น่าสนใจและสวยงาม เริ่มตั้งแต่การจัดทั้ง Background และ Foreground หรือการจัดท่าทาง การจัดวางสิ่งของให้เหมาะสม การตั้งมุมกล้องให้ได้ภาพมีสัดส่วนถูกแบบ มีความตัดกันและกลมกลืนกัน รวมทั้งการออกแบบที่สวยงามและการจัดมุมต่าง ๆ ทั้งนี้ต้องอาศัยความชำนาญหรือประสบการณ์ ซึ่งต้องเกิดขึ้นจากการได้ฝึกฝนบ่อย ๆ รู้จักวินิจฉัยภาพและมีความซาบซึ้งในศิลปะพอสมควร (สมคิด ชิริศิลป์ และ โสภภาพรรณ สุวรรณแสง. 2521 : 82) การประกอบภาพอาจตีความหมายได้ถึงการจัดวางตำแหน่งของสิ่งของให้เห็นหรือจัดขึ้นให้มีความเรียบง่ายสวยงาม ทั้งโดยการเลือกมุมภาพให้สิ่งที่ถ่ายอยู่สูงต่ำ หรือหนักไปข้างใด

ข้างหนึ่ง พร้อมทั้งมีการเลือกสีต้นและคุณภาพกับทิศทางของแสงด้วยการประกอบภาพ จะแสดงให้เห็นถึงข้อแตกต่างระหว่างภาพที่ไม่น่าดูกับภาพที่น่าดูต่างกันได้ (รังสรรค์ ศิริชู. 2528 : 80)

การถ่ายภาพให้ชวนดูก็อยู่ที่ศิลปะของการประกอบภาพ ถ้าประกอบภาพไม่ดีภาพนั้นก็เรียกร่องสายตาจากผู้ดูไม่ได้มาก ภาพใดประกอบมาดีภาพนั้นจะเรียกร่องสายตาได้มากและดูไม่เบื่อ การประกอบภาพให้ได้ดีก็อยู่ที่ศิลปะของผู้ถ่ายภาพ การถ่ายภาพจึงเป็นทั้งวิทยาศาสตร์และศิลปะ ถ้าสามารถประกอบภาพให้ได้ลักษณะทางศิลปะจะยิ่งทำให้ภาพนั้นมีคุณค่าควรแก่การดูยิ่งขึ้น ฉะนั้นการประกอบภาพจึงมีความสำคัญแก่นักถ่ายภาพทุกคน (สนั่น ปัทมะทิน. 2504 : 168-169) การประกอบภาพให้ได้ผลสำเร็จผู้ถ่ายภาพจะต้องมีความกระฉับในใจว่า อะไรคือสาร (Massage) ความคิด (Idea) ความรู้สึก (Feeling) หรืออารมณ์ (Mood) ที่ต้องการให้ภาพถ่ายแสดงออกมาให้เห็น การจัดองค์ประกอบภาพที่ดีจะต้องมีส่วนประกอบ (Element) ต่าง ๆ ในภาพได้รับการเลือกเน้นความสำคัญ และจัดส่วนอื่น ๆ ให้มีความสำคัญอันดับรองลงมา การรวมส่วนต่าง ๆ เข้าด้วยกันในภาพจะต้องมีการผสมกลมกลืนเป็นหน่วยเดียวกันเพื่อบอกเรื่องราวเพียงเรื่องเดียว และรวมความคิดไว้เพียงความคิดเดียว (ณรงค์ สมพงษ์. 2529 : 157-158)

จากการสังเกตการปฏิบัติหน้าที่ของช่างภาพ ฝ่ายข่าว สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 ในปัจจุบันพบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานส่วนมากยังไม่สามารถถ่ายทำรายการข่าวโทรทัศน์ได้ดีและสมบูรณ์เท่าที่ควร เนื่องจากยังขาดความรู้พื้นฐาน ประสบการณ์ ความชำนาญ ทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการถ่ายทำวิดิทัศน์เบื้องต้น โดยเฉพาะความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักการประกอบภาพข่าว ขนาดภาพข่าว มุมกล้องข่าว การเคลื่อนไหวกล้องข่าว และเทคนิคการถ่ายทำภาพข่าวโทรทัศน์ ที่จำเป็นต้องนำไปใช้ในขณะปฏิบัติหน้าที่ และเป็นเรื่องยากสำหรับผู้ที่ไม่มีความรู้พื้นฐานในด้านการถ่ายทำโทรทัศน์มาก่อน ซึ่งทำให้ช่างภาพขาดความเชื่อมั่นในตนเองในขณะปฏิบัติงานจึงไม่สามารถถ่ายทำโทรทัศน์ออกมาได้อย่างสมบูรณ์และไม่สามารถสื่อความหมายถ่ายทอดความคิดให้แก่ผู้ชมได้ ขาดความน่าสนใจ ส่งผลให้วิดิทัศน์ที่ผลิตขึ้นนั้นขาดคุณภาพ และอาจทำให้ไม่บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ได้

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้พยายามพิจารณาเลือกหาว่าสื่อการเรียนการสอนชนิดใด รูปแบบใด จึงจะสามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยพิจารณาจากคุณสมบัติของสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ พบว่า วิดิทัศน์เป็นสื่อการสอนอย่างหนึ่งที่มีความเหมาะสมในการนำมาสร้างบทเรียนเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว เพราะวิดิทัศน์สามารถให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ทั้งภาพ เสียง สี และตัวอักษรประกอบเข้าด้วยกัน ช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น ในด้านการเรียนการสอนนั้นวิดิทัศน์ก็นับได้ว่าเป็นสื่อการสอนที่เหมาะสมสำหรับการให้การศึกษาเป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นการสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้ชมทั่วไป หรือนำมาใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอนโดยตรง เพราะการสอนโดยมีทั้งภาพและเสียงที่สัมพันธ์กันสมจริงครบถ้วน จะดึงดูดความสนใจ ทำให้เกิดความเข้าใจในบทเรียนได้ง่ายและลึกซึ้ง สามารถจดจำบทเรียนได้นาน ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ เทปโทรทัศน์สามารถนำมา

ใช้ในการเรียนการสอนได้ทุกระดับชั้น ตั้งแต่อนุบาลถึงอุดมศึกษา รวมทั้งการศึกษานอกโรงเรียน (วสันต์ อดิศักดิ์. 2533 : 13)

นอกจากนี้ ยังมีสื่อที่นักการศึกษาต่างมีความเห็นว่าเป็นสื่อที่ดี สามารถนำเข้ามาช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอนได้ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพนั้นก็คือบทเรียนด้วยตนเอง เนื่องจากบทเรียนด้วยตนเอง เป็นบทเรียนที่

1. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเองตามอัตราความเร็วของตนเอง
2. สามารถสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนได้ดี
3. ช่วยแบ่งเบาภาระของครู ทำให้ครูมีเวลาเตรียมบทเรียนมากขึ้น
4. ช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครูได้ (ประหยัด จิระวรพงศ์. 2528 : 248)

ดังนั้น จากคุณสมบัติของวิดิทัศน์และบทเรียนด้วยตนเองดังกล่าวมาแล้ว หากนำทั้งสองชนิดนี้มาผสมผสานกันอย่างเหมาะสม โดยทำการผลิตวิดิทัศน์ตามกรรมวิธีและดำเนินขั้นตอนแบบเดียวกับการสร้างบทเรียนด้วยตนเอง ก็จะเป็นบทเรียนวิดิทัศน์ที่สามารถเรียนด้วยตนเอง ที่มีลักษณะพิเศษไปกว่าวิดิทัศน์การสอนทั่วไป เพราะทำให้ผู้เรียนสามารถรู้ผลการเรียนของตนเองทันที เป็นการให้การเสริมแรง (Reinforcement) ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียนต่อไป ที่สำคัญคือผู้เรียนยังได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม ในบทเรียนตลอดเวลา นั่นคือได้มีการให้ความรู้ แล้วจึงให้สิ่งเร้าคือคำถาม เพื่อให้ผู้เรียนทำการตอบสนองได้แก่ การคิดและตอบคำถาม หลังจากนั้นก็ให้แรงเสริมในทางบวก ซึ่งได้แก่คำชมเชย แล้วก็เฉลยคำตอบที่ถูกต้องพร้อมด้วยเหตุผล เท่ากับการเรียนจากเทปโทรทัศน์ที่เรียนได้ด้วยตนเองนั้นมีลักษณะพิเศษกว่าเทปโทรทัศน์การสอนทั่วไปคือ ทำให้นักเรียนได้รับความรู้ ได้ทำแบบฝึกหัด พร้อมกับการสรุปและทบทวนไปในตัวด้วย ซึ่งเทปโทรทัศน์การสอนธรรมดาไม่มี (จิระชัย ปัญญฤทธิ์. 2529 : 32-33) จะเห็นได้ว่า หากเสนอวิดิทัศน์ในลักษณะที่ผู้เรียนสามารถเรียนด้วยตนเอง ผู้เรียนจะได้เห็นภาพในเนื้อหาที่เรียนได้อย่างกว้างขวางทุกแง่มุมทั้งที่เป็นภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวต่อเนื่อง เทคนิคพิเศษในการถ่ายทำและการตัดต่อ พร้อมทั้งตัวอักษรและเสียงประกอบต่าง ๆ เสียงบรรยาย คำถาม-คำตอบ พร้อมทั้งเสียงดนตรีที่เร้าใจ สิ่งต่างๆ เหล่านี้น่าจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น สามารถนำไปใช้เรียนได้ทั้งเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม ทั้งกลุ่มเล็ก กลุ่มใหญ่ กลุ่มเดี่ยวหรือพร้อมกันหลาย ๆ กลุ่มก็ได้ มีคุณภาพและมาตรฐานคงเดิมอยู่เสมอ แม้ว่าจะนำไปใช้เรียนซ้ำสักกี่ครั้งก็ตาม

ด้วยเหตุผลและปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้ว ผู้ทำการวิจัยจึงมีความสนใจที่จะสร้างบทเรียนวิดิทัศน์ด้วยตนเอง เรื่องเทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพ ของบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง เรื่อง เทคนิคการถ่ายทำ
โทรทัศน์สำหรับงานข่าว ตามเกณฑ์ 90/90

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ได้บทเรียนวีดิทัศน์สำหรับศึกษาด้วยตนเองเรื่องเทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าวที่มีประสิทธิภาพ
2. ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์เรื่องอื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นิสิตสาขาเทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นิสิตสาขาเทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 45 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

3. เนื้อหาที่ใช้

เนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง ได้คัดเลือกเฉพาะเนื้อหาที่เป็นเทคนิคเกี่ยวกับการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว ที่บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งช่างภาพจำเป็นต้องทราบ เพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสื่อสารเรื่องราวต่าง ๆ ออกมาเป็นภาพให้แก่ผู้ชมได้เข้าใจ ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 เรื่อง ดังต่อไปนี้

1. เรื่องหลักการประกอบภาพข่าว
2. เรื่องขนาดภาพข่าว
3. เรื่องมุมกล้องข่าว
4. เรื่องการเคลื่อนไหวกล้องข่าว
5. เรื่องเทคนิคการถ่ายทำภาพข่าวโทรทัศน์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง หมายถึง บทเรียนวีดิทัศน์ที่มีการแบ่งเนื้อหาเป็นตอนสั้น ๆ ให้ศึกษา ประเมินความก้าวหน้าในการเรียนเป็นระยะ ๆ สำหรับศึกษาด้วยตนเอง เรื่องเทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้
2. เทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว หมายถึง เนื้อหาของบทเรียนเรื่องเทคนิคการถ่ายทำข่าวโทรทัศน์ ประกอบด้วย หลักการประกอบภาพข่าว ขนาดภาพข่าว มุมกล้องข่าว การเคลื่อนไหวกล้องข่าว เทคนิคการถ่ายทำภาพข่าวโทรทัศน์
3. ประสิทธิภาพของบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง หมายถึง ผลที่ได้จากการเรียนด้วยบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง โดยใช้เกณฑ์ 90/90
 - 90 ตัวแรก หมายถึง ค่าคะแนนเฉลี่ยที่ผู้เรียนทั้งหมดที่ได้จากแบบฝึกหัดระหว่างเรียนด้วยบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง ร้อยละ 90
 - 90 ตัวหลัง หมายถึง ค่าคะแนนเฉลี่ยที่ผู้เรียนทั้งหมดทำได้จากแบบทดสอบภายหลังการเรียนด้วยบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง ร้อยละ 90
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้และความเข้าใจในเรื่องการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว ซึ่งวัดได้จากคะแนนในการทำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

/การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีทัศน์

- 1.1 ความหมายของวิธีทัศน์
- 1.2 คุณค่าของวิธีทัศน์
- 1.3 ประเภทของรายการวิธีทัศน์เพื่อการศึกษา
- 1.4 การผลิตรายการวิธีทัศน์เพื่อการศึกษา
- 1.5 ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการถ่ายภาพวิธีทัศน์
- 1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีทัศน์

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนวิธีทัศน์ด้วยตนเอง

- 2.1 ความหมายของบทเรียนวิธีทัศน์ด้วยตนเอง
- 2.2 จุดมุ่งหมายของการเรียนด้วยตนเอง
- 2.3 ลักษณะของการเรียนด้วยตนเอง
- 2.4 ประเภทของการเรียนด้วยตนเอง
- 2.5 ประโยชน์ของการจัดการเรียนด้วยตนเอง
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนด้วยตนเอง

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบรายบุคคล

- 3.1 ความหมายของการเรียนแบบรายบุคคล
- 3.2 จุดประสงค์ของการเรียนแบบรายบุคคล
- 3.3 ประเภทของการเรียนแบบรายบุคคล
- 3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบรายบุคคล

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านการวิจัยและพัฒนา

- 4.1 ความหมายของการวิจัยและพัฒนา
- 4.2 องค์ประกอบของการวิจัยและพัฒนา
- 4.3 ขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนา
- 4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนา

5. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับข่าวโทรทัศน์

5.1 ความหมายของข่าว

5.2 แนวคิดเกี่ยวกับข่าวโทรทัศน์

5.3 คุณค่าของข่าวและการประเมินคุณค่าของข่าวโทรทัศน์

5.4 ความน่าเชื่อถือของข่าวโทรทัศน์

5.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข่าวโทรทัศน์

6. เอกสารเกี่ยวกับการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

6.1 การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

6.2 การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ

6.3 วิธีการคำนวณหาประสิทธิภาพ

1. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับวีดิทัศน์

1.1 ความหมายของวีดิทัศน์

ปัจจุบันวีดิทัศน์เป็นสื่อการสอนที่มีบทบาทอย่างมากในวงการศึกษา ช่วยในการเผยแพร่ข่าวสาร ข้อมูล เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการรับรู้และเรียนรู้ได้มาก ๆ ขึ้น ดังนั้นเราจึงควรจะได้ทราบความหมายของวีดิทัศน์ ซึ่งได้มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายหลายท่านดังนี้

คำว่า “วีดิทัศน์” เป็นคำที่คณะกรรมการบัญญัติศัพท์วิทยาศาสตร์ราชบัณฑิตยสถานบัญญัติขึ้นเพื่อใช้ในเชิงวิชาการ ปัจจุบันเรามักจะคุ้นกับคำว่า “ภาพทัศน์” หรือ “แถบภาพ” ซึ่งก็ล้วนมีความหมายเดียวกันทั้งสิ้น

“วีดิทัศน์” หมายถึง กระบวนการบันทึกและเก็บสัญญาณทางด้านภาพและสัญญาณทางเสียงไว้ในสื่อกลางที่เป็นวัสดุทางแม่เหล็กไฟฟ้า และรวมไปถึงกระบวนการถ่ายทอดภาพและเสียงโดยผ่านอุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ไปสู่ผู้รับด้วย

วีดิทัศน์หรือแถบวีดิทัศน์ หมายถึง วัสดุที่บันทึกหรือเก็บสัญญาณเสียงหรือ ข้อมูลอื่นใดที่ต้องการไว้ในรูปเส้นแรงแม่เหล็ก มีลักษณะคล้ายกับแถบบันทึกเสียงนั่นเอง เนื้อแถบวีดิทัศน์ทำด้วยสาร Polyester บาง แต่เหนียว แข็งแรง ไม่ยืด ด้านล่างฉาบด้วยสาร Antistatic Carbon เพื่อป้องกันไฟฟ้าสถิตที่จะเกิดขึ้นบนเนื้อแถบวีดิทัศน์ เช่น เฟอรัสออกไซด์ โครเมียมออกไซด์ เหล็กออกไซด์ (Metal Oxide) เป็นต้น เพื่อทำหน้าที่เป็นสัญญาณแม่เหล็กไฟฟ้า ที่ได้รับมาจากหัวแม่เหล็ก ด้านบนนี้จะถูกขัดผิวหน้าไว้ให้ดูเรียบเป็นมันวาว เพื่อให้เดินผ่านหัวแม่เหล็กได้สะดวกนั่นเอง แถบวีดิทัศน์จะถูกบรรจุไว้ในล้อหรือในตลับอีกทอดหนึ่ง (บุญเที่ยง จุ้ยเจริญ. 2534 : 180)

สมบุรณ์ สงวนญาติ (2534 : 233) ให้คำจำกัดความของวีดิทัศน์ (Video tape) ว่า หมายถึง วัสดุที่สามารถบันทึกภาพเคลื่อนไหวลงในเส้นเทปบันทึกภาพ ในรูปของสนามแม่เหล็ก โดยใช้กล้องภาพโทรทัศน์ เปลี่ยนภาพเป็นสัญญาณทางไฟฟ้า แล้วนำสัญญาณทางไฟฟ้ามาบันทึกไว้ในรูปของสนามแม่เหล็กบนเส้นเทป โดยใช้เครื่องเทปบันทึกภาพ (Video Tape Recorder) เมื่อต้องการจะดูภาพ เครื่องเทปบันทึกภาพจะสามารถนำเอาภาพที่เก็บไว้ในรูปของสนามแม่เหล็กบนเส้นเทป เปลี่ยนกลับมาเป็นสัญญาณทางไฟฟ้า ส่งต่อไปยังเครื่องรับโทรทัศน์หรือมอนิเตอร์ จะเกิดภาพเคลื่อนไหวปรากฏบนจอเครื่องรับได้เป็นภาพเคลื่อนไหว มีสีสวยงามเหมือนธรรมชาติ

วิจิตร ภักดีรัตน์ (2523 : 74 - 75) ได้อธิบายความหมายของโทรทัศน์ว่า หมายถึง ส่งภาพและเสียงโดยเครื่องส่งและเครื่องรับอิเล็กทรอนิกส์ ออกอากาศด้วยกระแสคลื่นวิทยุที่ใช้ไฟฟ้าเป็นคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าจากเครื่องส่งไปยังเครื่องรับที่อยู่ห่างไกล หรือส่งและรับทางสายเคเบิลก็ได้

จากความหมายดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า วีดิทัศน์ หมายถึง วัสดุที่ทำการบันทึกหรือเก็บสัญญาณภาพและสัญญาณเสียง ไว้ในรูปเส้นแรงแม่เหล็ก นอกจากนี้ยังหมายถึง การส่งภาพและเสียงโดยเครื่องส่งและเครื่องรับอิเล็กทรอนิกส์ จะเกิดภาพเคลื่อนไหวปรากฏบนจอเครื่องรับได้เป็นภาพเคลื่อนไหวที่มีสีสวยงามเหมือนธรรมชาติและสามารถส่งสัญญาณไปยังสถานที่ที่อยู่ห่างไกลได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้ดูเกิดการรับรู้และเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึง

1.2 คุณค่าของวีดิทัศน์

วีดิทัศน์เป็นสื่อการศึกษาที่ให้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมาก ผู้เรียนสามารถมองเห็นภาพและได้ยินเสียงไปพร้อม ๆ กัน ทำให้สามารถดึงดูดความสนใจและสร้างความสนใจในการเรียนได้เป็นอย่างดี โดยให้ความรู้ในรูปแบบตั้งแต่ความรู้ง่าย ๆ ไปหาความรู้ที่ซับซ้อนได้เป็นเครื่องมือที่สามารถสอนได้เหมือนกับการสอนโดยครูเหมือนกัน (พินิต วัฒนโธ. 2520 : 11) ทั้งยังสามารถนำบทเรียนเก่ามาสอนซ้ำให้เด็กได้ชมใหม่โดยไม่คิดเพิ่มทุกเวลาที่ต้องการทุกรายการ (มนต์ชัย นินนาทนนท์. 2526 : 70) บทเรียนโทรทัศน์สามารถบันทึกเทปเก็บไว้ในห้องสมุดและนำมาใช้ได้เมื่อต้องการรายการที่บันทึกไว้ สามารถนำมาใช้สนองความต้องการตามความแตกต่างของบุคคลได้ไม่ว่าจะเป็นเด็กเก่งหรือไม่เก่งก็ตาม นอกจากนั้นโทรทัศน์ยังเป็นโสตทัศนวัสดุที่มีราคาไม่แพง หาง่าย และเก็บรักษาง่าย (สุรัชย์ สิกขาบัณฑิต. 2528 : 49)

สนั่น ปัทมะทิน (2527 : 72-75) ได้กล่าวถึงคุณค่าของวีดิทัศน์ไว้ดังนี้

1. สามารถดูภาพและฟังเสียงได้สะดวกโดยไม่ต้องมีความมืดเหมือนภาพยนตร์
2. ชอบรายการไหนก็เล่นซ้ำได้ตามความต้องการ แต่โทรทัศน์ที่ออกอากาศตามปกติไม่สามารถทำได้
3. เล่นเมื่อไรก็ได้ไม่ต้องรอเวลาเหมือนโทรทัศน์ดราบดีที่มีไฟฟ้า

4. มีอิสระในการเลือกชมรายการอื่นได้ตามต้องการเท่าที่จะหาวิธีทัศน์ได้ ไม่ต้องทนดูรายการโฆษณาอันน่าเบื่อหน่าย หรือชมรายการที่ไม่ชอบทางโทรทัศน์

5. ช่วยบ้านที่มีไฟฟ้าใช้แต่รับภาพและเสียงทางโทรทัศน์ไม่ชัด หรือรับไม่ได้เลยให้ได้รับความบันเทิงจากวิธีทัศน์แทนโทรทัศน์

6. บันทึกภาพและเสียงจากโทรทัศน์โดยตรงได้ตามต้องการ

7. บันทึกภาพและเสียงตรงจากภาพยนตร์ได้โดยใช้เครื่องประกอบ

8. ถ่ายบันทึกภาพและเสียงแบบถ่ายภาพยนตร์โดยใช้กล้องโทรทัศน์บันทึกลงบนวิธีทัศน์ได้ตามความต้องการ

อนันต์ธนา อังกินันท์ และเกื้อกูล คุปรัตน์ (2524 : 183-186) ได้กล่าวถึง คุณค่าของ เทปโทรทัศน์ ที่ใช้ในวงการศึกษาวัดังนี้ คือ

1. การนำเหตุการณ์ต่าง ๆ มาสู่ห้องเรียน การใช้เทปโทรทัศน์สามารถจับภาพได้ทันต่อเหตุการณ์ อาจจะถ่ายจากเหตุการณ์จริง ๆ หรืออาจจะบันทึกจากโทรทัศน์ก็ได้ ทำให้นักเรียนได้มีโอกาสไปพบกับเหตุการณ์นั้น ๆ ด้วยตนเอง การใช้เครื่องวีดิโอเทปแบบกระเป๋าทวิสามารถทำได้อย่างสะดวกสบาย เพราะสามารถนำไปผลิตรายการนอกสถานที่ได้ แม้แต่ในชนบทที่ไกลออกไป

2. สามารถจัดซื้อผลิตผลในการสอน ครูสามารถทำการสอนล่วงหน้าได้โดยการบันทึกเป็นเทปโทรทัศน์เอาไว้ ถ้าไม่ตีก็ลบทิ้งเฉพาะตอนนั้นแล้วอัดใหม่ได้ นอกจากนั้นยังสามารถนำเอาส่วนที่เป็นภาพยนตร์ ส่วนที่ไปสัมภาษณ์วิทยากร เสียงเพลง เข้ามาผสมทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ใช้กับผู้เรียนจำนวนมาก ในการจัดทำเป็นวีดิโอเทปเรียบร้อยแล้วสามารถนำไปถือปี่และส่งไปยังศูนย์ต่าง ๆ ที่ได้จัดทำขึ้น หรืออาจจะนำออกจำหน่ายให้กับผู้ที่สนใจ ทำให้สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้มาก เช่น ปัญหาบางโรงเรียนครูที่มีคุณภาพไม่พอ ขาดแคลนอุปกรณ์การสอน เป็นต้น

4. ประหยัดเวลา เงินและผู้สอน การใช้วีดิโอเทปนี้ทำให้นักเรียนสามารถฟังรายการได้พร้อมกันที่หลาย ๆ ห้องเรียน หรือหลายสถาบัน อีกทั้งยังประหยัดเงิน เมื่อใช้แล้วลบทิ้งและนำไปอัดใหม่ได้ ม้วนเทปก็ไม่แพงมากนักเมื่อเปรียบเทียบกับภาพยนตร์ ส่วนผู้สอนนั้นแทนที่จะต้องใช้หลาย ๆ คน ก็อาจใช้เพียงคนเดียวแต่สามารถใช้สอนคนเป็นจำนวนมากได้

5. นักเรียนสามารถนำมาใช้เรียนเป็นกลุ่มหรือคนเดียวได้ ในการใช้วีดิโอเทปนั้นนักเรียนจะนำมาใช้ศึกษาบทเรียนเมื่อใดก็ได้ เมื่อสามารถรวมตัวกันเข้าเป็นกลุ่มก็สามารถนำบทเรียนมาศึกษาได้ หากไม่เข้าใจตอนใดอาจย้อนกลับไปดูเฉพาะตอนนั้นซ้ำกี่ครั้งก็ได้ หรือบางครั้งหากนักเรียนมีเครื่องวีดิโอเทปที่บ้านก็อาจจะขอยืมม้วนเทปไปเปิดเองที่บ้านก็ย่อมทำได้

6. ใช้บันทึกจากภาพยนตร์หรือโทรทัศน์ได้ ในการดูภาพยนตร์ที่นำมาฉายหรือดูรายการโทรทัศน์ หากชอบรายการใดและเห็นว่าเป็นประโยชน์ในการให้นักเรียนดูในห้องเรียน อาจบันทึกรายการหรือภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ไว้ได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนต่อไป

7. บันทึกการสาธิต ในการสาธิตการสอนจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก เช่น การหล่อหุ่นจำลอง การเตรียมไฮโดรเจน การปรุงและจัดทำอาหาร ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องเสียเวลาค่าใช้จ่าย และกำลังคนเป็นจำนวนมาก เพื่อประโยชน์ในการสอน ไม่ต้องสาธิตให้ดูทุกครั้ง ก็สามารถจัดทำเป็นวิดีโอเทปเอาไว้ เมื่อต้องการใช้เมื่อใดสามารถนำออกมาใช้ได้ทันที

8. บันทึกเพื่อจัดทำรายการแนะนำอาชีพต่าง ๆ ในด้านที่เกี่ยวข้องกับอาชีพต่าง ๆ โรงเรียนสามารถบันทึกเป็นรายการทางโทรทัศน์โดยการไปถ่ายทำจากผู้ประกอบอาชีพต่างๆที่น่าสนใจในห้องอื่น เช่น การปลูกข้าวเจ้า การเลี้ยงสัตว์ การทำสวนครัว การเลี้ยงปลา การเลี้ยงไหมและการทอผ้า ฯลฯ สิ่งเหล่านี้จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนโดยทั่วไปในการพัฒนาอาชีพของตน

9. บันทึกเทคนิคการใช้เครื่องมือต่าง ๆ โดยเฉพาะเครื่องมือทางด้านช่างเป็นสิ่งที่ยากลำบากในการที่จะเขียนเป็นข้อความได้ ถึงแม้จะมีภาพประกอบที่เป็นภาพนิ่งก็ยังเข้าใจยาก วิธีสะดวกก็คือ การจัดทำเป็นวิดีโอเทปซึ่งทำให้ผู้ดูเข้าใจมากยิ่งขึ้น เช่น การใช้เครื่องกลึง เครื่องเจาะ เครื่องสำรวจพื้นที่ เป็นต้น

10. บันทึกรายการเพื่อการศึกษาพิเศษ เป็นการศึกษาที่นอกเหนือไปจากหลักสูตร และมีความประสงค์จะให้นักเรียนได้เรียนรู้ เช่น การเชิญวิทยากรภายนอกเข้าไปพูดในโรงเรียนการเล่นกีฬา การเล่นดนตรีและขับร้อง ฯลฯ

ชม ภูมิภาค (2524 : 50 -51) ได้กล่าวถึงคุณค่าพิเศษของโทรทัศน์ที่มีต่อการศึกษาดังนี้คือ

1. เป็นเครื่องมือที่จะเข้าถึงคนหมู่มากได้พร้อม ๆ กัน โดยสะดวกและประหยัด
2. เป็นการผสมผสานส่วนที่ดีที่สุดของวิทยุและโทรทัศน์เข้าด้วยกัน
3. เป็นเครื่องมือที่สามารถเอาชนะอุปสรรคของการเรียนรู้หลายประการ เพราะสามารถที่จะเสนอความคิดสำคัญ สร้างทัศนคติ ให้ข่าวสารสำคัญ โดยไม่จำเป็นต้องมีความสามารถทางภาษาสูง หรือต้องอยู่ ณ สถานที่เหตุการณ์นั้นด้วย
4. เป็นการขยายความสัมพันธ์ส่วนตัวของครูที่เก่ง ๆ หรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะให้ถึงผู้รับมาก ๆ
5. โทรทัศน์จะช่วยให้เกิดการปรับปรุง และพัฒนาการทางสังคมที่สำคัญ
6. มีความปัจจุบันทันด่วนทำให้ผู้รับสนใจมากและยอมทำให้เกิดการเรียนรู้สูง

7. โทรทัศน์สามารถนำเอาอุปกรณ์การศึกษาอื่น ๆ เช่น ของจริง รูปภาพ ภาพยนตร์ และอื่น ๆ เข้ามาใช้ด้วยกันด้วยความสะดวก การใช้อุปกรณ์การศึกษาหลายอย่างร่วมกันเช่นนี้ย่อมทำให้ผู้เรียนเข้าใจดี

8. การวิจัยพบว่า โทรทัศน์ใช้สอนหลักการ ความคิดรวบยอดและกฎเกณฑ์ได้ดีที่สุด

1.3 ประเภทของรายการวิทยุทัศน์เพื่อการศึกษา

วสันต์ อติศัพท์ (2533 : 14) ได้จำแนกรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ออกเป็น 2 ประเภท ตามลักษณะของรายการได้แก่

1. รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (Education Television : ETV) รายการประเภทนี้มุ่งส่งเสริมการให้ความรู้ทั่วไปในด้านต่าง ๆ แก่ผู้ชม เช่น สารคดี ดนตรี วรรณกรรม ภาษา วิทยาศาสตร์ เกษตรกรรม ฯลฯ

2. รายการโทรทัศน์เพื่อการสอน (Instructional Television : ITV) รายการประเภทนี้ เน้นในเรื่องของการเรียนการสอนแก่กลุ่มผู้ชมบางกลุ่มโดยตรง ใช้ได้ทั้งการสอนเนื้อหาทั้งหมดเป็นหลัก และการสอนเสริม มักจะเป็นรายการที่ครอบคลุมกระบวนการเรียนการสอนที่สมบูรณ์ ตั้งแต่วางวัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนการสอน และการ วัดผล ใช้ได้ทั้งภายในสถานศึกษาโดยตรง หรือการศึกษาระบบเปิด เช่น รายการโทรทัศน์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

นอกเหนือจากการแบ่งรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาในลักษณะดังกล่าวแล้ว ยังแบ่งในลักษณะอื่น ได้อีก 3 ประเภท คือ

1. รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาปกติ (Formal Education Programme) เป็นรายการที่ใช้การเรียนการสอนในระบบเป็นหลักไม่ว่าจะเป็นระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรืออุดมศึกษา

2. รายการโทรทัศน์เพื่อศึกษานอกโรงเรียน (Non-Formal Education Programme) เป็นรายการเพื่อให้ความรู้ทั่วไปแก่ประชาชน ไม่ว่าจะเป็นสารคดีทั่วไป ภาษา วิทยาศาสตร์ การแพทย์ เกษตรกรรม ฯลฯ

3. รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาทั่วไป (Informal Education Programme) เป็นรายการเพื่อให้ความรู้ทั่วไปแก่ประชาชน ไม่ว่าจะเป็นสารคดีทั่วไป ภาษา วิทยาศาสตร์ การแพทย์ เกษตรกรรม ฯลฯ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2533 : 731 - 736) ได้กล่าวเกี่ยวกับรูปแบบวิทยุทัศน์ว่า รูปแบบ (Format) หมายถึงวิธีการและลีลาการเสนอเนื้อหาสาระและสิ่งที่อยู่ในรายการวิทยุทัศน์ จำแนกรูปแบบได้หลายวิธีตามประเภทของรายการวิทยุทัศน์ โดยเลือกเสนอ รูปแบบที่ใช้กันมาก 12 รูปแบบ ได้แก่

1. รูปแบบพูดคนเดียว (Monologue) เป็นรายการที่ผู้ปรากฏตัวพูดคุยกับผู้ชมเพียงคนเดียว ส่วนมากจะมีภาพประกอบเพื่อมิให้เห็นหน้าผู้พูดอยู่ตลอดเวลา
2. รูปแบบสนทนา (Dialogue) เป็นรายการที่มีคนมาพูดคุยกันสองคน ทั้งสองคนมีผู้ถาม และคู่สนทนาแสดงความคิดเห็นประเด็นที่น่าสนใจทั้งคู่แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสนทนาจะมีคน 2 - 3 คนก็ได้
3. รูปแบบอภิปราย (Discussion) เป็นรายการที่ผู้ดำเนินการอภิปรายหนึ่งคนป้อนประเด็นคำถามให้ผู้ร่วมอภิปรายตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปแต่ไม่ควรเกิน 4 คน ผู้อภิปรายแต่ละคนจะแสดงความคิดเห็นของตนเองต่อประเด็นต่าง ๆ
4. รูปแบบสัมภาษณ์ (Interview) เป็นรายการที่มีผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์ คือ วิทยากรมาสนทนากันโดยผู้ดำเนินการสัมภาษณ์จะสัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการ ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เล่าให้ฟัง
5. รูปแบบเกมหรือตอบปัญหา (Quiz Programme) เป็นรายการที่จัดให้มีการแข่งขันระหว่างคนหรือกลุ่มของผู้ที่มาร่วมรายการด้วยการเล่นเกมหรือตอบปัญหา
6. รูปแบบสารคดี (Documentary Programme) เป็นรายการที่เสนอเนื้อหาด้วยภาพและเสียงบรรยายตลอดรายการ โดยไม่มีพิธีกร ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท
 - 6.1 สารคดีเต็มรูป เป็นการดำเนินเรื่องด้วยภาพเนื้อหาตลอดรายการ
 - 6.2 กึ่งสารคดีกึ่งพูดคนเดียว (Semi Documentary) เป็นรายการที่มีผู้ดำเนินรายการทำหน้าที่เดินเรื่อง พูดคุยกับผู้ชมและให้เสียงบรรยายตลอดรายการ นอกนั้นเป็นภาพแสดงเรื่องราวหรือกระบวนการตามธรรมชาติ
7. รูปแบบละคร (Drama) เป็นรายการที่เสนอเรื่องราวต่างๆ ด้วยการจำลองสถานการณ์เป็นละคร มีการกำหนดผู้แสดง จัดสร้างฉาก การแต่งตัวและแต่งหน้าให้สมจริงสมจัง และใช้เทคนิคการละครเพื่อเสนอเรื่องราวให้เหมือนจริงมากที่สุด ในด้านการศึกษาละครโทรทัศน์อาจจำลองสถานการณ์ชีวิตของคนในสังคม เพื่อสนองความรู้ในเชิงจิตวิทยา สังคมวิทยา การเมืองและการปกครอง
8. รูปแบบสารละคร (Docu-drama) เป็นรายการที่ผสมผสานรูปแบบสารคดีเข้ากับรูปแบบละครหรือการนำละครมาประกอบรายการที่เสนอเนื้อหาบางส่วน มีใช้ส่วนเป็นละครทั้งรายการ เพื่อให้การศึกษาความรู้และแนวคิด
9. รูปแบบสาธิตและการทดลอง (Demonstration) เป็นรายการที่เสนอวิธีการทำอะไรสักอย่างเพื่อให้ผู้ชมได้แนวทางที่จะนำไปใช้ทำจริง
10. รูปแบบเพลงและดนตรี (Song and Music) มี 3 ลักษณะ
 - 10.1 มีดนตรีนักร้องมาแสดงสด

10.2 ให้นักเรียนมาร้องควบคู่ไปกับเสียงดนตรีที่บันทึกมาแล้ว

10.3 ให้นักเรียนและนักดนตรีมาแสดง แต่ใช้เสียงที่บันทึกมาแล้ว

11. รูปแบบการถ่ายทอดสด (Live Programme) เป็นรายการที่ถ่ายทอดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในขณะนั้น

12. รูปแบบนิตยสาร (Magazine Programme) เป็นรายการที่เสนอรายการหลายประเด็นหลายรส และหลายรูปแบบในรายการเดียวกัน

1.4 การผลิตรายการวิทัศน์เพื่อการศึกษา

การนำรายการวิทัศน์มาใช้ในวงการศึกษา นั้นก่อให้เกิดประโยชน์มากมาย เนื่องจากการบันทึกการสอนไว้ในวิทัศน์ สามารถฉายซ้ำให้ผู้เรียนได้ศึกษาหลายครั้ง ไม่ต้องเตรียมการสอนใหม่ รวมทั้งสามารถที่จะเผยแพร่หรือแลกเปลี่ยนการสอนต่อไปได้อีก ซึ่ง พินิต วัฒน (2520 : 9 -10) กล่าวว่า กระบวนการผลิตบทเรียนตามหลักสูตรนั้น ต้องร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างฝ่ายผลิตหรือฝ่ายเทคนิค กับหลักสูตรหรือฝ่ายวิชาการ ในขั้นตอนการวางแผนที่ฝ่ายวิชาการด้านเนื้อหาต้องกำหนด คือ

1. กำหนดจุดมุ่งหมายที่แน่นอนของบทเรียน นักเรียนเรียนจบตอนแล้วจะได้อะไร
2. กำหนดเนื้อหาของบทเรียนว่า ครอบคลุมสิ่งใด จะสนองจุดมุ่งหมายของบทเรียนเพียงใด จะเรียบเรียงเนื้อหาของบทเรียนในลักษณะอย่างไร จึงพร้อมที่จะถ่ายทอดออกมาเป็นภาพและเสียง หรือรายการบนจอได้

3. วิเคราะห์ผู้เรียนด้านวัย ความสามารถ ความรู้พิเศษ ความสนใจ ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการทำบทเรียนให้เหมาะสม

4. การเลือกครู ต้องเลือกอย่างพิถีพิถันโดยปกติจะเลือกครูที่สอนเก่ง แต่ควรระวังบางครั้งอยู่หน้ากล้องทำอะไรไม่ได้หรือไม่ดีเหมือนอยู่หน้าชั้นเรียนครูจะต้องมีคุณสมบัติเป็นที่ยอมรับของผู้เรียนว่าเหมาะสมกับเนื้อหาที่สอนหรือไม่

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2528 : 182 - 186) ได้จำแนกรูปแบบของรายการที่ผลิตเพื่อการศึกษา 3 กลุ่มใหญ่ ๆ

1. รูปแบบที่ผลิตขึ้นเพื่อการสอน (Teaching Format) เป็นรายการที่ทั้งผู้ผลิตรายการ และผู้ชมต่างก็มีข้อตกลงนัดหมายที่จะใช้ในรายการเรียนการสอนตามหลักสูตรรูปแบบจะมีบทบาทในการสอนมากกว่าการจูงใจ กลุ่มเป้าหมายเป็นแบบปิด (Closed) อยู่ในสถานการณ์บังคับ

2. รูปแบบที่ผลิตเพื่อการเรียน (Learning Format) เป็นรายการที่มุ่งใช้ในการเรียนการสอนตามหลักสูตรแบบกลุ่มแรก แต่เป็นรายการที่ต้องสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้ชมมากขึ้นโดยผู้ชมไม่มีความรู้สึกว่าการที่ผลิตมุงสอนคน แต่กลับรู้สึกเป็นการดี และเต็มใจชมตลอดการผลิตรายการ

ในรูปแบบนี้ต้องการความปราณีตและเทคนิควิธีที่มีประสิทธิภาพสูงกลุ่มผู้ชมเป้าหมาย ได้รับการแนะนำให้ชมและผู้ชมไม่ได้ชมอยู่ในสถานการณ์บังคับ

3. รูปแบบรายการเพื่อแพร่ข่าวสาร (Information Format) เป็นกลุ่มรายการมุ่งใช้เป็นสื่อเสนอแก่ประชาชนทั่วไป เพื่อสนองความสนใจใคร่รู้ รูปแบบนี้ต้องสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ชมมากที่สุด

สุรัช สิกขาบัณฑิต (2528 : 50) ได้กล่าวถึงรายการวิทยุและโทรทัศน์ตามจุดมุ่งหมายในระบบโรงเรียนมี 2 ลักษณะคือ

- 1. รายการเพื่อการเรียนการสอน (Instructional Programs)
- 2. รายการเพื่อการศึกษา (Educational Programs)

รายการวิทยุและโทรทัศน์เพื่อการเรียนการสอน เป็นรายการที่วางแผนและนำไปใช้ในห้องเรียนด้วยครูคนหนึ่งหรือหลายคน หรืออาจเป็นกลุ่มสถานศึกษา เพื่อใช้ในการเรียนการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตร ส่วนรายการวิทยุและโทรทัศน์เพื่อการศึกษาอาจจะรวมไปถึงรายการเพื่อการเรียนการสอน แต่ไม่จำกัดขอบเขตของเนื้อหาในหลักสูตรวิชาใดวิชาหนึ่ง ขอแต่เพียงให้มีคุณค่าทางการศึกษา

1.5 ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการถ่ายภาพโทรทัศน์

ส่วนประกอบที่สำคัญของความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว เพื่อที่จะสามารถถ่ายภาพออกมาได้ดีนั้นต้องมีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

หลักการประกอบภาพข่าว (Composition)

การประกอบภาพโดยทั่วๆ ไป ควรคำนึงถึงหลักการดังต่อไปนี้

1. การจัดองค์ประกอบของภาพ การจัดองค์ประกอบของภาพโทรทัศน์ แม้จะอาศัยหลักพื้นฐานเดียวกับภาพนิ่ง แต่ก็มี ความยากในการจัดมากกว่า เพราะเป็นภาพเคลื่อนไหวได้ที่ต้องเคลื่อนกล้องโทรทัศน์ตามอยู่เสมอ การจัดองค์ประกอบของภาพมีหลักดังต่อไปนี้ (วสันต์ อดิศักดิ์. 2533 : 229-236)

1.1 การใช้เส้นเพื่อจัดองค์ประกอบของภาพนั้น มีทั้งเส้นที่เป็นเส้นจริงที่เกิดจากโครงสร้างของสภาพแวดล้อม หรือเส้นในจินตนาการ ที่อาจจะเกิดจากการจัด องค์ประกอบของกลุ่มคน สิ่งของ เส้นเป็นทั้งสิ่งนำสายตาของผู้ชมไปสู่จุดสำคัญของภาพและสร้างความรู้สึกลื่นไหลบางอย่างต่อผู้ชมตามลักษณะของเส้น เช่น เส้นแนวตั้ง ให้ความรู้สึกลึกถึงความเป็นทางการ ความสูง ความจำกัด เส้นแนวนอน จะให้ความรู้สึกลึกของ ความกว้างการเปิดออก ความมั่นคง ความสงบ เส้นโค้ง

จะให้ความรู้สึกถึงความงดงามการเคลื่อนไหว สำหรับงานข่าวนั้น ส่วนมากใช้กับงานข่าวสายสกีป์ สายกีฬา เพราะเส้นจะนำความรู้สึกของผู้ชมในการรับรู้ได้ดี คล้ายตามภาพที่นำเสนอ

1.2 การใช้โทนของสีเส้น โทนสีของภาพนอกจากได้จากสีเส้น ของสิ่งนั้น ๆ แล้ว ยังได้จากการให้แสงอีกด้วย โทนของภาพให้ทั้งอารมณ์และความสมดุลของภาพนั้น การจัดวัตถุที่จะถ่ายไว้หน้าฉากหลังที่สว่างจะให้ความรู้สึกถึงความสดใส ความมีชีวิตชีวาเรียบง่าย ในขณะที่ถ่ายวัตถุที่อยู่หน้าฉากหลังที่มีสีเข้มหรือสีทึบ ๆ จะให้ความรู้สึกที่น่ากลัว น่าอึดอัด ด้วยเหตุนี้การใช้โทนของสีและแสงเป็นหลักในการจัดองค์ประกอบของภาพ จะช่วยให้ได้ภาพที่น่าสนใจ และมีความหมายได้คืออย่างหนึ่ง

1.3 กฎสามส่วน เป็นการแบ่งจอโทรทัศน์ออกเป็นสามส่วนเท่า ๆ กัน ทั้งแนวดิ่งและแนวนอน และจะวางจุดสนใจของภาพไว้ในจุดที่ตัดกันของเส้นเหล่านี้ จะใช้กับงานข่าวทุก ๆ สาย เพราะเป็นการกำหนดจุดสนใจของภาพให้น่าชม เช่น การสัมภาษณ์ ภาพข่าวกีฬา และสกีป์ข่าว

1.4 การจัดภาพให้มีมิติ ภาพโทรทัศน์เป็นภาพเพียงสองมิติที่มีเพียงความสูงกับความกว้าง ดังนั้นต้องจัดภาพให้มีมิติแห่งความลึกด้วย ซึ่งอาจจัดภาพโดยจัดให้ มีฉากหน้า (Foreground) ของภาพ จะช่วยให้ภาพนั้นดูมีความลึกอยู่ด้วย เหมาะสำหรับงานข่าวสายสกีป์ เพราะช่วยทำให้ภาพนั้นน่าชมมีมิติขึ้น น่าสนใจ

1.5 การเว้นที่ว่างในการจัดภาพ การจัดภาพระยะใกล้ของใบหน้าคน ระดับตา ควรจะอยู่ประมาณ 2/3 ของจอโทรทัศน์ ซึ่งจะทำให้ที่ว่างด้านบนศีรษะที่เรียกว่า Headroom ดูสวย การถ่ายด้านข้างของใบหน้าคน ควรเว้นที่ด้านหน้าให้มากกว่าด้านหลัง จะทำให้ภาพไม่อึดอัด ซึ่งเรียกว่ามี Looking Room เช่นเดียวกับการเว้น Walking Room ของการจับภาพคนหรือสัตว์เดินไปข้างหน้า ส่วนใหญ่จะใช้ในข่าวการสัมภาษณ์ หรือการสนทนาตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป จะทำให้ภาพดูสบายตา

1.6 การเลี่ยงภาพที่ไม่เหมาะสม ภาพบางอย่างทำให้ดูไม่เหมาะสม ดังนั้น ควรจะหลีกเลี่ยงสิ่งเหล่านี้ ดังเช่นไม่ควรจัดให้คนไปยืนซ้อนกับฉากหลังที่รกรุงรังจนทำให้ดูเหมือนมีอะไรรกบนศีรษะของเขา การเลี่ยงให้สิ่งที่ปรากฏบนจอ โดยเฉพาะคนไปติดขอบด้านใดด้านหนึ่งของจอ เพราะจะทำให้ดูตลก อาทิ การยืนที่ขอบจอ การนั่งบนขอบจอ การที่หัวติดเหมือนชนจอด้านหนึ่งของจอ เหล่านี้เป็นต้น นอกจากนี้ต้องเลี่ยงการตัดส่วนที่สำคัญบนร่างกายของคนเราด้วย จะไม่นิยมให้ตัดช่วงข้อต่อต่าง ๆ ของคน เช่น คอ สะเอว ข้อมือ หัวเข่า เหล่านี้เป็นต้น ข่าวราชสำนักเวลาถ่ายจะต้องระมัดระวังมากที่สุด เพราะจะเกิดภาพที่ไม่เหมาะสมได้ และงานข่าวทุก ๆ สายก็ต้องระวังด้วย เพราะจะทำให้ภาพไม่น่าดู

1.7 การคำนึงถึงคุณสมบัติของเลนส์ ดังได้กล่าวไว้ในเรื่องเลนส์แต่ละประเภท มีคุณสมบัติไม่เหมือนกัน ดังนี้ ควรระมัดระวังการใช้เลนส์แต่ละประเภท ดังเช่น การใช้เลนส์มุมกว้างในการถ่ายผ่านคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่ง (Cross-Shooting) จะทำให้ดูเหมือนคนสองคนอยู่ไกลกว่า

ความจริง ในขณะที่ใช้เลนส์มุมแคบจะทำให้คนสองคนดูใกล้กันเกินจริงด้วย การสัมผัสจะไม่นิยมใช้เลนส์มุมกว้าง เพราะจะทำให้ผู้ถูกสัมผัส มีใบหน้าที่ผิดเพี้ยน แต่เลนส์มุมกว้างเหมาะที่จะใช้กับงานสายตึก เพราะเวลา Pan หรือ Tilt จะได้มุมมองที่แปลกตา สวยงาม

1.8 การปรับกรอบภาพ ดังกล่าวแล้วภาพในจอโทรทัศน์จะไม่เป็นภาพนิ่งซึ่งอาจทำได้โดยการแพนกล้อง การซูมเข้าหรือออก การคอลลี่ เป็นต้น ทุกงานข่าว จะต้องคอยปรับกรอบภาพให้ภาพอยู่ในกรอบที่สวยงาม ไม่ให้ภาพตกกรอบ หรือภาพในกรอบเล็กจนดูไม่เหมาะสม หรือใหญ่จนดูอึดอัด

1.9 ความสัมพันธ์ระหว่างภาพ ในภาพแต่ละภาพที่เสียงต่อเนื่องกันไม่ว่าจะด้วยการถ่ายจากกล้อง ๆ เดียว หรือการใช้กล้องสตูดิโอหลาย ๆ กล้องพร้อม ๆ กัน จะต้องระวังในการจัดภาพให้มีความสัมพันธ์กัน มิเช่นนั้นจะทำให้ภาพที่ปรากฏออกมาดูขัดตาได้ เช่น ข่าวการสัมผัสไม่ว่าผู้สัมผัส หรือผู้ถูกสัมผัส ความสัมพันธ์ระหว่างภาพที่ออกมาจะต้องไม่แตกต่างกัน ภาพจึงจะออกมาน่าดู

2. ความสมดุลของภาพถ่าย (Balance) ความสมดุลของภาพถ่าย คือความเท่ากันหรือความทัดเทียมกัน อันเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความรู้สึกเที่ยงตรงในภาพถ่าย ความรู้สึกดังกล่าวนี้เกี่ยวข้องกับความรู้สึกนึกคิดโดยทั่วไปของคน ดังนั้น ในการถ่ายภาพจึงต้องจัด ให้มีความสมดุลจึงจะดูแล้วสบายตาและไม่ขัดกับความรู้สึกของผู้คน การจัดภาพให้มีความสมดุลนี้เป็นส่วนหนึ่งในการจัดองค์ประกอบของภาพ ซึ่งอาจกล่าวตามขั้นตอนตามลำดับ คือ เป็นการจัดเส้นโครงสร้างและรูปทรงลักษณะเข้าด้วยกันในเนื้อที่ โดยคำนึงถึงช่องว่างและช่องไฟรวมทั้งจุดสนใจของภาพ เมื่อมาถึงขั้นนี้ก็คือการจัดทุกอย่างในเนื้อที่นั้นต้องจัดให้มีความสมดุลเพิ่มขึ้นอีกประการหนึ่ง

2.1 การจัดให้สมดุลอย่างแท้จริง (Symmetry) เป็นการจัดภาพในลักษณะของคนเจ้าระเบียบ คือพยายามจัดให้ทั้งสองข้างของภาพทั้งด้านซ้ายและด้านขวามีวัตถุหรือสิ่งของเหมือนกัน เมื่อมองแล้วทั้งภาพจะรู้สึกว่านิ่งสนิทเหมือนดังตราประทับที่เที่ยงตรง ไม่มีเอียงไปข้างใดข้างหนึ่ง แม้แต่น้อย การถ่ายภาพหรือการจัดภาพทำนองนี้ที่เห็นได้บ่อย เช่น ภาพพระอุโบสถวัดเบญจมบพิตร ในกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นอาคารจตุรมุข เมื่อตั้งกล้องถ่ายภาพทางด้านหน้าเล็งตรงไปหาตัวอาคารพระอุโบสถมีมุขหน้าอยู่ตรงกลางภาพ และมีมุขด้านข้างเหมือนกันทั้งซ้ายและขวา อีกทั้งตรงส่วนกลางของภาพมีประตูสองข้างและมีเสากับสิงโตเด่นอยู่เหมือนกัน ภาพพระอุโบสถวัดเบญจมบพิตรจึงเป็นภาพที่สมดุลอย่างแท้จริง

2.2 การจัดให้ดูแล้วรู้สึกไม่สมดุล (Asymmetry) เป็นการจัดภาพในลักษณะตามสบายหรือเลือกจัดภาพตามอารมณ์ศิลปิน คือในการจัดภาพคำนึงถึงน้ำหนักของวัตถุเช่นเดียวกัน เพียงแต่ทำให้ทั้งสองข้างมีสิ่งก่เห็นว่ามีน้ำหนักข้างใดพอ ไม่ปล่อยให้วัตถุหรือสิ่งของอยู่เพียงด้านเดียว การจัดให้ดูแล้วรู้สึกไม่สมดุลนี้เป็นการจัดภาพที่นิยมกันมาก เนื่องจากสามารถจัดได้ตามใจชอบหรือ

ตามความสะดวกมากกว่าวิธีจัดให้สมดุลอย่างแท้จริง อีกทั้งผลอันเกิดจากเทคนิคในการถ่ายภาพ เช่น ขนาดภาพที่เล็กหรือใหญ่ตามคุณสมบัติของเลนส์ช่วยให้การจัดภาพแบบนี้ทำได้ง่ายขึ้น วัตถุขนาดเล็กเมื่อถ่ายในระยะใกล้ก็จะมีขนาดใหญ่ คู่มือให้นักสมดุลกับวัตถุใหญ่ ๆ ได้ดี ต้นไม้ขนาดเล็กในภาพเมื่อถ่ายแล้วก็อาจจะสมดุลกับภูเขาที่อยู่ห่างไกลออกไปได้ หรือต้นไม้ขนาดเล็กแต่มีใบเป็นพุ่ม บ่อมคูแล้วรู้สึกว่ามีน้ำหนักรมากกว่าต้นไม้ใหญ่ ๆ ที่ใบกระจายไปตามกิ่งก้าน และการจัดภาพแบบให้ดูแล้วรู้สึกสมดุลนี้ถึงแม้ว่าทางด้านหนึ่งจะจัดภาพวัตถุขนาดใหญ่และอีกด้านหนึ่งเป็นวัตถุขนาดเล็กคนดูก็สามารถสร้างความสมดุลได้เอง โดยการเลื่อนศูนย์ของความสมดุลมาใกล้วัตถุขนาดใหญ่ในขณะที่เมื่อถ่ายภาพแล้วก็จะรู้สึกว่าภาพดังกล่าวสมดุล ส่วนใหญ่จะใช้กับงานข่าวสายสตู๊ปเป็นการจัดภาพให้ภาพที่ออกมาดูสวยแปลกตา มีความงามและมีเสน่ห์อยู่ในภาพนั้น ๆ มีมิติในตัว คู่มือความลึกของภาพด้วย

3. จุดหรือศูนย์แห่งความสนใจของภาพ (Point of Interest) จุดหรือศูนย์แห่งความสนใจ หมายถึง จุดเด่น จุดสำคัญ หรือเป้าหมายที่สำคัญที่อยู่ในภาพถ่ายต่าง ๆ ซึ่งจุดหรือศูนย์ที่ว่านี้ในภาพหนึ่ง ๆ อาจจะมีหรือไม่มีก็ได้ และถ้ามีอาจจะมีจุดเดียวหรือหลายจุดก็ได้ เพื่อความเข้าใจในเรื่องนี้ให้ดีขึ้นจะได้อธิบายให้เข้าใจทีละหัวข้อ ได้แก่

3.1 ภาพที่ได้ต้องมีจุดแห่งความสนใจ คำว่าจุดหรือศูนย์ หมายถึง จุดหนึ่งตำแหน่งหนึ่ง ที่กำหนดขึ้นในภาพถ่าย ดังนั้นภาพใดที่มีความงดงามกระจายอยู่ทั่วทั้งภาพ เช่น ภาพสวนดอกไม้ที่ออกดอกบานสะพรั่งสีสวยสดใสอยู่ทั่วไปในสวน ดอกไม้ในภาพจึงสวยงามน่าสนใจอยู่โดยทั่วไปทั้งภาพ ภาพแบบนี้จึงไม่จำเป็นต้องมีจุดแห่งความสนใจหรือภาพป่าไม้ทั้งป่าหรือเทือกเขาสูงสลับซับซ้อนมองเห็นแต่ยอดดอยขอบอวลด้วยหมอกควันและกลุ่มเมฆเห็นตั้งแต่ใกล้ ๆ และค่อย ๆ ผสมกลมกลืนกับละอองหมอกจางหายไปกับก้อนเมฆในท้องฟ้า เป็นภาพที่สวยงามด้วยบรรยากาศสวยทั่วทั้งภาพ จึงไม่จำเป็นต้องมีจุดเด่นของภาพแต่ประการใด

3.2 ภาพที่มีจุดแห่งความสนใจ เช่น ภาพสวนดอกไม้ถ้ากำหนดจุดเด่นให้เห็นดอกไม้พุ่มหนึ่ง กลุ่มหนึ่ง ช่อหนึ่งหรือดอกหนึ่งเป็นจุดแห่งความสนใจ โดยเน้นให้เห็นชัดกว่าส่วนอื่น ๆ ส่วนต้นไม้ดอกไม้ที่อยู่รายรอบใช้เป็นส่วนประกอบโดยลดความเด่นให้เห็นชัดน้อยลงมาแบบนี้เวลาดูภาพถ่ายก็จะเห็นจุดเด่นที่จับตากว่าส่วนใด ๆ นี้คือ จุดแห่งความสนใจของภาพ (สาขานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2529 : 480-486)

ภาพถ่ายแต่ละภาพควรมีจุดเด่นซึ่งเป็นจุดแห่งความสนใจ และไม่ควรให้มีมากกว่า 1 แห่ง แต่ถ้าจำเป็นต้องมีหลายจุดก็ควรให้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องสอดคล้องส่งเสริมซึ่งกันและกัน เพื่อให้ภาพมีเอกภาพมีความหมายเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

4. ฉากหน้าและฉากหลังของภาพ (Foreground and Background) การถ่ายภาพทิวทัศน์ต่าง ๆ การจัดให้มีฉากหน้าและฉากหลังพอสมควรจะช่วยสร้างเสริมให้เกิดความงามในภาพถ่ายได้มาก แต่ถ้าไม่รู้จักเลือกทั้งฉากหน้าและฉากหลังให้เหมาะสมอาจทำให้ความงามของภาพเสียไป

ได้เหมือนกัน เช่น การถ่ายภาพหญิงสาวมีฉากหลังเป็นต้นไม้ เสาไฟ ป่าละเมาะ ถ้าเลือกมุมถ่ายไม่ดีแล้วที่ศีรษะของหญิงสาวอาจมีกิ่งไม้ หรือเสาไฟโผล่ขึ้นมาข้างหลังก็ได้ ทำให้ภาพที่ได้ขาดความสวยงามไปอย่างน่าเสียดาย หากเลือกมุมถ่ายไม่ได้ควรใช้วิธีเปลี่ยนเลนส์ถ่ายภาพเพื่อให้ภาพมีความชัดเจนที่หญิงสาว ส่วนฉากหลังให้มีลักษณะเบลอ การเพิ่มองค์ประกอบของภาพบางอย่างไว้ที่ฉากหน้าของภาพ เช่น ไขควง กิ่งไม้ ขอดหญ้า จะช่วยให้ภาพมีความสมดุล มีมิติ คือ สร้างความคิดให้เกิดขึ้นได้อีกด้วย

5. ใช้กรอบเพื่อบรรณภาพให้เด่นชัด (Frame) การประกอบภาพโดยการเพิ่มกรอบให้เป็นฉากหน้าของภาพจะช่วยสร้างความเด่นสะดุดตาทำให้ภาพภายในกรอบดูเด่นน่าสนใจขึ้น เช่น ช่องประตู หน้าต่าง รั้ว กิ่งไม้ ฯลฯ และควรให้กรอบภาพเหล่านี้มีน้ำหนักความเข้มของภาพให้มากกว่าภาพเรื่องราวที่อยู่ภายใน

การจัดองค์ประกอบของภาพดังกล่าวเป็นเพียงหลักการพื้นฐานที่จะนำไปใช้ในการสร้างภาพถ่ายและเป็นหลักการที่นักถ่ายภาพนิยมปฏิบัติสืบต่อกันมาแต่ก็ยังไม่ใช่ว่ากฎเกณฑ์ในการประกอบภาพที่ต้องยึดถือเป็นหลักตายตัวไปโดยตลอด ทำให้เกิดการจัดแนวความคิดสร้างสรรค์ของนักถ่ายภาพได้ และจะทำให้ผลงานการถ่ายภาพมีลักษณะที่ซ้ำซากจำเจน่าเบื่อหน่าย ฉะนั้นจึงควรเริ่มการศึกษาเรียนรู้หลักการพื้นฐานที่สำคัญ ๆ ในการจัดองค์ประกอบภาพจนเข้าใจก่อน เมื่อมีความชำนาญแล้วอาจต้องแสวงหาแนวทางสร้างสรรค์ภาพให้มีอิสระขึ้น สามารถแสดงออกด้วยการสร้างภาพตามแนวความคิดและจินตนาการของตนเอง เพื่อให้ได้ผลงานการถ่ายภาพที่แปลกใหม่น่าตื่นตาดึงดูด (สมาน เจริญการ. 2528 : 91-93)

ขนาดภาพข่าว

เป็นการกำหนดขนาดภาพที่ต้องการนำเสนอต่อผู้ชม ตามเนื้อหาหรือเหตุการณ์ของเรื่องในวิดิทัศน์ ขนาดภาพเป็นการเปรียบเทียบขนาดของสิ่งที่ถ่ายกับขนาดของฉากหลัง หรือ Background ในกรอบภาพเดียวกัน ขนาดภาพได้มาจากระยะห่างในการถ่ายภาพ ขนาดภาพโดยพื้นฐานมี 3 ขนาดใหญ่ๆ คือ (สนั่น ปัทมะทิน และคนอื่น ๆ. 2520 : 229-233)

1. ขนาดภาพระยะใกล้ ๆ คือ ขนาดภาพที่ได้จากการถ่ายภาพในระยะใกล้ ที่นิยมใช้คือ

1.1 Close Up ใช้ตัวย่อ CU เป็นการถ่ายภาพในระยะใกล้ชัด จนเห็นสิ่งที่ถ่ายมีขนาดใหญ่เกือบเต็มจอ ฉากหลังเกือบไม่มีความหมาย ใช้เน้นสิ่งที่ถ่ายหรือแสดงสีหน้าของผู้แสดงได้ดี ในงานข่าวจะใช้เน้นสิ่งที่สื่อให้เกิดความชัดเจน เช่น ธนบัตร ยาเสพติด

1.2 Extreme Close Up ใช้ตัวย่อ ECU เป็นการถ่ายภาพในระยะใกล้มากที่สุด จนเห็นเฉพาะส่วนใหญ่เต็มจอ เน้นสิ่งที่ต้องการให้ผู้ชมเห็นได้ดีมาก

2. ขนาดภาพระยะปานกลาง คือ การถ่ายภาพในระยะปานกลาง เรียกว่า Medium Shot ใช้ตัวย่อ MS นิยมใช้ถ่ายภาพบุคคล ซึ่งจะเห็นภาพครึ่งตัวตั้งแต่ศีรษะลงมาถึงเอว ทำให้เห็นสีหน้าและท่าทางของผู้แสดงได้ดี

3. ขนาดภาพระยะไกล ๆ คือ ขนาดภาพที่ได้จากการถ่ายภาพในระยะไกลที่นิยมใช้คือ

3.1 Long Shot ใช้ตัวย่อ LS เป็นการถ่ายภาพในระยะไกลจนเห็นสิ่งที่ถ่ายมีขนาดเล็ก ฉากหลังหรือสภาพแวดล้อมใหญ่มาก ทำให้ผู้ชมเห็นภาพในระยะไกล นิยมใช้ในการเปิดรายการและแสดงภาพรวม ในงานข่าวจะใช้เป็นภาพเปิดสถานที่เกิดเหตุ หรือสถานที่ถ่ายทำ สถานที่ท่องเที่ยว

3.2 Very Long Shot ใช้ตัวย่อ VLS เป็นการถ่ายภาพในระยะไกลมาก ๆ จนเห็นสิ่งที่ถ่ายมีขนาดเล็กมาก หรือเกือบไม่เห็นเลย ฉากหลังมีขนาดใหญ่มาก ทำให้ผู้ชมเห็นภาพในระยะไกลมาก ๆ นิยมใช้ในการเปิดเรื่อง และแสดงภาพรวมอย่างกว้างขวางที่สุด

มุมกล้องข่าว (Angle of View)

จุดที่ตั้งกล้องถ่ายซึ่งผู้ถ่ายมองเห็นเส้นพื้นราบและ ทิศทางของสิ่งที่ถ่าย ซึ่งจะมีการนำมาประกอบกันเข้าเป็นลักษณะของสิ่งที่ถ่าย ผู้ถ่ายจะต้องเลือกจุดนี้ให้รอบคอบ เลือกดูว่าจากมุมไหนจึงจะทำให้ผู้ถ่ายภาพได้ลักษณะที่ต้องการเลือกหาจุดสนใจเลือกหาระยะห่างที่เลนส์จะบันทึกภาพได้ทั่วถึง รวมทั้งหาระยะชัดด้วยแล้วจึงกำหนดรูปแบบหรือกรอบของภาพที่จะถ่าย (สนั่น ปัทมะทิน. 2504 : 178)

นอกเหนือจากลักษณะภาพแล้ว มุมกล้องยังช่วยให้การรับรู้ของผู้ชมต่อเหตุการณ์ในรายการมีความหมายมากยิ่งขึ้นด้วย (วสันต์ อดิศักดิ์. 2533 : 227-229)

1. ภาพมุมปกติ (Normal Angle Shot) เป็นมุมกล้องปกติที่ใช้มากที่สุดภาพอยู่ในระดับสายตา โดยยึดเอาสิ่งที่ถ่ายเป็นหลัก ไม่ใช่ระดับสายตาของผู้ถ่าย ดังเช่น การถ่ายภาพเด็กเล็ก ๆ ถ้ายึดระดับสายตาของผู้ถ่ายจะเป็นภาพมุมสูง

2. ภาพมุมต่ำ (Low Angle Shot) เป็นมุมกล้องที่อยู่ต่ำกว่าระดับสายตาและถ่ายเงยขึ้นมายังสิ่งที่จับภาพ เป็นภาพที่ให้ความรู้สึกถึงพลัง อำนาจ ความยิ่งใหญ่

3. ภาพมุมสูง (High Angle Shot) กล้องจะตั้งอยู่สูงกว่าระดับสายตาและถ่ายลงมาให้ภาพที่แสดงถึงความด้อยค่า ขาดพลัง ความว้าเหว่ รวมทั้งการจับภาพกว้าง ๆ จากมุมสูงด้วย

4. ภาพมุมเอียง (Inclination Angle Shot) ทำได้โดยตั้งกล้องให้เอียงให้ความรู้สึกถึงความเคลื่อนไหว ความตื่นเต้น ความไม่มั่นคง รวมทั้งภาพแปลกตาด้วยภาพแบบนี้สะดวกที่จะใช้กับกล้องอิเล็กทรอนิกส์มากกว่ากล้องสตูดิโอ

5. ภาพมุมบน (Top-Angle Shot) เป็นภาพที่ได้จากการตั้งกล้องไว้บน แล้วก้มกล้องลงมาให้ตั้งฉากกับเส้นแนวระนาบ ช่วยให้ได้ภาพที่แปลกตาไป

6. ภาพมุมล่าง (Bottom-Angle Shot) ตรงกันข้ามกับภาพมุมบน กล้องจะตั้งอยู่บนพื้น และเงยขึ้นบนให้ตั้งฉากกับพื้น ให้ความรู้สึกเหมือนบางสิ่งบางอย่างตกมาสู่ผู้ชม

7. ภาพออบเจกทีฟ (Objective Shot) เป็นภาพทั่ว ๆ ไป เหมือนภาพมุมปกติ เหมือนผู้ชมเป็นบุรุษที่สามที่มองเห็นเหตุการณ์นั้นอยู่

8. ภาพซับเจกทีฟ (Subjective Shot) เป็นภาพที่กล้องโทรทัศน์จะไปอยู่ในตำแหน่งของตัวละคร และถ่ายภาพแทนสายตาของเขา มักใช้คู่กับภาพออบเจกทีฟดังเช่น ภาพชายคนหนึ่งกำลังนั่งอ่านหนังสือ ภาพต่อไปเป็นภาพแทนสายตาของเขาไปบนหนังสือหน้านั้นเพื่อสื่อสารให้ผู้ชมทราบว่าสิ่งที่เขากำลังอ่านนั้นคืออะไร

การเคลื่อนไหวกล้องข่าว

การเคลื่อนไหวกล้องข่าว ทำให้ได้ภาพที่มีชีวิตชีวา น่าสนใจมากขึ้น ลักษณะภาพที่ได้จากการเคลื่อนไหวกล้องวิดิทัศน์แบบพื้นฐาน (สนั่น ปัทมะทิน และคนอื่น ๆ. 2520 : 229-238) ได้แก่

1. Pan คือการตั้งกล้องอยู่กับที่ แล้วสายส่วนหน้าของกล้องไปตามแนวราบ เป็นเส้นตรง ไปทางซ้ายหรือขวา คือ Pan ซ้าย Pan ขวา ภาพที่ได้จากการ Pan จะเหมือนกับให้ผู้ชมกวาดสายตามองไปทางซ้าย ทางขวา หรือมองไปรอบ ๆ ตัวในแนวราบ ทำให้เห็นภาพในแนวกว้างได้มากกว่า การถ่ายแบบธรรมดา นิยมใช้ภาพ Pan เมื่อต้องการติดตามการเคลื่อนที่ของวัตถุที่ถ่ายเพื่อเปลี่ยนจุดสนใจในภาพ เพื่อแสดงส่วนต่าง ๆ ของสิ่งที่ถ่ายตามลำดับ การ Pan นี้จะทำเร็วหรือช้าก็ได้ตามอารมณ์ของเรื่อง

2. Tilt คือ การตั้งกล้องอยู่กับที่ แล้วเงยหรือก้มส่วนหน้าของกล้องขึ้นหรือลง เป็นเส้นตรงในแนวตั้งเพื่อเปลี่ยนมุมมอง หรือมุมกล้อง ให้เงยสูงขึ้นหรือก้มต่ำลง มี 2 ลักษณะคือ

Tilt up เป็นการเงยส่วนหน้าของกล้องขึ้น เพื่อใช้แสดงความสูงหรือติดตามวัตถุที่เคลื่อนที่ขึ้นที่สูง เพื่อแสดงรายละเอียดของสิ่งที่ถ่ายจากส่วนล่างขึ้นไปสู่ส่วนบนหรือส่วนยอดเพื่อเปลี่ยนจุดสนใจจากด้านล่างขึ้นไปสู่ด้านบน หรือจากที่ต่ำกว่าขึ้นไปสู่ที่สูงกว่า

Tilt Down เป็นการก้มส่วนหน้าของกล้องลง ใช้แสดงความสูงจากส่วนบนลงมาส่วนล่าง หรือแสดงความลึก ติดตามวัตถุที่เคลื่อนที่ต่ำลงมาหรือลึกลงไป เป็นการแสดงรายละเอียดจากส่วนบนลงไปยังส่วนล่าง เพื่อเปลี่ยนจุดสนใจจากด้านบนลงมายังด้านล่าง หรือจากที่สูงกว่าลงมายังที่ต่ำกว่า

3. Zoom เป็นการตั้งกล้องอยู่กับที่ แล้วเปลี่ยนความยาวโฟกัสของเลนส์ซูม เพื่อให้ภาพสิ่งที่ถ่ายใกล้เข้ามาหรือมีขนาดใหญ่ขึ้น หรือเพื่อให้ภาพสิ่งที่ถ่ายไกลออกไป หรือมีขนาดเล็กลง เป็นการเปลี่ยนขนาดภาพหรือระยะใกล้ - ไกล ของสิ่งที่ถ่ายไปจากภาพเดิมก่อนซูม การซูมมี 2 ลักษณะคือ

Zoom In เป็นการทำให้สิ่งที่ถ่ายใกล้เข้ามาจากเดิม สิ่งที่ย้อมมีขนาดใหญ่ขึ้นและจากหลังมีขนาดเล็กลง เป็นการเพิ่มขนาดและความสำคัญของสิ่งที่ถ่ายมากยิ่งขึ้น ในขณะที่สภาพแวดล้อมมีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ และเปลี่ยนขนาดภาพให้สิ่งที่ถ่ายใกล้เข้ามามากกว่าภาพเดิมก่อน Zoom In

Zoom Out เป็นการทำให้สิ่งที่ถ่ายไกลออกไปจากเดิม สิ่งที่ย้อมมีขนาดเล็กลงและจากหลังมีขนาดใหญ่ขึ้น ทำให้วัตถุที่ถ่ายลดความสำคัญลง และสภาพแวดล้อมมีความสำคัญมากขึ้นตามลำดับ เป็นการเปลี่ยนขนาดภาพให้สิ่งที่ถ่ายไกลขึ้นกว่าภาพเดิมก่อน Zoom out

4. Dolly คือการเคลื่อนที่กล้องไปทางด้านหน้าเพื่อเข้าหาสิ่งที่ถ่าย หรือถอยหลังออกห่างจากสิ่งที่ถ่ายในแนวเส้นตรง หรือเพื่อติดตามการเคลื่อนที่ของสิ่งที่ถ่าย การ Dolly มี 2 ลักษณะคือ

Dolly In เป็นการเคลื่อนที่กล้องเข้าหาสิ่งที่ถ่าย เพื่อให้สิ่งที่ถ่ายมีขนาดใหญ่ขึ้นหรือใกล้เข้ามาจากเดิม เหมือนพาผู้ชมเข้าไปดูสิ่งที่ถ่ายใกล้ ๆ โดยตัดสิ่งที่อยู่ด้านหน้าหรือใกล้เคียงกับสิ่งที่ถ่ายออกไปเพื่อเน้นรายละเอียดของสิ่งที่ถ่ายให้มากขึ้น ในขณะที่ฉากหลังไม่เปลี่ยนแปลง

Dolly Out เป็นการเคลื่อนที่กล้องถอยหลังออกห่างจากสิ่งที่ถ่าย เพื่อให้สิ่งที่ถ่ายมีขนาดเล็กลง หรือไกลออกไปจากเดิม เหมือนพาผู้ชมถอยหลังห่างสิ่งที่ถ่ายออกมา ทำให้เป็นสิ่งที่อยู่ด้านหน้าหรือใกล้เคียงกับสิ่งที่ถ่ายมากขึ้น ลดรายละเอียดของสิ่งที่ถ่ายลงในขณะที่ฉากหลังไม่เปลี่ยนแปลง

5. Truck คือการเคลื่อนที่กล้องออกไปด้านข้าง ทางด้านซ้ายหรือด้านขวาเพื่อให้เห็นมุมต่างๆ ของเหตุการณ์ สถานที่ และสิ่งที่ถ่ายทำให้ดูภาพเป็น 3 มิติยิ่งขึ้น ใช้ติดตามการเคลื่อนที่ของสิ่งที่ถ่ายตามด้านข้างได้ดี

เทคนิคการถ่ายภาพข่าวโทรทัศน์

ลักษณะงานในการถ่ายภาพข่าวโทรทัศน์นั้นโดยทั่วไป จะใช้ภาพจากกล้องโทรทัศน์เพียงกล้องเดียวเท่านั้น แต่ภาพที่จะออกมานำเสนอนั้น ต้องมีภาพหลายมุม หลายองค์ประกอบ มีการเคลื่อนไหวของกล้อง มีภาพหลายขนาดต่าง ๆ กัน เหมือนมีกล้องหลายตัว ทั้งนี้การถ่ายภาพข่าวโทรทัศน์ จะมีการถ่ายภาพตามเหตุการณ์และการถ่ายภาพตามความนึกคิด หรือการกำหนดขึ้นเองเพื่อสร้างเรื่องราวที่จะสื่อให้ผู้ชมได้เข้าใจ โดยช่างภาพจะต้องมีเทคนิคและวิธีการ

นำเสนอ ที่จะต้องอาศัยประสบการณ์และความชำนาญ เพื่อที่จะบันทึกภาพให้ทันเหตุการณ์ทันเวลาที่เกิดขึ้น หรือบันทึกเรื่องราวที่อาจจะกำหนดขึ้นตามความนึกคิด ดังต่อไปนี้ (วันชัย ทรัพย์สุทธิ. 2544)

1. ข่าวราชสำนัก
2. ข่าวการเมือง
3. ข่าวอาชญากรรม
4. ข่าวกีฬา
5. ข่าวสื่ूपรายงานพิเศษ

ข่าวราชสำนัก เป็นการเสนอข่าวพระราชกรณียกิจของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ไม่ว่าจะเป็นภายในพระบรมมหาราชวัง งานราชพิธี หรือพระราชกรณียกิจต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ การถ่ายภาพข่าว และการนำเสนอข่าวสายราชสำนัก จะต้องมีความระมัดระวังรอบคอบเป็นอย่างยิ่ง เช่น การถ่ายภาพจะถ่ายเฉพาะข้างเป็นส่วนใหญ่และด้านหน้าเป็นบางกรณี ไม่ควรถ่ายภาพจากด้านหลัง ระยะในการถ่าย ไม่ควรจะทำให้ไกลมากเกินไป ควรมีระยะห่างประมาณ 5 เมตรขึ้นไป อริยาบทที่ไม่เหมาะสมไม่ควรถ่าย ขนาดของภาพมองดูแล้วสวยงามน่าสนใจ มีจุดแห่งความสนใจของภาพอยู่ที่องค์ประธาน และจะไม่ถ่ายภาพมาจากมุมสูง การบันทึกภาพนั้นจะเป็นการถ่ายภาพข่าวตามเหตุการณ์ ฉะนั้นช่างภาพจึงจะต้องมีประสบการณ์และความชำนาญในการลำดับภาพที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งมุมกล้องที่จะต้องเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา และต้องมีกรียาที่สุภาพ การแต่งกายเรียบร้อยด้วย

ข่าวการเมือง เป็นการนำเสนอข่าวการทำงานของนักการเมืองตั้งแต่นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี ฝ่ายรัฐบาล ฝ่ายค้าน พรรคการเมือง บุคคลสำคัญและผู้เกี่ยวข้องกับการเมืองทั้งหมด ภาพข่าวการเมืองนั้นจะเป็นการนำเสนอภาพข่าวตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน เช่น การประชุมคณะรัฐมนตรี การสัมภาษณ์ภารกิจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่าง ๆ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร เป็นต้น ลักษณะการถ่ายภาพข่าวสายการเมือง ช่างภาพจะต้องมีไหวพริบความคล่องตัวตลอดเวลา เพราะทุกสำนักข่าวทุกสื่อ ต่างก็จะมาบันทึกภาพข่าวเพื่อการแข่งขันในการนำเสนอข่าวของแต่ละสำนักข่าวนั้น ๆ อาจจะต้องมีการแข่งกันถ่ายภาพ เพราะฉะนั้นภาพเหตุการณ์ที่บันทึกมาจะต้องมีการจัดองค์ประกอบของภาพครบถ้วน ไม่ว่าจะเป็นขนาดภาพ ความคมชัด เสียง งานถ่ายภาพข่าวหลัก ๆ ของสายการเมือง คือ การสัมภาษณ์ หรือการแถลงข่าว อาจมีทั้งการนั่งสัมภาษณ์ การยืนสัมภาษณ์ และการเดินถอยหลังสัมภาษณ์ ช่างภาพจะต้องรู้มุมในการถ่ายภาพให้ได้ภาพที่สวยงามที่สุด ทั้งนี้การถ่ายภาพควรจะเป็นมุมตรง จะได้ภาพออกมาสวยกว่ามุมด้านข้างของผู้ถูกสัมภาษณ์ เหมือนกับผู้ถูกสัมภาษณ์ได้พูดคุยกับผู้ชมที่ชมอยู่ การถ่ายภาพข่าวนี้นี้ ควรระวังฉากหลังที่รกรุงรัง ภาพพระบรมฉายาลักษณ์ด้านหลัง ควรถ่ายให้เต็มภาพ ไม่ควรถ่ายครึ่ง ๆ กลาง ๆ จะทำให้ภาพออกมาไม่สวยงาม ระวังแจกันดอกไม้จะบังหน้าผู้ถูกสัมภาษณ์ ขนาดของภาพที่นิยมถ่ายกันก็คือ ขนาด Close Up ส่วนการเดินถอยหลัง

สัมภาษณ์อาจจะมีประเด็นกัน ช่างภาพต้องมีความระมัดระวังเป็นพิเศษ หรือกรณีที่เข้าไปถ่ายภาพ ไม่ได้เพราะโดนเบียดออกมา ช่างภาพจะต้องยกกล้องขึ้นเหนือศีรษะ แล้วเปิดวิวไฟเดอร์ เพื่อบันทึกภาพ ที่บันทึกได้ออกมาเป็นอย่างไร จังหวะของภาพให้ดูสวยงาม ส่วนการบันทึกภาพข่าวภารกิจต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเปิดงาน การตรวจงาน การประชุม การหาเสียง การเลือกตั้ง จะใช้เรื่องของหลักการ ประกอบภาพมาพิจารณาในการถ่ายภาพข่าวในแต่ละเรื่องไป หรือบางครั้งช่างภาพอาจจะถูกกีดกันไม่ได้ถ่ายภาพ แต่เราก็ต้องหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะบันทึกภาพข่าวนั้นมาให้ได้ เช่น การแอบถ่ายตามหน้าต่าง ประตูรั้ว เพื่อที่จะสื่อให้รู้ว่ากิจกรรมที่กำลังทำอยู่ในนั้นมีอะไร เหมือนคนอยากรู้อยากเห็น

ข่าวอาชญากรรม เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน เช่น ไฟไหม้ อุบัติเหตุต่าง ๆ การฆาตกรรม การปล้นฆ่า การกระทำผิดกฎหมายในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด การจี้ตัวประกัน เป็นต้น เหตุการณ์เหล่านี้เราเรียกว่าข่าวอาชญากรรม จะเป็นการบันทึกเทปเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงในสถานที่เกิดเหตุ หรือกำหนดภาพเพื่อสร้างเรื่องราวให้ไปยังที่เหตุที่เกิดได้ การถ่ายภาพข่าวอาชญากรรมนี้ช่างภาพจะต้องไม่ติดขัดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจนเกินไป จะต้องมีสติเพื่อที่จะได้ลำดับภาพ และบันทึกเหตุการณ์ได้อย่างครบถ้วน เช่น เหตุการณ์ไฟไหม้ จะต้องถ่ายภาพมุมกว้างบริเวณใกล้เคียงของสถานที่เกิดเหตุไว้ด้วย ไม่ใช่ถ่ายภาพไฟไหม้ อย่างเดียว ความซุกซนของผู้คนที่วิ่งหนีไฟ สีหน้าของความตื่นเต้น อาการตกใจ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนซากของความเสียหายหลังจากเพลิงสงบ ส่วนภาพข่าวอุบัติเหตุต่าง ๆ เช่น รถยนต์ชนกัน รถคว่ำ นอกจะบันทึกภาพความเสียหายของสภาพรถยนต์ และทะเบียนรถแล้ว ภาพของผู้บาดเจ็บหรือผู้เสียชีวิต ช่างภาพต้องไม่ควรถ่ายภาพนั้นเฉพาะจุดจนเกินไปเพราะจะทำให้ภาพไม่น่าดู ควรถ่ายภาพเป็นภาพมุมกว้างไว้ หรือถ่ายภาพคนมองดูแทนสายตาคนดูไป ภาพข่าวการฆาตกรรม ปล้นฆ่า ก็ไม่ควรเน้นถ่ายภาพศพผู้ตายจนดูน่าเกลียด แต่ควรถ่ายภาพสภาพร่องรอยการต่อสู้ การรื้อค้นที่เกิดเหตุ ในด้านยาเสพติดนั้น การถ่ายทำข่าวควรเน้นถ่ายหน้าผู้ต้องหา ชนิดของยาเสพติด โดยถ่ายเป็นภาพ Extreme Close Up เพื่อเป็นการประจานให้ผู้ชมได้รับรู้ ถ่ายปริมาณ จำนวน หรือน้ำหนัก ของยาเสพติด ส่วนการจี้ตัวประกัน ช่างภาพที่ไปรอบันทึกภาพข่าวนั้น อาจจะต้องใช้เวลามากกว่าจะได้ภาพตอนเข้าช่วยเหลือตัวประกัน เพราะเป็นภาพที่สำคัญ ฉะนั้นความรวดเร็ว หรือจังหวะในการถ่ายภาพ จึงเป็นสิ่งสำคัญ รวมทั้งมุกกล้องที่จะทำการถ่ายภาพด้วย ช่างภาพจึงควรจะมีการวิเคราะห์เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอีกไม่นานข้างหน้าว่าจะเป็นอย่างไร ถึงจะได้ภาพออกมาสวยงาม ทั้งมุมภาพ และเรื่องราวที่สมบูรณ์ สำหรับภาพข่าวอาชญากรรมต่าง ๆ ที่ไม่ควรถ่ายก็คือ ภาพสตรีหรือเด็กที่ถูกข่มขืน กระทำชำเรา เพราะจะทำให้ผู้เสียหายเกิดความอับอาย ถ้ามีความจำเป็นต้องถ่ายภาพ ก็ควรจะถ่ายจากด้านหลังของผู้เสียหาย หรือกรณีบางสถานที่ เช่น แหล่งบันเทิง ห้ามทำการถ่ายภาพการมั่วสุมของวัยรุ่น แต่เราต้องการนำภาพมาเสนอ เราก็ควรใช้การถ่ายภาพแบบแอบถ่าย หรือซ่อนกล้องไว้ตามร่างกาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอุปกรณ์การถ่ายภาพด้วยว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด

ข่าวกีฬา ภาพข่าวกีฬาเป็นการบันทึกภาพตามเกมส์การแข่งขัน เพื่อรู้ผลแพ้ชนะ ช่วงภาพข่าวกีฬาจะต้องมีความเข้าใจในเกมส์ของการแข่งขันกีฬาชนิดนั้น ๆ ด้วยว่าแต่ละประเภทของกีฬานั้นมีเกมส์การเล่นอย่างไร จะนับคะแนนกันเมื่อไร ซึ่งบางกีฬาผู้แข่งขันจะมีการเข้ามาประชิดตัวกัน เช่น ฟุตบอล บาสเกตบอล รักบี้ฟุตบอล มวย เป็นต้น บางกีฬาผู้แข่งขันจะอยู่คนละเขตแดนแยกซ้าย-ขวา ไม่มีการประชิดตัวกัน เช่น วอลเลย์บอล เทนนิส ปิงปอง แบดมินตัน ตะกร้อ หรือบางกีฬาการแข่งขันจะสิ้นสุดอยู่ที่เส้นชัย เช่น การแข่งขันการวิ่ง การแข่งรถ การว่ายน้ำ การวางกลิ้งในการจะถ่ายภาพก็จะไม่เหมือนกัน อย่างการแข่งขันกีฬาที่มีการประชิดตัวกัน การวางกลิ้ง จะต้องวางที่ข้างขอบสนามตรงเส้นแบ่งกึ่งกลาง โดยแบ่งเส้นซ้าย-ขวา เพื่อที่จะได้ถ่ายภาพการแข่งขันในการแข่งชิงวัตถุที่กำหนดขึ้นเพื่อที่จะนำไปทำคะแนนกันใน ฝ่ายตรงข้าม และจะได้เห็นการเล่นของทั้ง 2 ฝ่าย ทั้งรุกและรับกัน ในการถ่ายภาพกีฬาประเภทนี้ ควรตั้งกล้องอยู่กับที่จนจบการแข่งขัน ไม่ควรเปลี่ยนย้ายมุมกล้องไปมา หรือย้ายไปฝั่งตรงข้ามจากจุดที่ตั้งกล้องอยู่เดิม เพราะจะทำให้เกิดภาพกระโดดเปลี่ยนมุมรุกและรับของเกมส์การแข่งขันทันที ผู้ชมจะเกิดความสับสน และภาพที่สำคัญของกีฬาประเภทนี้ก็คือการทำคะแนนกัน ฉะนั้นช่วงภาพ จึงไม่ควรพลาดโอกาสในการบันทึกภาพตอนนี้ กีฬาจะสนุกหรือไม่ ขึ้นอยู่กับกองเชียร์ ภาพคนที่เข้ามาเชียร์กีฬา จึงเป็นสีสนับสนุนให้ข่าวกีฬาได้เป็นอย่างดี ส่วนการแข่งขันกีฬาที่อยู่คนละเขตแดนแยกซ้าย-ขวา ไม่มีการประชิดตัวกัน จะใช้เพียงตัววัตถุที่กำหนดขึ้น ตีโต้ตอบกันไปมา แทนการเข้าประชิดตัวเพื่อให้ได้คะแนน การวางกลิ้งเพื่อถ่ายภาพนั้นจะไม่วางกลิ้งที่ข้างขอบสนามตรงเส้นแบ่งกึ่งกลางเพราะการโต้ตอบไปมาของวัตถุทั้งซ้ายและขวานั้นจะเร็วมาก ช่วงภาพจะถ่ายภาพโดย Pan ซ้ายและขวาไปมาอย่างรวดเร็ว ภาพที่ออกมาจะทำให้ไม่น่าดู เวียนหัว แต่จะวางกลิ้งหลังผู้แข่งขันของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งภาพที่ออกมาจะเห็นผู้แข่งขันทั้ง 2 ฝ่าย เล่นโต้ตอบกันไปมา ส่วนการแข่งขันกีฬาประเภทที่ชัยชนะอยู่ที่เส้นชัย ช่วงภาพจะต้องวางมุมกล้องที่เส้นชัยนั้น เพราะจะได้ภาพตอนที่ผู้ชนะเข้าเส้นชัย ภาพที่ออกมาจะได้มีความสมบูรณ์อยู่ในตัว

ข่าวสัปดาห์งานพิเศษ เป็นการถ่ายภาพตามความนึกคิดหรือการกำหนดเรื่องราวที่จะสื่อให้ผู้ชมได้เข้าใจในเนื้อข่าวนั้น ๆ ช่วงภาพจะต้องมีแนวคิดที่จะถ่ายภาพให้ออกมาเป็นภาพที่สมบูรณ์มากที่สุดทั้งนี้ต้องอาศัยการจัดองค์ประกอบของภาพ ทั้งเรื่องของมุมกล้อง ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ และศิลปะ เพื่อให้ได้ภาพออกมาสวยงาม เหมาะสมกับเนื้อข่าวแต่ละชิ้น การถ่ายข่าวสัปดาห์งานพิเศษนี้ค่อนข้างจะเป็นงานที่ละเอียด ช่วงภาพสามารถเลือกมุมถ่ายภาพเองได้ จัดท่าทาง ถ่ายภาพซ้ำแล้วซ้ำอีกได้เพื่อที่จะได้เลือกภาพที่ดีที่สุด ไม่เหมือนกับการถ่ายภาพข่าวเหตุการณ์ที่จะต้องใช้ความรวดเร็ว ความชำนาญ และประสบการณ์ ดังที่ได้กล่าวแล้วว่าการถ่ายภาพข่าวนั้นไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน เราจะถ่ายภาพกันตามความเหมาะสม ซึ่งบางคนอาจจะบอกว่าการถ่ายภาพลักษณะนี้ดี แต่อีกคนอาจจะบอกว่าไม่ดีก็ได้ แล้วแต่ทัศนะคติหรือการมองของแต่ละคน ลักษณะการถ่ายภาพข่าวสัปดาห์งานพิเศษนี้ โดยภาพรวมแล้วภาพที่ปรากฏบนจอจะสามารถดึงดูดความสนใจของผู้ชม

เพื่อให้เกิดความประทับใจน่าติดตาม เหมือนตัวเองเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์นั้น ๆ ด้วย เช่นการถ่ายภาพ ควรให้มีมิติในภาพนั้น คือมีฉากหน้าของภาพ (Foreground) จุดแห่งความสนใจของภาพ (Point of Interest) และฉากหลังของภาพ (Background) หรือถ่ายภาพให้มีมิติโดยเลือกมุม 45 องศา ในการถ่ายภาพสถานที่ วัตถุ เพื่อไม่ให้ภาพนั้นดูแบนเรียบจนเกินไป แต่มองแล้วมีความลึกอยู่ในตัว ควรมีการเคลื่อนไหวของกล้อง (Movement) บ้าง เพื่อไม่ให้ภาพนิ่งอยู่กับที่นานเกินไป จนทำให้ภาพไม่ได้ความรู้สึกทางอารมณ์ เช่น การ Pan, การ Tilt, การ Zoom, การ Dolly และการ Truck ลักษณะการใช้งานในแต่ละประเภท ควรใช้อย่างเหมาะสมระมัดระวัง การเปลี่ยนจุดสนใจของภาพจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งโดยใช้การปรับโฟกัส (Focus) เข้าช่วย ซึ่งมีวัตถุ 2 อย่างอยู่ในภาพเดียวกัน แต่มีระยะอยู่ใกล้และไกล เราปรับความชัดมาที่จุดแรกคือใกล้ และเปลี่ยนความชัดไปที่จุดสองคือไกล จะทำให้ภาพนั้นดูน่าสนใจยิ่งขึ้น การใช้กรอบหรือขอบของวัตถุต่าง ๆ เช่น กรอบประตู หน้าต่าง ปากถ้ำ มาช่วยเน้นจุดสนใจในภาพให้ดูเด่นยิ่งขึ้น ฉะนั้นช่างภาพจึงควรมีทักษะในการที่จะนำเทคนิคในการถ่ายภาพข่าวโทรทัศน์มาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิทยุทัศน์

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรายการวิทยุทัศน์ในประเทศมีอยู่หลายงานวิจัย ดังเช่น

บุญสม เลิศพิเชษฐ์ (2536 : 90) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยา และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยชุดบทเรียนเทปโทรทัศน์กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดบทเรียนเทปโทรทัศน์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศักดิ์ณรงค์ แสงพิทักษ์ (2528 : 46) ทำการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยรายการโทรทัศน์ ประกอบการสอนแบบโปรแกรม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนโดยวิธีสอนแบบธรรมดา

สุดสวาท เกศบุรมย์ (2530 : 143) ได้ศึกษาความคิดเห็นและความต้องการนำวีดีโอเทปเพื่อการศึกษาด้านอาชีพสำหรับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด พบว่า มีความต้องการนำวีดีโอเทปมาใช้ในการฝึกอาชีพอยู่ในชั้นจำนวนมาก และระยะเวลาที่ใช้ควรประมาณ 15 - 30 นาที ต่อ 1 รายการ และรายการที่เหมาะสมสำหรับการศึกษาด้านอาชีพควรเป็นการสาธิต เพราะสามารถเห็นภาพได้ใกล้ชิด

ธวัช ทิพย์พิทักษ์ (2532 : 52 - 55) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เทปโทรทัศน์ประกอบการสอนตามคู่มือครู ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ไม่แตกต่างกันโดยให้

เหตุผลว่า เนื่องจากการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้เช่นเดียวกัน ส่วนเจตคติต่อการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ นักเรียนที่เรียนโดยได้รับการสอนที่ใช้เทปโทรทัศน์ประกอบมีความคิดเห็นที่ดีกว่าการสอนตามคู่มือครู

อิสริยา สิริวิทยาวรรณ (2534 : 91) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีและความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ที่ได้รับการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ โดยใช้เทปโทรทัศน์สร้างสถานการณ์กับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งกลุ่มทดลองเรียนโดยใช้เทปโทรทัศน์สร้างสถานการณ์ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนตามคู่มือครู ผลปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีและความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ถวัลย์ พรหมนรกิจ (2535 : 45) พบว่าผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนจาก บทเรียนโปรแกรมสื่อประสมแบบเทปโทรทัศน์ ให้ผลการเรียนรู้และความคงทนในการจำสูงกว่าการเรียนจากบทเรียนโปรแกรมสื่อประสมแบบชุดการเรียน

สรุปจากการศึกษางานวิจัยภายในประเทศ ในส่วนของวิดิทัศน์เป็นสื่อที่เหมาะสมสำหรับนักเรียน นักศึกษาในทุกระดับและยังส่งผลต่อการเรียนได้ดีเมื่อเทียบกับการสอนปกติ

งานวิจัยในต่างประเทศ

แคนเนอร์ (Kanner. 1959 : 307 - 308) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์จากการสอนโดยใช้โทรทัศน์และจากครูสอนในวิชาไฟฟ้าเบื้องต้น ในเรื่องการเรียนรู้ ความคงทนในการจำ ระดับความสามารถโดยใช้นักเรียน 124 คน แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ผู้สอนคนเดียวและอุปกรณ์การสอนเหมือนกัน ใช้เวลาสอน 38 ชั่วโมง เป็นเวลา 5 วัน ทั้ง 2 กลุ่ม สอบข้อทดสอบความคงทนในการจำหลังจากเรียน 1 เดือนผ่านไปแล้ว ผลปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างการเรียนและความคงทนในการจำ ส่วนระดับความสามารถ กลุ่มที่ใช้โทรทัศน์สูงกว่าที่สอนโดยครู

ชวอร์ชวอลเดอร์ (Schwarzwalder. 1961 : 129) ได้ทดลองสอนวิชาวิทยาศาสตร์ทางโทรทัศน์เปรียบเทียบการสอนโดยครูในห้องเรียน ในห้องเรียนชั้นเกรด 5 ผลปรากฏว่าอุปกรณ์การสอนที่ครูโทรทัศน์ใช้ประกอบการสอนนั้นช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากกว่าอุปกรณ์ที่ครูในห้องเรียนใช้ และได้สรุปผลการวิจัยว่านักเรียนที่เรียนจากโทรทัศน์ได้รับความรู้มากกว่านักเรียนที่เรียนจากชั้นเรียนปกติ

คาร์เนอร์ (Camer. 1962 : 118) ได้ประเมินผลการสอนอ่านทางโทรทัศน์ระบบวงจรปิดโดยทดลองกับนักเรียนชั้นประถมปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนคอร์ทแลนด์ (Cortland Public School) นักเรียนเหล่านี้ได้เรียนวิธีอ่านจากโทรทัศน์ทุกวัน เพื่อฝึกฝนทักษะในการอ่านและให้เข้าใจคำศัพท์ ผลปรากฏ

ว่านักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับต่ำ ได้รับความรู้ในการอ่านเพิ่มขึ้นมากกว่าการเรียนในชั้นธรรมดา

บูเชอเร (Boucheret. 1966 : 55 - 57) ได้ทดลองใช้โทรทัศน์สอนวิชาช่างโลหะที่ Dorian Technical Lycee ในประเทศฝรั่งเศส เกี่ยวกับขบวนการต่าง ๆ ของการเชื่อมโลหะ การกลึง การกัด เพื่อง ซึ่งถ้าใช้การสอนแบบธรรมดาทำได้ยาก แต่ใช้โทรทัศน์สอนสามารถสอนเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ได้ดี

ไบเลย์ (Bailey. 1975 : 28 - 29) วิจัยเพื่อศึกษาผลการเรียนรู้วิชาฟิสิกส์ที่สอนทางโทรทัศน์ และศึกษาเจตคติของนิสิตที่มีต่อโทรทัศน์การศึกษา โดยใช้นิสิต จำนวน 40 คนที่กำลังเรียนวิชาฟิสิกส์ เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยแยกเป็นสองกลุ่มให้เรียนจากโทรทัศน์การศึกษากับให้เรียนโดยการสอนแบบปกติ ผลการทดลองปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์ที่เรียนจากโทรทัศน์การศึกษากับที่เรียนโดยการสอนแบบปกติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เกี่ยวกับเจตคติแล้วนิสิตไม่ชอบการสอนทางโทรทัศน์ และไม่เห็นด้วยว่าโทรทัศน์จะทำให้สมารถดีขึ้น แต่ยอมรับว่าโทรทัศน์ช่วยให้ดูการสาธิตได้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น

ฮิลลาร์ด (Hillard. 1978) พบว่าโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อสังคมเป็นอย่างมาก เป็นสถานที่ให้การศึกษาแก่สังคม เป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้ ช่วยในการขยายตัวทางวัฒนธรรมและเป็นโรงเรียนที่ไม่มีขีดจำกัด เป็นอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพในการเรียนการสอนในโรงเรียน ทั้งทางด้านธุรกิจและอุตสาหกรรมโทรทัศน์ยังเป็นส่วนในการประชาสัมพันธ์ ก่อให้เกิดการขยายตัวในการซื้อขาย

มิลเลอร์และเบรนแนน (Miller and Brennan. 1983) แห่งมหาวิทยาลัย Zhongshan เมือง Canton ได้ทำการศึกษาการใช้วีดิทัศน์ในการช่วยสอนภาษาแก่ชาวต่างชาติ พบว่าการใช้วีดิทัศน์นั้นง่ายและสะดวกเช่นเดียวกับเทปบันทึกเสียง แต่สิ่งที่ได้เปรียบคือนักเรียนได้ฟังทั้งเสียงและเห็นภาพประกอบด้วยพร้อมกัน และยังให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาษาพูดและภาษาท่าทาง

จากงานวิจัยเกี่ยวกับสื่อประเภทวีดิทัศน์ จะเห็นได้ว่า ได้มีการนำเอาสื่อประเภทวีดิทัศน์ มาใช้ในการศึกษาอย่างกว้างขวาง เพราะสื่อประเภทวีดิทัศน์ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการเรียนแบบปกติ ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่าวีดิทัศน์เป็นสื่อที่ทรงคุณค่าจึงได้นำมาใช้เป็นสื่อในการวิจัยครั้งนี้ โดยการใช้ภาพและเสียงจากวีดิทัศน์

2. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับบทเรียนด้วยตนเอง

แนวคิดทางการศึกษาแผนใหม่เน้นในเรื่องการจัดการศึกษาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences) ความแตกต่างระหว่างบุคคลนี้อาจมีสาเหตุมาจากกรรมพันธุ์ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ วัฒนธรรม ประสบการณ์ ความสามารถหรือความสนใจ สาเหตุเหล่านี้ย่อมทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ต่างกัน ฉะนั้นจึงมีผู้คิดวิธีการเรียนการสอนให้เหมาะสมตามความ

สามารถของแต่ละบุคคล เรียกการเรียนการสอนแบบนี้ว่า การเรียนการสอนแบบเอกัตบุคคล หรือ การเรียนด้วยตนเอง (Individualized Instruction)

2.1 ความหมายของบทเรียนด้วยตนเอง

พัชรี พลาวงศ์ (2526 : 83) ได้ให้ความหมายของการเรียนด้วยตนเองไว้ว่า การเรียนด้วยตนเอง หมายถึง วิธีเรียนชนิดหนึ่งที่มีโครงสร้าง มีระบบที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ การเรียนแบบนี้ผู้เรียนมีอิสระในการเลือกเรียนตามเวลา สถานที่ ระยะเวลาในการเรียนแต่ละบท แต่จะต้องอยู่จำกัดภายใต้โครงสร้างของบทเรียนนั้นๆ เพราะในแต่ละบทเรียนจะมีวิธีเรียนชี้แนะไว้ในคู่มือ (Study Guide)

โดยทั่วไปแล้วการเรียนด้วยตนเองเป็นการประยุกต์ร่วมกันระหว่างเทคนิคและสื่อการสอนให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล ตัวอย่างของการจัดการเรียนโดยให้เรียนด้วยตนเอง เช่น การเรียนการสอนแบบโปรแกรม ชุดการเรียนการสอน การจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น การเรียนการสอนแบบโมดูล การเรียนการสอนแบบ PSI ซึ่งวิธีเรียนเหล่านี้จะช่วยเสริมประสิทธิภาพของการดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่

2.2 จุดมุ่งหมายของการเรียนด้วยตนเอง

กาเย่ และบริกส์ (Gagne' and Briggs. 1974 : 185 - 187) ได้กล่าวถึงการเรียนด้วยตนเองว่า เป็นหนทางที่ทำให้การสอนบรรลุจุดมุ่งหมายตามความต้องการ (Needs) และให้สอดคล้องกับบุคลิก (Characteristics) ของผู้เรียนแต่ละคน โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญอยู่ 5 ประการ คือ

1. เพื่อเป็นแนวทางในการประเมินทักษะเบื้องต้นของผู้เรียน
2. เพื่อช่วยในการค้นหาจุดเริ่มต้นของผู้เรียนแต่ละคนในการจัดลำดับการเรียน ตามจุดมุ่งหมาย
3. ช่วยในการจัดวัสดุและสื่อให้เหมาะสมกับการเรียน
4. เพื่อสะดวกต่อการประเมินผล และส่งเสริมความก้าวหน้าทางการเรียน ของนักเรียนแต่ละคน
5. เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนตามอัตราความสามารถของตน

2.3 ลักษณะของการเรียนด้วยตนเอง

การเรียนด้วยตนเองนั้น ประกอบด้วยประสบการณ์ในการเรียนที่ออกแบบเฉพาะสำหรับนักเรียนแต่ละคน โดยมีรากฐานจากการวิเคราะห์ความสนใจและความต้องการของแต่ละคน ประสบการณ์ที่กำหนดนั้นจะถูกควบคุมโดยนักเรียนเอง นักเรียนจะจัดการควบคุมเวลาเองตามความ

สนใจและความสะดวกสบายของนักเรียน ซึ่งในเรื่องนี้ วัชร บวรสิงห์ (2526 : 417-418) ได้สรุปวิธีการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลไว้ว่า

1. จัดแผนการเรียนให้เหมาะสมกับระดับความสามารถและความสนใจของนักเรียน เช่น จัดชั้นเร่งรัดสำหรับนักเรียนที่เรียนเก่ง มีตำราที่ใช้เรียนด้วยตนเอง จัดสอนซ่อมเสริม
2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียน เช่น การมอบหมายงานตามระดับความสามารถ หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
3. ใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมตามระดับความสามารถของผู้เรียน
4. การประเมินผลควรกำหนดให้เหมาะสมกับรายวิชาและนักเรียนที่เกี่ยวข้อง

2.4 ประเภทของการเรียนด้วยตนเอง

การเรียนด้วยตนเองแบ่งออกได้หลายประเภทตามทัศนะของผู้จัดแบ่งเช่น กาเย่และบริกส์ (Gagne' and Briggs. 1974 : 187) แบ่งประเภทการเรียนด้วยตนเองออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. แผนการเรียนแบบอิสระ (Independent Study Plan) เป็นการศึกษาที่ครูกับนักเรียนตกลงกันในเรื่องของจุดมุ่งหมายของการเรียน แล้วให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าให้บรรลุ จุดมุ่งหมายด้วยตนเอง
2. ศึกษาด้วยการควบคุมตนเอง (Self-directed Study) จะมีการตกลงในจุดมุ่งหมายเฉพาะกำหนดเอาไว้ แต่วิธีการศึกษานั้นเป็นเรื่องของนักเรียน ครูอาจแนะนำการอ่านและวัสดุศึกษาไว้ให้แล้วแต่นักเรียนจะใช้หรือไม่ใช้ก็ได้ หากเขาผ่านการทดสอบก็ถือว่าใช้ได้
3. โปรแกรมผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner-centered Programs) เป็นโปรแกรมที่จัดขึ้นกว้าง ๆ แล้วเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียน โดยมีวิชาแกน วิชาเสริม และวิชาเลือก
4. เรียนตามความเร็วของตน (Self-pacing) เป็นการศึกษาที่ผู้เรียนเรียนตามอัตราความเร็ว หรือความสามารถของตนเอง มีการกำหนดจุดมุ่งหมายไว้ตลอดจนเกณฑ์ต่าง ๆ เอาไว้ทุกคนเหมือนกัน ต่างกันที่เวลาที่ใช้ในการเรียน
5. การเรียนการสอนที่ผู้เรียนกำหนดเอง (Student-determined Instruction) นักเรียนเลือกจุดมุ่งหมาย วัสดุศึกษา กำหนดเวลาเอง ทดสอบเอง และมีเสรีที่จะทิ้งจุดมุ่งหมายใดก็ได้

2.5 ประโยชน์ของการจัดการเรียนด้วยตนเอง

การเรียนด้วยตนเองมีประโยชน์หลายประการ วีระ ไทยพานิช (2529 : 126) ได้กล่าวถึงประโยชน์หรือลักษณะข้อดีของการเรียนด้วยตนเองไว้ดังนี้

1. นักเรียนสามารถเรียนรู้ตามความสามารถของตน
2. เป็นการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

3. นักเรียนมีอิสระมากกว่าการสอนแบบปกติ
 4. เป็นการจูงใจนักเรียน และนักเรียนจะชอบบรรยากาศในโรงเรียนมากขึ้น
 5. ครุมีเวลาที่จะทำงานกับนักเรียนเป็นรายบุคคลเมื่อนักเรียนต้องการ
- นอกจากนี้ ไชยยศ เรื่องสุวรรณ (2526 : 188) ยังได้กล่าวถึงประโยชน์ของการสอน

แบบเรียนด้วยตนเองไว้หลายประการดังนี้

1. หลักสูตรหรือรายวิชาถูกจัดไว้อย่างมีระเบียบ
2. ระบบการวัดผล ประกอบด้วย เครื่องมือวัดระดับความรู้ที่จะเรียนและผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียน

3. เอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้เรียนอย่างกว้างขวางตามบุคลิกภาพของผู้เรียน
4. กระบวนการสอนเหมาะสมกับบุคลากรในหน่วยงาน

การเรียนการสอนแบบเรียนด้วยตนเองยังเกื้อหนุนสภาพการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพดังนี้

1. ผู้เรียนมีโอกาสร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามความสนใจ
2. ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินการย้อนกลับทันที
3. ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงตลอดเวลาในระหว่างการเรียนรู้
4. การเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนอย่างเหมาะสม

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนด้วยตนเอง *

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนด้วยตนเอง ได้มีผู้สนใจทำการวิจัยกันอย่างกว้างขวาง โดยทำการวิจัยในแง่มุมต่าง ๆ เกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยตนเอง กับการเรียนปกติ หรือเปรียบเทียบการเรียนด้วยตนเองด้วยสื่อต่าง ๆ กับการเรียนแบบปกติ เช่น เปรียบเทียบการเรียนด้วยตนเองที่เรียนด้วยบทเรียนโปรแกรมหรือบทเรียนสำเร็จรูปด้วยชุดการเรียนรู้ ด้วยบทเรียนโมดูล เปรียบเทียบกับการเรียนจากการสอนปกติ รวมทั้งศึกษาตัวแปรด้านอื่น ๆ เช่น เจตคติ ทักษะการฟัง การอ่าน เป็นต้น เช่นการวิจัยของ เวบบ์ และโฮวาร์ด (Webb and Howard. 1977 : 356) ได้ศึกษาผลการเรียนแบบเรียนด้วยตนเอง โดยสุ่มตัวอย่างจากนักเรียนระดับเกรด 6 จาก 52 โรงเรียน ทดลองกับวิชาคณิตศาสตร์และความเข้าใจภาษา ให้นักเรียนเรียนด้วยตนเอง รวมเวลาครึ่งปีการศึกษา พบว่า การเรียนจากแบบเรียนด้วยตนเองได้ผลเป็นที่น่าพอใจของครูและผู้ปกครอง

นอกจากนี้ยังมีการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนแบบเรียนด้วยตนเอง ในวิชาคณิตศาสตร์ โดยการเปรียบเทียบการเรียนแบบเรียนด้วยตนเองด้วยบทเรียนโปรแกรม ชุดการเรียนรู้ บทเรียนโมดูล กับการเรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ ซึ่งการวิจัยในลักษณะนี้พบว่า มีงานวิจัยที่แสดงให้เห็นว่าการ

เรียนจากแบบเรียนด้วยตนเอง ด้วยบทเรียนโปรแกรม ด้วยชุดการเรียน ด้วยบทเรียนโมดูล ได้ผลดีกว่า การเรียนด้วยการสอนแบบปกติ อาทิเช่น เสถียร ศิริสถิตย์กุล (2521 : 36-38) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง เรื่องความสัมพันธ์และฟังก์ชัน โดยใช้หน่วยการเรียนการสอนกับการสอนปกติ ผลปรากฏว่านักศึกษาที่เรียนโดยใช้หน่วยการเรียน การสอนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่านักศึกษาที่เรียนโดยการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ มานพ ชัยดิเรก (2519 : 43) ได้ทดลองเปรียบเทียบผลการสอนวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง เซตและความสัมพันธ์ แก่ นิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้บทเรียนโปรแกรมกับการสอนปกติ ผลปรากฏ ว่า นิสิตที่เรียนโดยใช้บทเรียนโปรแกรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านิสิตที่เรียนโดยการสอน ปกติอย่างมีนัยสำคัญในปีเดียวกันนี้ สุพจน์ ไชยสังข์ (2519 : 38) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการสอน คณิตศาสตร์เรื่องความน่าจะเป็นแก่นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงกว่า นักศึกษาที่เรียน ด้วยการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ เอื้อน ปิ่นเงิน (2518 : 34-36) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผล การสอนคณิตศาสตร์เรื่องลิมิตและความต่อเนื่องในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง วิชาเอก คณิตศาสตร์ โดยใช้บทเรียนโปรแกรมกับการสอนปกติ ผลปรากฏว่า นักศึกษาที่เรียนจากบทเรียน โปรแกรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนจากการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยในระดับมัธยมศึกษาที่แสดงให้เห็นว่า การเรียนจากแบบเรียนด้วยตนเอง ด้วยบทเรียน โปรแกรม ด้วยชุดการเรียนการสอน ได้ผลดีกว่าการเรียนจากการสอนปกติ อาทิเช่น สุภาลักษณ์ พงษ์-สุธรรม (2523 : 31-35) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องเมตริกซ์ ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้หน่วยการเรียนการสอนกับการสอนปกติ ผลปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนคณิตศาสตร์เรื่องเมตริกซ์ ของนักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนการสอนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของนักเรียนที่เรียนจากการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ วิวรรณ วนิชาอภิชาติ (2519 : 21-23) ได้ทดลองเปรียบเทียบผลการสอน วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เมตริกซ์และดีเทอร์มิแนนต์ เบื้องต้นในระดับ ม.ศ.1 โดยใช้บทเรียนโปรแกรมกับการสอนปกติ ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนโปรแกรมสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการสอนปกติอย่างมี นัยสำคัญ

สรุปได้ว่าบทเรียนด้วยตนเองเป็นสื่อทางเทคโนโลยีการศึกษานิดหนึ่งให้ผู้เรียน สามารถเรียนได้ด้วยตนเองตามความสามารถ และในบทเรียนด้วยตนเองยังมีกิจกรรมที่จะให้ผู้เรียนได้ ตอบสนองด้วย สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียน และผู้เรียนเรียนได้ตามความสามารถและความ ต้องการของตนเอง

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนแบบรายบุคคล

3.1 ความหมายของการเรียนแบบรายบุคคล

การเรียนแบบรายบุคคลเป็นวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลทุกคน นักการศึกษาได้กล่าวถึงมากมายดังเช่น

เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต (2525 : 3) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนแบบรายบุคคลไว้ว่า เป็นการจัดการศึกษาที่ผู้เรียนสามารถศึกษาเล่าเรียนได้ด้วยตนเองและก้าวไปตามขีดความสามารถ ความสนใจ และความพร้อม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือเป็นเทคนิคหรือวิธีสอนที่ยึดความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยจัดสิ่งแวดล้อมสำหรับการเรียนให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างอิสระ

กิดานันท์ มลิทอง (2536 : 163-164) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบรายบุคคลไว้ว่า เป็นการจัดการศึกษาที่พิจารณาถึงลักษณะความแตกต่าง ความต้องการ และความสามารถ เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนเรียนรู้ในสิ่งที่ตนสนใจได้ตามกำลังและความสามารถของตนตามวิธีการและสื่อการเรียนที่เหมาะสม เพื่อบรรลุถึงวัตถุประสงค์การเรียนที่กำหนดไว้

3.2 จุดประสงค์ของการเรียนการสอนแบบรายบุคคล

การสอนแบบรายบุคคล ยึดหลักปรัชญาทางการศึกษาและอาศัยพื้นฐานจากทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการและจิตวิทยาการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนแบบรายบุคคล จึงมุ่งอยู่ในแนวดังนี้ (เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. 2528 : 159-164)

1. มุ่งสนับสนุนให้ผู้เรียนรู้จักรับผิดชอบในการเรียนรู้ รู้จักแก้ปัญหาและตัดสินใจ การเรียนการสอนรายบุคคลสอดคล้องและส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตและการศึกษานอกโรงเรียน สนับสนุนให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาและเรียนรู้ในสิ่งที่ตนสนใจและตั้งคมให้รู้จักแก้ปัญหา รู้จักตัดสินใจ มีความรับผิดชอบและพัฒนาความคิดในทางสร้างสรรค์มากกว่าทำลาย

2. สอนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ให้ได้เรียนบรรลุผลกันทุกคน การสอนรายบุคคลสนับสนุนความจริงที่ว่า คนย่อมมีความแตกต่างกันทุกคนไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลิกภาพ สติปัญญาหรือความสนใจ โดยเฉพาะความแตกต่างที่มีผลต่อการเรียนรู้ที่สำคัญ 4 ประการ คือ

2.1 ความแตกต่างในเรื่องอัตราเร็วของการเรียนรู้ ผู้เรียนแต่ละคนจะ ใช้เวลาในการเรียนรู้และทำความเข้าใจในสิ่งเดียวกันในเวลาที่แตกต่างกัน

2.2 ความแตกต่างในเรื่องความสามารถ เช่น ความฉลาด ไหวพริบ ความสามารถพิเศษต่าง ๆ

2.3 ความแตกต่างในเรื่องวิธีการเรียน ผู้เรียนจะเรียนรู้ในวิธีทางที่แตกต่างกัน

2.4 ความแตกต่างในเรื่องความสนใจและสิ่งที่ชอบ

3. เน้นเสรีภาพในการเรียนรู้ เชื่อแน่ว่าถ้าผู้เรียนเรียนด้วยความอยากเรียนด้วยความกระตือรือร้นที่ได้เกิดขึ้นเอง จะเกิดแรงจูงใจและกระตุ้นให้พัฒนาการเรียนรู้ โดยที่ครูไม่ต้องทำโทษหรือให้รางวัล ผู้เรียนจะรู้จักตนเอง มีความมั่นใจในการก้าวไปข้างหน้าตามขีดความสามารถและความพร้อม

4. ขึ้นอยู่กับกระบวนการและวิธีการที่เสนอความรู้ให้แก่ผู้เรียน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเร็วหรือช้าและจะเกิดขึ้นอยู่กับผู้เรียนได้นานหรือไม่ นอกจากจะขึ้นอยู่กับความสามารถและความสนใจแล้ว ยังขึ้นอยู่กับกระบวนการและวิธีการที่เสนอความรู้ให้แก่ผู้เรียน เมื่อเป็นเช่นนี้ การกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้เรื่องหนึ่งในระยะเวลาหนึ่งและเรียนรู้ด้วยวิธีการเดียว จึงไม่เป็นการยุติธรรมต่อผู้เรียน ผู้เรียนควรจะได้เป็นผู้กำหนดเวลาเรียนด้วยตนเอง และควรจะได้มีโอกาสเรียนรู้หรือมีประสบการณ์ในการเรียนด้วยกระบวนการและวิธีการต่าง ๆ

5. มุ่งแก้ปัญหาความยากง่ายของบทเรียน เป็นการสนองตอบที่ว่า การศึกษาควรมีระดับแตกต่างกันไปตามความยากง่าย ถ้าบทเรียนนั้นง่ายก็ทำให้บทเรียนนั้นสั้นขึ้น ถ้ายากมากก็จัดย่อเนื้อหาออกเป็นส่วน ๆ และใช้วิธีการและสื่อทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น

การศึกษารายบุคคลเป็นวิธีการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียน โดยคำนึงถึงลักษณะความแตกต่างของผู้เรียนเป็นสำคัญ กิดานันท์ มลิทอง (2536: 166-167) ได้เสนอข้อดีและข้อจำกัดของการศึกษารายบุคคลไว้ดังนี้

ข้อดี

1. ผู้เรียนสามารถเรียนได้เร็วหรือช้าตามอัตราความสามารถ และความสนใจของแต่ละบุคคล
2. สื่อที่ใช้ในการเรียนได้รับการทดลองและทดสอบมาก่อนแล้วว่า สามารถจะใช้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพดี จึงจะนำไปใช้กับผู้เรียน เช่น ชุดการเรียน ชุดสื่อประสม และโมดูลในวิชาต่าง ๆ
3. สื่อที่ใช้ในการเรียนมีหลายชนิดให้เลือกและมักจะใช้ในรูปแบบของสื่อประสม สื่อบางรูปแบบจะเป็นสื่อที่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนด้วย เช่น Interactive Video และการเรียนด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น
4. บทเรียนมักเรียนเป็นหน่วย (Units) ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ด้วยชุดการเรียนที่จัดเป็นแต่ละเนื้อหาบทเรียนตามหน่วยนั้น
5. เป็นการเรียนที่ผู้สอนเป็นผู้ช่วยเหลือ แนะนำ และให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน จึงทำให้ผู้สอนและผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์ต่อกันมากกว่าการเรียนในวิธีอื่น

ข้อจำกัด

1. ถ้าผู้เรียนมีอายุยังน้อยและยังไม่มีประสบการณ์เพียงพอที่จะควบคุมการเรียนของตนได้ ก็อาจจะทำให้ยากแก่การเรียนให้สำเร็จได้
2. ผู้สอนต้องเป็นผู้มีความรู้ในการจัดเตรียมสื่อการเรียนในแต่ละวิชาให้เหมาะสมกับผู้เรียน โดยต้องคำนึงบุคลิกภาพและความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคนด้วย
3. วิชาที่จะเรียนด้วยการศึกษารายบุคคลอาจมีจำนวนจำกัด เนื่องจากวิชาบางวิชาไม่สามารถให้ผู้เรียนเรียนอย่างลึกซึ้งได้ด้วยตนเอง
4. ในกรณีที่ผู้สอนไม่มีเวลาให้แก่ผู้เรียนได้มากพอ ย่อมทำให้ผู้เรียนรู้สึกถูกปล่อยให้อยู่โดดเดี่ยวเป็นผลอาจจะทำให้การเรียนล้มเหลวลงได้

3.3 ประเภทของการเรียนแบบรายบุคคล

กาเย่ และบริกส์ (Gagne' and Briggs. 1974 : 187) ได้แบ่งประเภทการเรียนการสอนแบบรายบุคคลออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. การศึกษด้วยตนเอง(Independent Study) ซึ่งจะมีข้อตกลงระหว่างครูและนักเรียนในเรื่องจุดมุ่งหมายกว้าง ๆ นักเรียนจะเตรียมตัวเอง ศึกษาเอง สำหรับการสอนครั้งสุดท้าย จะเตรียมอย่างไรหรือทำอย่างไรก็เป็นเรื่องของนักเรียน อาจจะมีขอบข่ายของรายวิชาหรือไม่ก็ได้
2. การศึกษด้วยการควบคุมตัวเอง (Self - directed Study) จะมีการตกลงในจุดมุ่งหมายเฉพาะกำหนดเอาไว้ แต่วิธีการศึกษานั้นเป็นเรื่องของนักเรียนเอง ครูอาจจะแนะนำการอ่านและวัสดุศึกษาให้แล้วแต่นักเรียนจะใช้หรือไม่ใช้ก็ได้ หากเขาผ่านการทดสอบก็ถือว่าใช้ได้
2. โครงการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner-centered Programs) นักเรียนเลือกจุดมุ่งหมายเองวิธีการศึกษาเอง
4. การยึดจังหวะของนักเรียนเอง (Self-pacing) มีการกำหนดจุดมุ่งหมายเอาไว้ตลอดจนเกณฑ์ต่าง ๆ เอาไว้ทุกคนเหมือนกัน ต่างกันแต่เวลาศึกษา การสอนแบบโปรแกรมอยู่ในประเภทนี้
5. การสอนที่นักเรียนกำหนดเอง (Student-determined Instruction) นักเรียนเลือกจุดมุ่งหมาย วัสดุศึกษา กำหนดเวลาเอง ทดสอบเอง และมีเสรีที่จะทิ้งจุดมุ่งหมายใดก็ได้

การสอนเป็นรายบุคคลเป็นสิ่งที่เกิดมาพร้อมกับการศึกษา ในยุคจักรวรรดิโรมันและยุคกลางการสอนมักดำเนินโดยครูที่สอนกันเป็นรายบุคคลเป็นส่วนมาก ต่อมาการศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนจำนวนมาก การสอนกับคนกลุ่มใหญ่จึงได้เกิดขึ้น แต่การสอนรายบุคคลก็มีความจำเป็นที่ต้องใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อสนองความแตกต่างของบุคคล ซึ่งมีด้วยกันหลายด้าน อาทิ (ชม ภูมิภาค. 2524 : 93-97)

1. แตกต่างกันในเรื่องบุคลิกภาพ บุคลิกภาพมีอิทธิพลต่อการตอบสนองต่อการสอน

2. แตกต่างกันในด้านพุทธิพิสัย บุคคลย่อมแตกต่างกันในด้านความรู้ การรับรู้ ความเข้าใจและสมรรถภาพทางสมอง

3. แตกต่างกันในด้านวิธีการสืบสวนสอบสวน นั่นคือ ความแตกต่างกันในเรื่องของความอยากรู้ อยากเห็น

4. แตกต่างกันในเรื่องของการจัดลำดับความรู้

การสอนรายบุคคลจึงมีความจำเป็นและต้องมีการพิจารณากันอย่างจริงจัง ซึ่งทำให้เกิดวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ขึ้น เช่น บทเรียน โปรแกรม การสอนด้วยเครื่องช่วยสอน ชุดการสอน และคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบรายบุคคล

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนแบบรายบุคคลในประเทศ ได้มีผู้ทำการวิจัยไว้มากมาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เสียง ชูสกุล (2525 : 46) ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ จากการเรียนเป็นกลุ่ม รายบุคคล โดยใช้บทเรียนโมดูล กับการเรียนการสอนตามแผนการสอนของ สสวท. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนที่เรียนเป็นกลุ่ม เรียนเป็นรายบุคคลและเรียนตามแผนการสอนของ สสวท. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ไม่แตกต่างกัน

มานะ ออพานิชกิจ (2530 : 38) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการเรียนแบบรายบุคคลและเรียนแบบเป็นกลุ่มย่อย 3 คน โดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน พบว่า ผลการเรียนรู้จากการเรียนแบบรายบุคคลและการเรียนแบบกลุ่ม โดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนไม่แตกต่างกัน

เกษฎา ชนะโรค (2530 : 41) ได้ทำการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับวิธีการเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนิสิตระดับปริญญาตรี โดยตัวแปรด้านวิธีการเรียนก็คือ การเรียนแบบรายบุคคลกับการเรียนเป็นกลุ่มย่อย 3 คน พบว่า ผู้เรียนที่เรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนด้วยวิธีเรียนเป็นกลุ่มย่อย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้เรียนที่เรียนแบบรายบุคคล

สุรพล ประสงค์พันธ์ (2530 : 41 - 44) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนเป็นกลุ่มใหญ่ทั้งชั้น กลุ่มตามความสามารถและเรียนด้วยตนเองเป็นกลุ่ม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่เรียนเป็นกลุ่มตามความสามารถกับเรียนเป็นกลุ่มใหญ่ทั้งชั้น ไม่แตกต่างกัน แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนัก

เรียนที่เรียนด้วยตนเองเป็นกลุ่ม สูงกว่านักเรียนที่เรียนเป็นกลุ่มใหญ่ทั้งชั้นและเรียนเป็นกลุ่มตามความสามารถ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อุบล แสงทอง (2531 : 61) ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการเรียนเพื่อรู้และการเรียนด้วยตนเองเป็นกลุ่ม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์โดยการเรียนเพื่อรู้และการเรียนด้วยตนเองเป็นกลุ่ม ไม่แตกต่างกัน

บงกชพันธุ์ ทองงาม (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ภาษาโลโกเป็น รายบุคคลและเป็นกลุ่ม โดยใช้นักเรียนจำนวน 32 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 16 คน กลุ่มที่ 1 เรียนรายบุคคล กลุ่มที่ 2 เรียนเป็นกลุ่ม พบว่า ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนที่เรียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ภาษาโลโกเป็นกลุ่มสูงกว่านักเรียนที่เรียนเป็นรายบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนหลังจากเรียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ภาษาโลโกที่เรียนเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยในต่างประเทศ

ทอมสัน (Thomson. 1980 : 361-367) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ผลของการเรียนรู้เป็นรายบุคคลกับการเรียนในห้องเรียนปกติสำหรับวิชาแคลคูลัสระดับวิทยาลัย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบผลการใช้กลวิธีการเรียนรู้เป็นรายบุคคลกับการเรียนแบบบรรยาย อภิปราย ท่องจำ ด้านผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและด้านเจตคติ ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและเจตคติของการใช้กลวิธีการเรียนเป็นรายบุคคลสูงกว่าระบบการเรียนแบบบรรยาย อภิปราย ท่องจำ

เฮคส์ (Hakes. 1986 : 1590-A) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจากการสอนรายบุคคล โดยใช้ครูกับใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่นำมาใช้ในการทดลองสอนในครั้งนี้เป็นโปรแกรมการสอนอัตโนมัติ (PLATO) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ จำนวน 39 คน เป็นนักเรียนชาย 25 คน นักเรียนหญิง 14 คน ใช้เวลาในการทดลองเป็นเวลา 2 ภาคเรียน ผลการศึกษาพบว่า

1. ในด้านทักษะการคำนวณ กลุ่มที่เรียนจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนโดยใช้ครูเป็นผู้สอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ในด้านทักษะการใช้กฎเกณฑ์ทางคณิตศาสตร์พบว่า การเรียนโดยวิธีสอนทั้งสองวิธีไม่แตกต่างกัน
2. สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์โดยพิจารณาที่เพศของผู้เรียน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

3. ในเรื่องของอัตราการหยุดเรียนกลางคันหรือการขาดเรียนของผู้เรียน พบว่า การสอนรายบุคคลทั้งสองวิธีไม่แตกต่างกัน

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ยังสรุปแน่นอนไม่ได้ว่า วิธีการสอนรายบุคคลทั้ง 2 วิธี อย่างไหนดีกว่ากัน นอกจากในกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งซึ่งเป็นส่วนน้อยที่พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่าเมื่อเรียนแบบรายบุคคลโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน

4. เอกสารและงานวิจัยด้านการวิจัยและพัฒนา

4.1 ความหมายของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development (R&D))

การวิจัยและพัฒนาเป็นยุทธวิธีในการพัฒนาผลผลิตหรือสื่อทางการศึกษา ที่ได้มีการประเมินและทดสอบประสิทธิภาพแล้ว เป็นยุทธวิธีที่พอจะหวังได้ว่าจะสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างมีเหตุผล (Validate) โดยทำการพัฒนาผลผลิต ตามขั้นตอน กระบวนการของ วงจรการวิจัยและพัฒนา (R&D Cycle) ซึ่งได้แก่ การศึกษาค้นคว้าผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผลผลิตที่จะพัฒนา แล้วทำการสร้างผลผลิตหรือนำผลิตผลที่ถูกสร้างไว้แล้ว ไปทำการทดลองในสภาพการณ์ที่ผลผลิตนั้นจะต้องถูกนำไปใช้ในที่สุด จากนั้นทำการเก็บข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการทดลองนำไปทำการปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดคาดเคลื่อนต่าง ๆ แล้วทำการทดลองซ้ำตามขั้นตอนของวงจรการวิจัยและพัฒนา จนกระทั่งผลการทดลองแสดงให้เห็นว่าผลผลิตนั้นบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาสามารถที่จะค้นพบความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้น

มนตรี จุฬาววัฒนทล (2537 : 21 - 22) ได้เขียนเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาไว้ว่า วิทยาการต่าง ๆ ในโลกปัจจุบันมีมากมายและมักได้มาจากการวิจัยค้นคว้าประเทศที่พัฒนาแล้วและมีความเจริญก้าวหน้าคืออย่างต่อเนื่อง มักจะมีความสนใจแสวงหาความรู้ใหม่และภูมิปัญญาใหม่ ๆ ด้วยตนเอง โดยการวิจัยและพัฒนา (R&D) ซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วกันว่าหากต้องการความรู้ใหม่ วิทยาการใหม่ ควรจะต้องทำการวิจัยและพัฒนา ความมุ่งหวังของการวิจัยและพัฒนาที่มักได้แก่การประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่นั้นให้เกิดประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือใช้ความพยายามคิดเป็นหลายร้อยพันคน-ปี (Man-Year) แต่หากต้องการผลการวิจัยและพัฒนาช่วยปรับปรุงแก้ไขผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่เดิม เวลาหรือความพยายามที่จำเป็นจะต้องใช้อาจน้อยกว่าการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่

อำนาจ ช่างเรียน (2532 : 24 - 28) ที่ได้กล่าวถึงการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษาว่าเป็นการวิจัยทางการศึกษามุ่งค้นหาความรู้ใหม่ โดยการวิจัยพื้นฐานหรือมุ่งหาคำตอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานโดยการวิจัยประยุกต์ แม้ว่าการวิจัยประยุกต์ทางการศึกษาหลายโครงการ จะมีการพัฒนาผลผลิตทางการศึกษา เช่น การวิจัยเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีสอนหรืออุปกรณ์การสอน ผู้วิจัย

อาจพัฒนาสื่อหรือผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาสำหรับการสอนแต่ละแบบ แต่ผลผลิตเหล่านี้ ได้ใช้สำหรับการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยแต่ละครั้งเท่านั้น ไม่ได้มีการนำไปสู่การนำไปใช้ในโรงเรียนทั่วไป

4.2 องค์ประกอบของการวิจัยและพัฒนา

การวิจัยและพัฒนาโดยทั่วไปมีอยู่ 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ผู้ต้องการใช้ผลจากการวิจัยและพัฒนา ได้แก่ ผู้ที่ต้องการวิทยาการใหม่จากการวิจัยและพัฒนาไปใช้งาน ซึ่งผู้ต้องการใช้ผลจากการวิจัย จะเป็นผู้กำหนดเป้าหมายของการวิจัยแต่ละครั้ง
2. นักวิจัย ได้แก่ ผู้ทำวิจัย มีหน้าที่วางแผนการวิจัยให้ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ในการช่วยหาคำตอบเพื่อแก้ปัญหาแก่ผู้ที่นำไปใช้
3. สถาบันที่ให้การสนับสนุนทุนในการวิจัย ได้แก่ หน่วยงานราชการ องค์การธุรกิจเอกชน ต่าง ๆ
4. สิ่งส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา ได้แก่ ปัจจัยส่งเสริมต่าง ๆ เช่น ห้องสมุดและแหล่งสารสนเทศ สำหรับเตรียมข้อมูลในการวิจัย

บอร์ก และกอลล์ (Borg and Gall. 1979 : 798) ได้กล่าวถึงหลักการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษาไว้ดังนี้ การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา (Educational Research and Development (R&D)) เป็นการพัฒนาการศึกษา โดยพื้นฐานการวิจัย (Research Based and Development) เป็นกลยุทธ์หรือวิธีการสำคัญวิธีหนึ่งที่ยอมรับใช้ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง หรือพัฒนาการศึกษา และตรวจสอบคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษา (Education Product) อันหมายถึง วัสดุ ครุภัณฑ์ทางการศึกษา ได้แก่ หนังสือแบบเรียน ฟิล์มสไลด์ เทปโทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ และโปรแกรมคอมพิวเตอร์

การวิจัยและการพัฒนาทางการศึกษาแตกต่างจากทางการศึกษาแตกต่างจากการวิจัยทางการศึกษา 2 ประการ คือ

1. เป้าประสงค์ การวิจัยทางการศึกษามุ่งค้นคว้าหาความรู้ใหม่ โดยการวิจัยพื้นฐานหรือมุ่งหาคำตอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน โดยการวิจัยประยุกต์ แต่การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษามุ่งพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพผลผลิตทางการศึกษา แม้ว่าการวิจัยประยุกต์ทางการศึกษาหลายโครงการมีการพัฒนาผลผลิตทางการศึกษา เช่น การวิจัยเปรียบเทียบประสิทธิผลของวิธีสอน หรืออุปกรณ์การสอน ผู้วิจัยอาจพัฒนาสื่อหรือผลผลิตทางการศึกษา สำหรับการสอนแต่ละแบบแต่ละผลผลิตเหล่านี้ โดยใช้สำหรับการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยแต่ละครั้งเท่านั้น ไม่ได้พัฒนาไปสู่การใช้สำหรับโรงเรียนทั่วไป

2. การนำไปใช้ การวิจัยทางการศึกษา มีช่องว่างระหว่างผลการวิจัยกับการนำไปใช้จริงอย่างกว้างขวาง กล่าวคือ ผลการวิจัยทางการศึกษาจำนวนมากอยู่ในตู้ไม้ไม่ได้รับการพิจารณานำไปใช้ นักการศึกษาและนักวิจัยจึงหาทางลดช่องว่างดังกล่าว โดยวิธีเรียกว่า "การวิจัยและพัฒนา"

อย่างไรก็ตาม การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา มิใช่สิ่งที่ทดแทนการวิจัยทางการศึกษา แต่เป็นเทคนิควิธีที่จะเพิ่มศักยภาพของการวิจัยให้มีผลต่อการจัดการทางการศึกษา คือเป็นตัวเชื่อมเพื่อแปลงไปสู่ผลผลิตทางการศึกษาที่ใช้ประโยชน์ได้จริงในโรงเรียนทั่วไป ดังนั้นการใช้กลยุทธ์การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการวิจัยพื้นฐาน หรือการวิจัยประยุกต์ให้เป็นประโยชน์มากขึ้นนั่นเอง

4.3 ขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนา

บอร์ก และ กอลล์ (Borg and Gall. 1979 : 222-223) ได้กล่าวถึงขั้นตอนสำคัญของการวิจัยและพัฒนาสื่อมี 10 ขั้นตอน คือ

1. กำหนดผลผลิตทางการศึกษาที่จะทำการพัฒนา

ขั้นนี้ ต้องกำหนดให้ชัดว่าผลผลิตทางการศึกษาที่จะวิจัยและพัฒนา คืออะไร โดยต้องกำหนดว่า

1.1 ตรงกับความต้องการหรือไม่

1.2 ความก้าวหน้าทางวิชาการมีเพียงพอในการที่จะพัฒนาผลผลิตที่กำหนดหรือไม่

1.3 บุคลากรที่มีอยู่ มีทักษะ ความรู้และประสบการณ์ ที่จำเป็นต่อการวิจัยและพัฒนาหรือไม่

1.4 ผลผลิตนั้นจะพัฒนาขึ้นในเวลาอันสมควรหรือไม่

2. รวบรวมข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในขั้นนี้เป็นการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัย การสังเกตภาคสนามซึ่งเกี่ยวกับการใช้ผลผลิตการศึกษาที่กำหนด ถ้ามีความจำเป็นผู้วิจัยและพัฒนา อาจต้องทำการวิจัยขนาดเล็กเพื่อค้นหาคำตอบ ซึ่งงานวิจัยและทฤษฎีไม่สามารถตอบได้

3. วางแผนวิจัยและพัฒนา

ขั้นนี้ประกอบด้วย

3.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้ผลผลิต

3.2 ประเมินค่าใช้จ่าย กำลังคน และระยะเวลาที่ต้องใช้เพื่อศึกษาหาความเป็นไปได้

3.3 พิจารณาผลสืบเนื่องผลผลิต

4. พัฒนารูปแบบขั้นต้นของผลผลิต

ขั้นนี้เป็นการออกแบบและพัฒนาผลผลิตการศึกษาตามที่วางแผนไว้ เช่น ถ้าเป็นโครงการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรอบรมระยะสั้น ก็ต้องออกแบบหลักสูตรเตรียมวัสดุหลักสูตร คู่มือฝึกอบรม เอกสารในการฝึกอบรม และเครื่องมือการประเมินผล

5. ทดลองหรือทดสอบผลผลิต ครั้งที่ 1

ขั้นนี้เป็นการนำผลผลิตที่ออกแบบและจัดเตรียมไว้ในขั้นที่ 4 ไปทดลองใช้ เพื่อทดสอบคุณภาพขั้นต้นของผลผลิต โดยใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก ประเมินผลโครงการโดยใช้แบบสอบถาม การสังเกต และการสัมภาษณ์แล้วรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์

6. ปรับปรุงผลผลิตครั้งที่ 1

ขั้นนี้เป็นการนำข้อมูลและผลการทดลองใช้จากขั้นที่ 5 มาพิจารณาปรับปรุง

7. ทดลองหรือทดสอบผลผลิต ครั้งที่ 2

ขั้นนี้เป็นการนำผลผลิตที่ปรับปรุงไปใช้ทดลองใช้ เพื่อทดสอบคุณภาพผลผลิตตามวัตถุประสงค์กับกลุ่มตัวอย่างขนาดกลาง ประเมินผลเชิงปริมาณในลักษณะ Pre-Test กับ Post-Test นำผลไปเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของการใช้ผลผลิต

8. ปรับปรุงผลผลิต ครั้งที่ 2

นำข้อมูลและผลการทดลองจากขั้นที่ 7 มาพิจารณาปรับปรุง

9. ทดลองหรือทดสอบผลผลิต ครั้งที่ 3

ขั้นนี้เป็นการนำผลผลิตที่ปรับปรุงไปทดลอง เพื่อทดสอบคุณภาพการใช้งานของผลผลิตโดยผู้ใช้งานจริงกลุ่มใหญ่ ประเมินผลโดยใช้แบบสอบถาม แบบทดสอบ การสังเกต และการสัมภาษณ์ แล้วรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์

10. ปรับปรุงผลผลิต ครั้งที่ 3

นำข้อมูลและผลการทดลองจากขั้นที่ 9 มาพิจารณาปรับปรุง เพื่อผลิตและเผยแพร่ต่อไป

ในการเผยแพร่อาจจัดทำเป็นการเสนอรายงานเกี่ยวกับผลการวิจัยและพัฒนาผลผลิตในที่ประชุมสัมมนาทางวิชาการหรือวิชาชีพ หรือส่งไปพิมพ์เผยแพร่ในวารสารทางวิชาการและติดต่อหน่วยงานทางการศึกษาเพื่อจัดทำผลผลิตทางการศึกษาเผยแพร่ไปใช้ในโรงเรียนต่าง ๆ หรือติดต่อบริษัทเพื่อผลิตจำหน่าย

4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนา

ประนอม โอทกานนท์ (2527 : 69 - 71) ก็ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพที่จำเป็นสำหรับพยาบาลในการสนับสนุนงานสาธารณสุขมูลฐาน” โดย

ใช้กลุ่มทดลองกับนักศึกษาพยาบาลจำนวน 30 คน โดยใช้เกณฑ์ 90/90 ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพ
ชุดการเรียน พบว่า มีประสิทธิภาพสูง 90.00/90.33

เกณฑ์ 90 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละ 90 ของผู้เรียนสามารถทำแบบฝึกหัดในชุด
การเรียนได้ร้อยละ 90

เกณฑ์ 90 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งกลุ่ม
สามารถทำแบบฝึกหัดในชุดการเรียนได้ถึงร้อยละ 90.33

อาศิรา สามห้วย (2538 : บทคัดย่อ) เรื่อง “มารยาทไทย ของนักเรียนที่มีความ
บกพร่องทางการได้ยิน” โดยทำการผลิตรายการวีดิทัศน์ 3 ตอน แล้วนำไปทำการทดลองหาประสิทธิ-
ภาพกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเศรษฐเสถียร จำนวน 15 คน โดยกำหนดเกณฑ์การหา
ประสิทธิภาพไว้ที่ 80/80 ผลการวิจัยสรุปได้ว่ารายการวีดิทัศน์ทั้ง 3 รายการ มีประสิทธิภาพสูงกว่า
เกณฑ์ที่กำหนดที่ 91.67, 90.68 และ 87.83 ตามลำดับ

รัชณีเพ็ญ เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการสร้าง “ชุดการสอนวิชา
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาการท่องเที่ยว สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ”
ผลปรากฏว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพ 96.31/82.80 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80 นอกจากนี้
ผลการทดสอบก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 แสดงว่าชุดการสอน
ที่สร้างขึ้นช่วยให้นักศึกษามีความรู้เพิ่มขึ้นและมีประสิทธิภาพเชื่อถือได้

น้อยทิพย์ ลิ่มเจริญยิ่ง (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการทดลองเรื่อง “การสร้างสไลด์เทป
โปรแกรมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน สำหรับครูประถม” ผลการทดลอง ปรากฏว่า
สไลด์เทปโปรแกรมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานมี ประสิทธิภาพ 84.00/82.17 และมีผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ 0.05 ซึ่ง
คะแนนของกลุ่มที่สอนโดยใช้สไลด์เทปโปรแกรมสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ใช้สไลด์เทปโปรแกรม แสดงว่า
สไลด์เทปโปรแกรมทักษะกระบวนการ วิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน สำหรับครูประถมมีประสิทธิภาพ

บุญยิ่ง ไธสุขศิริ (2530 : บทคัดย่อ) ทำการสร้าง “ชุดการสอนจุลบทวิชา พยาบาล
พื้นฐาน เรื่องการทำแผนสำหรับนักศึกษาพยาบาลระดับวิชาชีพ” โดยตั้งเกณฑ์ ประสิทธิภาพที่
ระดับ 80/80 ทำการทดลองกับนักศึกษาพยาบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลห้วยเหียว จำนวน
49 คน ผลการวิจัยมีค่า 90.89/81.67

มณฑา คลองวุฒิวัฒน์ (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “การสร้างชุดการสอน ภาษา
ฝรั่งเศสเพื่อการท่องเที่ยวและการโรงแรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนจอมสุรางค์
อุปถัมภ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลปรากฏว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพ 92.89/84.06 สูงกว่า
เกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80 นอกจากนี้ ผลการทดสอบก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 แสดงว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้น ช่วยให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นและมีประสิทธิภาพเชื่อถือได้

โดยสรุปแล้วการวิจัยและพัฒนาเป็นรูปแบบการวิจัยที่จะนำไปใช้ในการปรับปรุงหรือพัฒนาการศึกษามากยิ่งขึ้น เพราะการวิจัยและพัฒนาเน้นการพัฒนาผลผลิตทางการศึกษาที่ใช้ในการจัดการศึกษาได้อย่างกว้างขวาง

5. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับข่าวโทรทัศน์

5.1 ความหมายของข่าว

ข่าวคืออะไร หรือ อะไรคือข่าว (What is News) เป็นการยากที่จะหาคำตอบได้อย่างแน่นอนอนตาบตัว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับทฤษฎีและแนวความคิดของแต่ละบุคคลและแต่ละสังคม เพราะบางครั้งสิ่งที่ควรเป็นข่าวในสังคมหนึ่งแต่ก็อาจจะไม่เป็นข่าวของอีกสังคมหนึ่งก็เป็นได้ (ฉอาน วุฒิกกรรมรักษา. 2536 : 3)

นักวิชาการและนักวิชาชีพทางด้านวารสารศาสตร์หรือนิตยศาสตร์ ได้พยายามแสวงหาคำตอบมาอธิบายความหมายของ “ข่าว” ไว้ทั้งในความหมายอย่างแคบและความหมายอย่างกว้างดังนี้

- 1. ความหมายอย่างแคบ ได้มีผู้อธิบายความหมายของ “ข่าว” ไว้อย่างสั้น ๆ ว่า
- ข่าว คือ สิ่งที่น่าสนใจ
- ข่าว คือ เหตุการณ์ที่สำคัญ
- ข่าว คือ สิ่งที่เกิดขึ้นและประชาชนให้ความสนใจ
- ข่าว คือ อะไรบางอย่างที่เกิดขึ้นแล้วเมื่อวานนี้ ซึ่งท่านไม่รู้
- ข่าว คือ อะไรก็ได้ที่ทำให้ประชาชนกล่าวขานหรือวิพากษ์วิจารณ์กัน
- ข่าว คือ เรื่องราวซึ่งเกิดขึ้นทั่วทุกสารทิศ
- ข่าว คือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสด ๆ ใหม่ ๆ หรือ รายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสด ๆ
- ข่าว คือ ทุกสิ่งที่เกิดขึ้น กำลังเกิดขึ้นและผลงานของสิ่งที่เกิดขึ้น
- ข่าว คือ เหตุการณ์หรือข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นที่ประชาชนสนใจ
- ข่าว คือ การแจ้งสิ่งที่เกิดขึ้นอันจะทำให้บุคคลที่รับรู้เกิดความตื่นเต้น
- ข่าว คือ รายงานเหตุการณ์หรือข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น ที่เกิดขึ้นเมื่อไม่นาน

มานี้

2. ความหมายอย่างกว้าง

ข่าว คือ การรายงานเหตุการณ์หรือแจ้งเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นสด ๆ ร้อน ๆ ที่มีความสำคัญและความแปลก เป็นที่สนใจของประชาชน

ข่าว คือ ความเป็นจริงที่สมบูรณ์ เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งผู้สื่อข่าวจะคิดหรือสมมุติขึ้นเองไม่ได้ ทั้งนี้จะต้องรายงานข่าวอย่างตรงไปตรงมาโดยปราศจากอคติใด ๆ

ข่าว คือ การรายงานอย่างทันทั่วทั้งที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นที่สนใจของมนุษย์โดยทั่วไป ข่าวที่ดีที่สุด คือ ข่าวซึ่งผู้อ่านส่วนใหญ่สนใจ

ข่าว คือ อะไรก็ตามที่ทันต่อเวลา เป็นที่สนใจของผู้อ่านจำนวนหนึ่ง และข่าวที่ดีที่สุด ก็คือ ข่าวซึ่งเป็นที่น่าสนใจมากที่สุดของคนจำนวนมากที่สุด

ข่าว คือ รายงานของเหตุการณ์หรือความคิดเห็นซึ่งนักข่าวและบรรณาธิการ ได้พิจารณาเลือกสรรแล้ว ด้วยความเชื่อมั่นว่าเหตุการณ์หรือความคิดเห็นดังกล่าวเป็นที่สนใจของผู้อ่านส่วนใหญ่หรือบางส่วน

ข่าว คือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมไม่จำกัดเวลา สถานที่ เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับคนส่วนใหญ่ แม้ว่าจะเกิดขึ้นกับคน ๆ เดียวก็ตาม ถ้ามีผลกระทบต่อคนอื่นก็เป็นข่าวได้

ข่าว คือ ข้อเท็จจริง สำคัญเกี่ยวกับการเกิดขึ้นของเหตุการณ์บางอย่าง หรือของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเกี่ยวกับความคิดเห็นซึ่งทำให้ผู้สนใจ เนื่องจากมีผลกระทบหรือมีอิทธิพลต่อชีวิตของผู้คน หรือมีอิทธิพลต่อความอยู่เย็นเป็นสุขของผู้คน

ข่าว คือ การรายงานเหตุการณ์ ข้อเท็จจริง หรือข้อคิดเห็นที่เกิดขึ้นไม่นาน มานี้ เป็นสิ่งที่ประชาชนควรให้ความสนใจ เพราะเป็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อตนเอง

นอกจากนี้ยังหมายถึง เหตุการณ์ที่ผิดปกติวิสัย ผิดธรรมชาติ มีความลึกลับซับซ้อน หรือเหตุการณ์ที่เกิดผลกระทบทางอารมณ์ของผู้รับข่าว มีความผูกพันกับชีวิตและความเป็นอยู่ของมนุษย์ หรือ เหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม โดยส่วนรวม และเป็น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใหม่และยังไม่มีที่รู้จัก

ข่าว คือ เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และมีการถ่ายทอดความคิดเห็นจากบุคคลระดับต่าง ๆ หรือสาธารณมติให้ถูกต้องตามกาลเวลาโดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องเป็นสิ่งที่น่าสม্মัยและมีผลกระทบต่อคนหมู่มากในชุมชน หรือสังคมหรือทั้งประเทศหรือทั่วโลกและสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องสามารถทำให้คนเข้าใจได้ในตัวของมันเอง

ฮันเตอร์ (Hunter. 1980 : 124-125) ได้รวบรวมความคิดเห็นของผู้ทำงานในวงการข่าวโทรทัศน์ในสหรัฐอเมริกาถึงความหมายของข่าวไว้ดังนี้

บิล ลอพลอร์ ผู้อำนวยการข่าวโทรทัศน์สถานี WCAU ที่ฟิลาเดลเฟีย รัฐเพนซิลวาเนีย กล่าวว่า ข่าว คือ เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้น หรือ เป็นสิ่งที่ถูกค้นพบ เป็นประเด็นที่มีความเกี่ยวข้อง

และอยู่ในความสนใจของคนจำนวนมาก จึงได้ถูกคัดเลือก จัดการ และตัดต่อ เพื่อนำมาเสนอซึ่งวิธีการนำเสนอขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของสื่อมวลชน

เอช ยัง ผู้อำนวยการข่าว MMET-FM ลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย กล่าวว่า ข่าว คือชีวิต คือสิ่งที่เกิดขึ้นรอบ ๆ ตัวเรา

แซม ซิลแมน ผู้ประสานงานระดับสูง สถานีโทรทัศน์ CNN กล่าวว่า ข่าวคือสิ่งที่มีความสำคัญ เพราะมีผลกระทบต่อสังคม ข่าวเป็นสิ่งที่ประชาชนจำเป็นต้องรู้ และต้องการจะรู้

จากความหมายของข่าว ที่มีความหลากหลายนั้น พอจะสรุปได้ว่า ข่าว คือเหตุการณ์ข้อเท็จจริง ที่มีความน่าสนใจ และมีผลกระทบต่อประชาชน สื่อมวลชนจึงรวบรวมข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ขึ้นมารายงานด้วยความเชื่อมั่นว่าเหตุการณ์เหล่านั้นเป็นที่สนใจของประชาชนและมีผลกระทบต่อดำรงชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคม สิ่งนั้นจึงเป็นข่าว

5.2 แนวคิดเกี่ยวกับข่าวโทรทัศน์

ดวงทิพย์ วรพันธุ์ (2525 : 45) กล่าวถึง สถานีวิทยุโทรทัศน์ว่า เป็นแหล่งข่าวสารที่เสนอความบันเทิงและสาระประโยชน์ให้กับประชาชน การเสนอข่าวทางโทรทัศน์นั้นสามารถจะทำให้ประชาชนรับรู้ข่าวสารได้รวดเร็ว ได้เห็นทั้งภาพและได้ยินเสียงในเวลาเดียวกัน

รายการข่าวโทรทัศน์จะประกอบด้วย ข่าวที่มีเนื้อหาโดยรวม สรุปเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นว่าเป็นเหตุการณ์อะไร เกิดขึ้นที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไมเหตุการณ์นั้นจึงเกิดขึ้น และเมื่อรวมกับลักษณะของโทรทัศน์แล้ว ข่าวโทรทัศน์ควรมีความหมาย คือ ข่าวสารที่เกิดขึ้นใหม่ น่าสนใจ มีผลกระทบต่อสาธารณชน ซึ่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าวของสถานีโทรทัศน์สามารถสื่อข่าว รายงานข่าว ถ่ายภาพและภาพยนตร์บันทึกภาพได้ เพื่อจัดทำรายการข่าวในประเทศ ข่าวต่างประเทศ ข่าวกีฬาและการวิเคราะห์ข่าว ซึ่งอาจจะออกอากาศในรูปภาพยนตร์ ภาพ การอ่านข่าว หรือการอ่านข่าวประกอบภาพยนตร์หรือภาพ

เลวิส (Lewis. 1984 : 3-4) กล่าวว่า คนทั่วไปชอบดูโทรทัศน์ และคนจำนวนมากที่ดูข่าวโทรทัศน์โดยยังไม่ซื้อหนังสือพิมพ์ในตอนแรก เพราะเห็นว่าข่าวโทรทัศน์สามารถให้ข้อมูลที่อยู่รอบตัวได้แล้ว ข่าวโทรทัศน์ที่นำเสนอเรื่องราวที่ดี จะทำให้ผู้ชมเห็นความสำคัญของประเด็นข่าวที่น่าสนใจ และด้วยคุณลักษณะของสื่อโทรทัศน์ที่ให้ทั้งภาพและเสียงอย่างชัดเจน ทำให้เป็นสื่อที่ผู้ชมใช้เป็นสื่อแรกในการติดตามข่าวสาร เนื่องจากไม่ยุ่งยากในการติดตาม เป็นการสื่อสารที่ตรงไปตรงมา และเป็นธรรมชาติ

การได้ยินเสียงและเห็นภาพจากรายการข่าวโทรทัศน์ ย่อมทำให้ผู้ชมข่าว ตื่นเต้น และรู้สึกถึงความเป็นจริงในข่าวได้มากกว่าการรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์ ทำให้ผู้ชมรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของเหตุการณ์ คล้ายกับการนั่งดูข่าวข้ามไหล่ของผู้สื่อข่าวเลขที่เคียว (Smeyak. 1977 : 73)

สำนักข่าว CNN (Cable News Network) สถานีเคเบิลที่เสนอข่าวโทรทัศน์ตลอด 24 ชั่วโมงของสหรัฐอเมริกา ให้ความสำคัญสุดขีดต่อการรายงานข่าวสด (Live) ให้ผู้ชมรู้สึกว่าคุณเองมีส่วนร่วมอยู่ในเหตุการณ์ที่เป็นข่าว ผู้ชมจะรู้สึกผูกพันและอยากรู้ว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นจะเป็นอย่างไรต่อไป รายการข่าวโทรทัศน์ของ CNN จะใช้ระบบรายการหมุนเวียน ทุกข่าวที่เสนอออกไปจะหมุนเวียนกลับมาเป็นรอบ ๆ แต่ละรอบจะมีเนื้อหาใหม่เพิ่มขึ้นและมีบางส่วนของเนื้อหาเดิมถูกละทิ้งไป เพื่อให้ข่าวนั้น ๆ มีความใหม่สดอยู่เสมอ และพร้อมจะรับกับข่าวใหม่ล่าสุดที่แทรกเข้าสู่รายการ และพร้อมเสมอสำหรับการถ่ายทอดเพื่อแทรกเข้าสู่รายการปกติ (สันติ ตั้งรพีพากร. 2534 : 74-75)

ปรเม สตะเวทิน (2539 : 90) กล่าวถึงลักษณะของการกระจายเสียงของสถานีวิทยุโทรทัศน์ที่กระจายเสียงอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานานในแต่ละวัน ดังนั้น ในการเสนอข่าวโทรทัศน์จึงสามารถกระทำได้ตลอดเวลาตามความจำเป็น นอกเหนือจากช่วงรายการข่าว ทำให้สามารถเสนอข่าวได้ทันเหตุการณ์ ทำให้ผู้ชมได้รับข่าวสารทันสมัยอย่างรวดเร็ว แม้กระทั่งการเสนอรายงานข่าวสด จากเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น แต่ทั้งนี้โทรทัศน์มีระยะเวลาในการเสนอข่าวที่จำกัดจนอาจทำให้ไม่สามารถให้รายละเอียดของข่าวได้มากเท่าหนังสือพิมพ์ อย่างไรก็ตามภาพที่ปรากฏในข่าวโทรทัศน์นั้นก็สามารถทดแทนรายละเอียดของถ้อยคำที่จำกัดได้ เพราะภาพทำให้เกิดความเข้าใจได้ดี ดังคำกล่าวที่ว่า ภาพ 1 ภาพ มีค่าเท่ากับคำ 1,000 คำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพที่มีความเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องในโทรทัศน์และภาพยังทำให้คนเชื่อได้มากด้วย เพราะการเห็นคือการเชื่อ

จากคุณลักษณะของโทรทัศน์ที่สามารถเสนอได้ทั้งภาพและเสียงได้ในเวลาเดียวกัน ทำให้การเสนอข่าวโทรทัศน์เป็นที่สนใจติดตามจากประชาชน และมีการแข่งขันกันในการข่าวโทรทัศน์สูงมาก โดยเฉพาะการนำเสนอข่าวให้รวดเร็วทันเหตุการณ์ โดยเฉพาะในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ที่เป็นภัยพิบัติ อุบัติเหตุ ความรุนแรง หรือเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ประชาชนจะให้ความสนใจติดตามข่าวสารจากโทรทัศน์อย่างมาก ด้วยเหตุนี้ทำให้การรายงานข่าวโทรทัศน์ ต้องมีการแข่งขันกันในการนำเสนอภาพข่าวและรายละเอียดของเหตุการณ์ให้รวดเร็วกว่าสถานีอื่น ซึ่งจะนำมาซึ่งความเชื่อถือของประชาชนที่มีต่อรายการข่าวโทรทัศน์

5.3 คุณค่าของข่าวและการประเมินคุณค่าของข่าวโทรทัศน์

การที่สื่อมวลชนจะเลือกสรรเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งเพื่อการนำมาเสนอเป็นข่าวจะต้องมีหลักเกณฑ์พื้นฐานบางประการในการตัดสินใจ ซึ่งหลักเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาเหล่านั้นเรียกว่า คุณค่าข่าว (News Value) หรืออีกนัยหนึ่งก็คือองค์ประกอบของข่าว (News Elements) นั่นเอง

สถานีโทรทัศน์ BBC ของอังกฤษ กำหนดเกณฑ์การประเมินคุณค่าข่าวของบีบีซีไว้ 2 หลักเกณฑ์ ได้แก่ ความสำคัญ (Important) และความน่าสนใจ (Interest) ซึ่งหลักเกณฑ์ทั้ง 2 นี้ ไม่จำเป็นต้องมีควบคู่กัน อาจจะมีอย่างใดอย่างหนึ่งในข่าวชิ้นเดียวหรือมีทั้ง 2 หลักเกณฑ์ในข่าวชิ้นเดียวกันก็ได้ (Pasqua. 1990 : 50)

ไวท์ (White. 1984 : 19-20) ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการประเมินคุณค่าข่าวโทรทัศน์ไว้ 4 ประการ ได้แก่ ผลกระทบ (Impact) ความน่าสนใจ (Interest) ข้อมูลข่าวสาร (Information) และการเห็นและได้ยิน (Visual) ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผลกระทบ (Impact) ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อบุคคลหรือวิถีชีวิตของประชาชนจำนวนมาก เช่น ข่าวการขึ้นหรือลดภาษี ข่าวภาวะขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง สงครามในตะวันออกกลาง การเพิ่มขึ้นของอาชญากรรมและการแพร่ระบาดของยาเสพติด เป็นต้น

2. ความน่าสนใจ (Interest) โดยทั่วไปข่าวที่มีความน่าสนใจ จะเป็นข่าวที่ทำให้ผู้ชมหลุดพ้นจากความเครียด หรือชีวิตประจำวันที่น่าเบื่อ รวมทั้งเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับความหวาดกลัว เช่น ข่าวการเสียชีวิตของดารานักแสดงที่มีชื่อเสียงด้วยโรคมะเร็ง เป็นต้น

3. ข้อมูลข่าวสาร (Information) โทรทัศน์เป็นสื่อที่ให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ชม เช่น การที่ผู้สื่อข่าวนำเสนอข่าวสารด้านการแพทย์ สาธารณสุข เพื่อให้ผู้ชมสามารถนำข้อมูลข่าวสารนั้นไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

4. การเห็นและได้ยิน (Visual) หลักเกณฑ์ข้อนี้เป็นหลักเกณฑ์สำหรับข่าวโทรทัศน์โดยตรง เนื่องจากโทรทัศน์เป็นสื่อที่ผู้ชมได้เห็นทั้งภาพและเสียง จึงจำเป็นต้องได้ภาพข่าวที่ดีนำเสนอแก่ผู้ชม

ฉอาน วุฒิกรมรักษา (2536 : 9-15) กล่าวถึงหลักเกณฑ์การคัดเลือกข่าว (News Judgement) ทั้งของหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ว่า ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบของข่าว หากเหตุการณ์หรือข้อเท็จจริงใดมีคุณค่าทางข่าว (News Value) สูง ก็จะได้รับพิจารณานำมารายงานเป็นข่าว คุณค่าข่าวจึงขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. ความสอดคล้องสมัย (Timeliness) นับได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของการเสนอข่าว เพราะผู้อ่านมักให้ความสนใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสด ๆ ร้อน ๆ หรือ เรื่องราวที่ทันสมัย ดังคำกล่าวที่ว่า “ข่าวต้องสดเหมือนปลา”

2. ความใกล้ชิด (Proximity/Nearness) เป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งในการพิจารณาคุณค่าข่าว เพราะนักจิตวิทยาได้อธิบายถึงนิสัยของมนุษย์ว่า มนุษย์สนใจเรื่องที่อยู่ใกล้ตัว อันอาจส่งผลกระทบต่อตัวเองได้มากกว่า ความใกล้ชิดนี้หมายถึงความสัมพันธ์ใกล้ชิดต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ

3. ความเด่น (Prominence) หมายถึง บุคคลสำคัญซึ่งเป็นที่รู้จักกันดี เมื่อบุคคลนั้น ๆ เข้าไปเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ย่อมได้รับความสนใจจากประชาชนโดยทั่ว ๆ ไปซึ่งความเด่นนี้รวมถึงสถานที่สำคัญ วัตถุล้ำค่า ฯลฯ ด้วย

4. ความแปลกประหลาด (Oddity/Unusualness) เมื่อมีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างผิดปกติหรือผิดวิสัยในสังคม เหตุการณ์นั้นย่อมก่อให้เกิดความสนใจและมีคุณค่าทางข่าวสูง

5. ผลกระทบกระเทือน (Consequence) ข่าวที่มีผลกระทบต่อประชาชนเป็นจำนวนมากมักจะได้รับการพิจารณาที่จะเสนอเป็นข่าวมากกว่า ข่าวที่อาจเป็นผลกระทบ กระเทือนทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

6. ความขัดแย้ง (Conflict) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการพิจารณาคุณค่าทางข่าว เพราะความขัดแย้งย่อมเป็นที่สนใจของมนุษย์โดยทั่วไป อาจเป็นความขัดแย้งทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม

7. ความมีเงื่อนงำ (Suspense/mystery) บางครั้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอาจมีเบื้องหลังลึกลับซับซ้อน สื่อมวลชนมักให้ความสนใจขุดคุ้ยและนำมาตีแผ่เสนอเป็นข่าวติดต่อกันเป็นเวลาหลาย ๆ วัน ซึ่งข่าวประเภทนี้จะได้รับความสนใจจากประชาชนอย่างกว้างขวางมาก

8. ปุณชนสนใจ (Human Interest) เมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นแล้วทำให้เกิดความรู้สึกสะเทือนอารมณ์ (Emotion) ต่อเหตุการณ์หรือมีความรู้สึกร่วมทางอารมณ์กับบุคคลในข่าวด้วย เช่น เห็นอกเห็นใจ เสรีโสกลเสียใจ กลัว หรือ หวาดระแวงว่าสักวันหนึ่งอาจเกิดขึ้นกับตัวเองได้

9. เพศ (Sex) ธรรมชาติของมนุษย์มักสนใจเรื่องราวเกี่ยวกับเพศ ทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศ หรือความผิดปกติทางเพศ

10. ความขบขัน (Amusement) ในช่วงเวลาที่บรรยากาศทางเศรษฐกิจและการเมืองกำลังเคร่งเครียด สื่อมวลชนอาจเสนอข่าวขบขันเพื่อผ่อนคลายบรรยากาศได้บ้างชั่วขณะหนึ่ง ข่าวขบขันนี้อาจเกิดขึ้นจากการกระทำของดาวตลกเองหรือจากเหตุการณ์อื่น ๆ

11. ความเปลี่ยนแปลง (Change) ในสังคมมนุษย์ย่อมจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ อาจเป็นการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีหรือในทางที่ไม่ดีก็ได้ การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นมนุษย์ซึ่งเป็นหน่วยหนึ่งในสังคม ก็จำเป็นต้องให้ความสนใจในการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ ด้วย เพราะการเปลี่ยนแปลงย่อมกระทบต่อมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม

12. ความก้าวหน้า (Progress) มนุษย์มีความพยายามดิ้นรนที่จะเอาชนะธรรมชาติอยู่เสมอ มนุษย์จึงได้ค้นคว้าทดลองหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ จึงทำให้ประชาชนทั่วโลกสนใจ จึงถือได้ว่ามีคุณค่าทางข่าวสูงเช่นกัน

ก่อนที่เหตุการณ์หรือข้อเท็จจริงต่าง ๆ จะถูกรายงานเป็นข่าวนั้น นอกจากจะผ่านขั้นตอนการพิจารณาในการคัดเลือกข่าวโดยคำนึงถึงองค์ประกอบของข่าวดังได้กล่าวมาแล้วนั้น ข่าวที่ได้

รับการนำเสนอ ก็จะต้องถูกกองบรรณาธิการขององค์กรสื่อมวลชนต่าง ๆ ประเมินคุณค่าข่าว เพื่อคัดเลือกข่าวและจัดลำดับความสำคัญของข่าวที่จะเสนอในแต่ละวัน ซึ่งการประเมินคุณค่าข่าวนี้นี้เป็นภาระหน้าที่ของกองบรรณาธิการที่ต้องรับผิดชอบ

แม้ว่าศาสตร์ทางการประเมินคุณค่าข่าว (News Evaluation) หรือ คุณภาพของข่าว (Quality of News) จะเป็นศาสตร์ที่อยู่ในกรอบการศึกษาเรื่องผู้ส่งสาร หากแต่ผู้รับสาร ซึ่งผู้วิจัยมีความเชื่อมั่นว่าเป็นผู้ที่มีความตื่นตัว (Active) และเป็นผู้เลือกสรรข่าวสาร เลือกบริโภคสื่อ ก็สามารถให้ความหมายของคุณค่าข่าวได้ในความหมายที่ไม่แตกต่างกัน

ครุณี หิรัญรักษ์ (2529 : 19-20) ในการพิจารณาของสื่อมวลชนที่จะเลือกรายงานเหตุการณ์หรือสิ่งที่เกิดขึ้น เมื่อพิจารณาจากคุณสมบัติของข่าวว่าเป็นข่าวที่ดีและมีคุณภาพ (Qualities of News) จะพิจารณาจากเกณฑ์ต่อไปนี้

1. ความถูกต้อง (Accuracy) หมายถึง ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องในทุก ๆ ข้อความ ที่เกี่ยวกับข้อ ที่อยู่ วันที่ อายุ ตลอดจนความหมายของข่าว ความถูกต้องยังรวมถึงการเน้นน้ำหนักในการเสนอข่าว บางครั้งนักข่าวอาจนำเอารายละเอียดที่ไม่สำคัญมาเน้นให้เป็นจุดสำคัญของเรื่อง ซึ่งเป็นการบิดเบือนเนื้อหาสำคัญของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
2. ความสมดุล (Balance) หมายถึง ความสมดุลของเนื้อหาข่าวที่เป็นเรื่อง ที่เกี่ยวกับกิจกรรมแบบฝึกหัดและมีส่วนร่วมตลอดการเรียนรู้และเรียนรู้ได้ตามความสามารถ และเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสื่อมวลชนนำเอาความสำคัญของข้อเท็จจริงต่าง ๆ มารายงานให้ได้ทุกแง่มุม
3. ความเป็นกลาง (Objective) หมายถึง การรายงานข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ โดยปราศจากอารมณ์และความลำเอียงใด ๆ ทั้งสิ้น อย่างไรก็ตามความเป็นกลางในการเสนอข่าวนั้นเป็นไปได้ยาก เพราะบางครั้งนักข่าวมักใช้อารมณ์ ความรู้สึก และความคิดเห็นส่วนตัวลงไปปะปนในเวลารายงานข่าว ทำให้มีความอคติและความลำเอียงเกิดขึ้น แต่ความยุติธรรมและความเป็นกลางยังเป็นสิ่งที่สื่อมวลชนต้องระลึกและปฏิบัติให้ได้
4. ความกระชับรัดชัดเจน (Clear and Concise) หมายถึง การรายงานข่าวโดยใช้คำธรรมดา ง่ายต่อความเข้าใจและไม่กำกวม การรายงานข่าวที่มีประสิทธิภาพจะต้องเป็นการรายงานที่ใช้คำสั้น กระชับ และได้ในความชัดเจน
5. ความสดและทันเหตุการณ์ (Immediacy of Recentness) หมายถึง เป็นความรวดเร็วของเวลาที่เหตุการณ์เกิดขึ้น หรือความรวดเร็วในการรายงานเหตุการณ์นั้น ๆ และบางครั้งการรายงานข่าวอาจไม่จำเป็นต้องรอให้มีเหตุการณ์เกิดขึ้น ก็อาจนำมารายงาน ได้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมถูกต้องกับกาลเวลาปัจจุบัน เช่น ข่าวค่าครองชีพ และข่าวผลกระทบของการขึ้นราคาน้ำมัน เป็นต้น

5.4 ความน่าเชื่อถือของข่าวโทรทัศน์

การปฏิบัติงานและการดำเนินงานข่าวโทรทัศน์เป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อสาธารณชน จึงจำเป็นต้องอยู่ในสายตาของสาธารณชน สาธารณชนจึงมักคาดหวังว่าจะได้รับหลายสิ่งหลายอย่างจากข่าวโทรทัศน์

สำหรับข่าวโทรทัศน์นั้น ไม่ว่าผู้ดูผู้ชมจะเป็นใคร อยู่ที่ไหน เมื่อใดที่ได้ดูข่าวย่อมต้องมองเห็นข้อเท็จจริงที่มีอยู่ในข่าวนั้น และข้อเท็จจริงนี้ย่อมส่งผลถึงความน่าเชื่อถือของผู้ดูผู้ชม หากรายการข่าวโทรทัศน์ขาดความน่าเชื่อถือจากผู้ดูผู้ชมแล้ว รายการข่าวก็ไม่แตกต่างจากรายการบันเทิงหรืองานโฆษณาชวนเชื่อ ฝ่ายข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์จึงต้องใช้เครื่องมือและอุปกรณ์มาสร้างความน่าเชื่อถือ เป็นต้นว่าเทปโทรทัศน์ซึ่งทำให้ผู้ดูผู้ชมเห็นภาพเหตุการณ์ที่เป็นข่าวทั้งได้ยินเสียงของบุคคลในข่าว เห็นการสัมภาษณ์ เห็นการแสดงความคิดเห็น ทำทีได้แย่ง เหตุการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นประจักษ์พยานข้อเท็จจริงในข่าว เชื่อกันว่ายังมีสิ่งเหล่านี้มากเท่าใด ผู้ชมก็ยิ่งลงความเห็นว่าข่าวนั้นมีความน่าเชื่อถือมากขึ้นเท่านั้น (ดวงทิพย์ วรพันธุ์, 2532)

ความน่าเชื่อถือของข่าวโทรทัศน์ส่งผลให้ผู้ดูผู้ชมต้องรับรู้ข่าวในเรื่องสำคัญ คือ

1. การคัดเลือกข่าว ผู้ดูผู้ชมอาจลำเอียงชอบข่าวที่มีภาพประกอบเรื่องราวที่เป็นข่าวซึ่งถ่ายทำและตัดต่อดี ทั้ง ๆ ที่สถานีฯเองก็ต้องพยายามสร้างเรื่องราวที่ไม่มีภาพประกอบโดยการหาภาพที่มีอยู่ (Stock Shot)
2. การจัดลำดับข่าว ในระยะสั้นผลของการจัดลำดับข่าวอาจไม่มีผลต่อผู้ดูผู้ชมได้มากเท่าสื่อหนังสือพิมพ์ แต่ในระยะยาวอาจมีผลสะสมต่อผู้ดูผู้ชมในลักษณะ "คนเราคิดในเรื่องที่ถูกบอกให้คิด แต่ไม่ได้คิดอยู่ในระดับเดียวกันกับที่ถูกบอกให้คิด"
3. การสนับสนุน ลักษณะของภาพและเนื้อข่าวที่เกิดจากการตั้งคำถามนำประกอบภาพที่แทรก (Insert) อย่างได้จังหวะเป็นการกำกับ (Staging) ข่าวให้ออกมาในรูปการสนับสนุนบุคคล การป้อนข่าวสาร เพื่อการบริหารและการสร้างสรรค์ความรู้สึกที่ดีเช่นเดียวกับการประชาสัมพันธ์
4. การสร้างข่าว การหลีกเลี่ยง "ข่าวแจก" (Free News Clips or Handouts) และต้องการเสนอข่าวสารหนีความซ้ำซากจำเจ ผู้ดูผู้ชมจึงได้รับรู้ข่าวสารที่ไม่ซ้ำข่าวเพิ่มขึ้น
5. การติดตามข่าวการเสนอข่าวซึ่งไม่ได้เกิดขึ้นเป็นปกติวิสัย โดยเฉพาะการกระทำที่อุกอาจในที่สาธารณะซึ่งผลของการกระทำไม่สิ้นสุดขณะรายงานข่าวครั้งแรก มีผลกระทบให้ผู้ดูผู้ชมติดตามดูรายงานข่าวครั้งต่อไปของสถานี
6. การรับรู้เรื่องราวที่เป็นข่าว หากผู้ดูผู้ชมรายการข่าวโทรทัศน์ตั้งแต่ต้นจนจบ รายการจะทำให้ผู้ดูผู้ชมได้รับรู้เรื่องราวที่เป็นข่าวระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับนานาชาติ ซึ่งเกิดขึ้นในรอบ 24 ชั่วโมง

5.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข่าวโทรทัศน์

งานวิจัยในประเทศ

วิดา เกียวกุล (2538 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการเปิดรับรายการข่าวทางโทรทัศน์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ประชากรที่มีเพศ การศึกษา อาชีพ และรายได้แตกต่างกันมีการเปิดรับรายการข่าวโทรทัศน์ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจแตกต่างกัน ในขณะที่ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีการเปิดรับรายการข่าวโทรทัศน์ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน และการเปิดรับชมรายการข่าวโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ

พัชรินทร์ เสวตสุทธิพันธ์ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การสำรวจทัศนคติและพฤติกรรมการเลือกรับชมรายการข่าวโทรทัศน์ของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความสนใจข่าวสารจากรายการข่าวโทรทัศน์ และมีความต้องการข่าวสารจากรายการข่าวโทรทัศน์เป็นประจำทุกวัน โดยข่าวสารที่จำเป็นต้องใช้ 5 อันดับแรก คือ ข่าวการเมือง ข่าวสังคม ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวต่างประเทศ และข่าวกีฬา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเชื่อถือข่าวโทรทัศน์แต่มีความเห็นว่า ควรปรับปรุงรายการข่าวโทรทัศน์ให้ดีขึ้น ทั้งด้านเนื้อหาของข่าว ประเภทและปริมาณข่าว วิธีการนำเสนอ ตลอดจนการอ่านข่าวของผู้ประกาศข่าวให้ถูกต้องชัดเจนตามหลักภาษาไทย สถานีวิทยุโทรทัศน์กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่านำเสนอข่าวในประเทศได้ดีที่สุด คือ สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7, รองลงมาคือ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9, สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3, สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ส่วนพฤติกรรมการรับชมรายการข่าวโทรทัศน์นั้น กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 211 คน รับชมรายการไม่เป็นประจำทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 50.6 ส่วนอีก 49.4 ชมเป็นประจำทุกวัน สาเหตุที่ไม่สามารถชมข่าวได้ทุกวันเนื่องจากเดินทางกลับถึงบ้านไม่ทันเวลาการนำเสนอข่าว ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม (เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระดับรายได้) ที่แตกต่างกัน มีความต้องการข่าวสารจากรายการข่าวโทรทัศน์เป็นประจำทุกวันไม่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมได้แก่ เพศและรายได้แตกต่างกัน มีความต้องการข่าวสารจากรายการข่าวโทรทัศน์เป็นประจำทุกวันไม่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ เพศและรายได้แตกต่างกัน

นิลาวัณย์ พานิชย์รุ่งเรือง (2540 : บทคัดย่อ) ศึกษาความน่าเชื่อถือและความพึงพอใจที่มีต่อรายการข่าวภาคค่ำทางโทรทัศน์ทั้ง 5 ช่อง (3,5,7,9,11) ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างชอบชมรายการข่าวภาคค่ำของช่อง 7 มากที่สุด คือร้อยละ 66.5 รองลงมาคือ ช่อง 3 ร้อยละ 25.3, ช่อง 5 ร้อยละ 4.2, ช่อง 9 ร้อยละ 3.5 และช่อง 11 ร้อยละ 0.5 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทาง

ด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษาที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อความเชื่อถือและความพึงพอใจที่มีต่อรายการข่าวภาคค่ำ ในขณะที่อาชีพที่แตกต่างกันมีผลต่อความน่าเชื่อถือ แต่ไม่มีผลต่อความพึงพอใจ

งานวิจัยต่างประเทศ

เฮียทบริงค์ (Hietbrink. 1995 : 126) ได้ทำการศึกษาประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องและการชมข่าวโทรทัศน์โดยได้ออกแบบสอบถามประชาชนชาวเนเธอร์แลนด์จำนวน 956 คน การศึกษาพบว่า ประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องสูงจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการได้รับข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะในประเด็นข่าวการเมือง มลพิษสิ่งแวดล้อม และวิทยาศาสตร์ ความเกี่ยวข้องในประเด็นข่าว ยังมีความสัมพันธ์ทั้งกับการต้องการได้รับข้อมูลข่าวสารและความหลากหลายทางอารมณ์โดยประเด็นข่าวภัยพิบัติและอาชญากรรม เป็นข่าวที่มีความสัมพันธ์กับการชมข่าวด้วยเหตุผลทางอารมณ์ ไม่ได้เป็นอิสระต่อกัน ทั้ง 2 แนวทางเป็นเครื่องมือที่ผู้ชมจะใช้ในสถานการณ์ที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ชมที่มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นข่าวจะมีความตื่นตัว (Active) ในด้านพฤติกรรมการรับชมข่าว มากกว่าผู้ที่มีความเกี่ยวข้องน้อยกว่า สำหรับการวัดความพึงพอใจในประเด็นข่าว (News Issues) วัดจากความสนใจ (Interest) และ ความห่วงใย (Concern) ของประชาชนต่อประเด็นข่าว โดยมีประเด็นข่าว (News Issues) ได้แก่ ข่าวการเมือง ข่าวการศึกษา ข่าวสุขภาพ ข่าวภัยพิบัติ ข่าวอาชญากรรม ข่าววิทยาศาสตร์ ข่าวมลพิษสิ่งแวดล้อม ข่าวเกี่ยวกับบ้าน ผลการวิจัยพบว่า ข่าวเกี่ยวกับบ้าน ได้รับความสนใจและความห่วงใยต่ำสุด คือ ร้อยละ 41.5 และร้อยละ 7 ตามลำดับ ส่วนข่าวที่ได้รับความสนใจและความห่วงใยสูงสุด ได้แก่ ข่าวมลพิษสิ่งแวดล้อม คือ ร้อยละ 89.5 และ 70.5 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังสามารถจัดประเภทความสนใจและความห่วงใยของผู้ชมข่าวได้ 3 ประเภท คือ

- 1. ความสนใจต่ำ ความห่วงใยต่ำ ได้แก่ ข่าวเกี่ยวกับบ้าน ข่าวการเมือง ข่าววิทยาศาสตร์เทคโนโลยี
- 2. ความสนใจสูง ความห่วงใยต่ำ ได้แก่ ข่าวการจ้างงาน ข่าวการศึกษา และข่าวสุขภาพ
- 3. ความสนใจสูง ความห่วงใยสูง ได้แก่ ข่าวภัยพิบัติ ข่าวอาชญากรรม และข่าวมลพิษสิ่งแวดล้อม

เฮอแมนส์และสนิพเพนเบิร์ก (Hermans and Snippenburg. 1995 : 139-150) ได้ทำการศึกษา การใช้ข่าวโทรทัศน์ของผู้หญิง โดยทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างผู้หญิงที่แต่งงานแล้ว 14 คน โดยมีเงื่อนไขว่าต้องมีบุตรอย่างน้อย 1 คน ที่อายุประมาณ 10 ปี การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการบอกต่อๆ กันไป หรือ Snowball ใช้การสัมภาษณ์เชิงเจาะลึก (Depth Interview) กลุ่มตัวอย่างทั้ง 14 คน

มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน คือการศึกษาต่ำ 3 คน การศึกษาระดับกลาง 6 คน การศึกษาระดับสูง 5 คน และเป็นผู้ไม่มีงานทำ จำนวน 8 คน และมีงานทำ 6 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้หญิง 11 คน ใน 14 คน ชมข่าวโทรทัศน์ในช่วงข่าวภาคค่ำ 20.00 น. เป็นประจำทุกวัน โดยจะชมรายการร่วมกับสามีหรือลูก ๆ และยังชอบชมรายการข่าวสำหรับเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 12 ปี อีกด้วย ในขณะที่ชมรายการข่าว ผู้หญิงจะทำกิจกรรมอื่น ๆ ไปด้วย เช่น การรีดผ้า การพับผ้า การชงกาแฟ หรือการเลี้ยงลูก นอกจากนี้พบว่า ผู้หญิงที่มีการศึกษาสูง จะเปิดรับข่าวสารจากสื่ออื่น ๆ เช่น หนังสือพิมพ์รายวัน และรายสัปดาห์ รายการสถานการณ์ประจำวันทางโทรทัศน์ โดยจะนิยมเลือกสิ่งพิมพ์เป็นหลักในการได้รับข้อมูลข่าวสาร ในขณะที่เลือก รายการข่าวโทรทัศน์เป็นสื่อที่เสริมการได้รับข้อมูลข่าวสาร ในขณะที่ผู้หญิงที่มีการศึกษาต่ำและปานกลาง จะเปิดรับข่าวสารจากสื่ออื่น ๆ น้อยมาก และเห็นว่ารายการข่าวโทรทัศน์เป็นรายการที่มีความสำคัญที่สุดในการได้รับข้อมูลข่าวสารทั้งภายในและภายนอกประเทศ การวิจัยนี้พบว่า ระดับการศึกษาเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญในการใช้สื่อของผู้หญิง นอกจากระดับการศึกษาแล้ว ปัจจัยภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่อยู่กับครอบครัวในวัยเด็ก ยังเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการใช้สื่อของผู้หญิงด้วย เช่น การที่ผู้หญิงที่มีระดับการศึกษาต่ำ แต่มีงานทำคนหนึ่งบอกว่า สนใจติดตามข่าวโทรทัศน์เนื่องจากบิดาสนับสนุนให้ดูรายการข่าวโทรทัศน์ หรือได้รับการปลูกฝังให้ดูในวัยเด็ก การค้นพบนี้จึงชี้ให้เห็นว่า การส่งเสริมให้ดูข่าวโทรทัศน์จากครอบครัวในวัยเด็ก จะเป็นสิ่งที่มีบทบาทสำคัญในการเปิดรับชมข่าวโทรทัศน์เมื่อเติบโตขึ้น ซึ่งผู้วิจัยยังได้เสนอแนะให้มีผู้ทำการวิจัยตัวแปรด้านภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่อยู่กับครอบครัวในวัยเด็กในงานวิจัยสื่อสารมวลชนต่อไป สำหรับตัวแปรด้านการมีงานทำ ก็เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญโดยผู้หญิงที่มีงานทำ มีระดับการศึกษาสูง จะมีความสนใจในประเด็นข่าวที่กว้างขวาง ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม และที่เกี่ยวกับการงานของเธอ ส่วนผู้หญิงที่มีการศึกษาต่ำและปานกลาง จะสนใจประเด็นข่าวที่มีความใกล้ตัวและเห็นว่า การได้รับข่าวสารจากข่าวโทรทัศน์มีความเพียงพอแล้ว

สรุปจากผลการวิจัยแล้วจะเห็นได้ว่าประชาชนมีความสนใจรายการข่าวโทรทัศน์ในการนำเสนอข่าว โดยประชาชนส่วนใหญ่ได้ให้ความเชื่อถือ ความสนใจและมีประโยชน์จากการชมรายการข่าวทางโทรทัศน์ สามารถรับรู้ข่าวสารได้รวดเร็ว ได้เห็นทั้งภาพและเสียงในเวลาเดียวกัน สรุปเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่าเป็นเหตุการณ์อะไร เป็นการสื่อสารที่ตรงไปตรงมาและเป็นธรรมชาติ

6. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

การหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

ในการจัดการเรียนการสอน สื่อทุกประเภทที่จะนำมาประกอบการเรียนจำเป็นต้องมีอย่างหนึ่งที่จะต้องมีการหาประสิทธิภาพก่อน ซึ่ง ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523 : 134 – 142) ได้ให้รายละเอียดซึ่ง

สรุปไว้ดังนี้

ความจำเป็นที่ต้องหาประสิทธิภาพเพราะในการผลิตระบบการดำเนินงานทุกประเภทจำเป็นต้องมีการตรวจสอบระบบนั้น เพื่อเป็นการประกันว่าจะมีประสิทธิภาพจริงตามที่มุ่งหวัง การหาประสิทธิภาพมีความจำเป็นด้วยเหตุผลหลายประการ คือ

1. สำหรับหน่วยงานผลิตสื่อการสอน เป็นการประกันคุณภาพของสื่อการสอนว่าอยู่ในชั้นสูง เหมาะสมที่จะลงทุนผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก หากไม่มีการหาประสิทธิภาพเสียก่อนแล้ว หากผลิตออกมาใช้ประโยชน์ไม่ได้ดี ก็จะต้องทำใหม่เป็นการสิ้นเปลืองทั้งเวลา แรงงานและเงินทอง
2. สำหรับผู้ใช้สื่อการสอน สื่อการสอนจะทำหน้าที่สอนโดยที่ช่วยสร้างสภาพการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมตามที่มุ่งหวัง บางครั้งต้องช่วยครูผู้สอน บางครั้งต้องสอนแทนครู (อาทิ ในโรงเรียนครูคนเดียว) ดังนั้นก่อนนำสื่อการสอนไปใช้ ครูจึงมั่นใจว่าสื่อการสอนนั้นมีประสิทธิภาพในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จริง การหาประสิทธิภาพตามลำดับขั้นจะช่วยให้เราใช้สื่อการสอนที่มีคุณค่าทางการสอนจริงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
3. สำหรับผู้ผลิตสื่อการสอน การทดสอบประสิทธิภาพจะทำให้ผู้ผลิตมั่นใจได้ว่าเนื้อหาสามารถที่บรรจุลงในสื่อการสอนเหมาะสม ง่ายต่อการเข้าใจ อันจะช่วยให้ผู้ผลิตมีความชำนาญสูงขึ้น เป็นการประหยัดแรงสมอง แรงงาน เวลาและเงินทองในการเตรียมต้นแบบ

การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ

เกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของสื่อการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นระดับที่ผู้ผลิตสื่อการสอนจะพึงพอใจว่าหากชุดการสอนมีประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้ว สื่อการสอนนั้นก็มีความดีที่จะนำไปสอนนักเรียนและคุ้มแก่การลงทุนผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก

การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพกระทำได้โดยการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภท คือพฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์) โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 (ประสิทธิภาพของกระบวนการ) E_2 (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง (Transitional Behavior) คือประเมินผลต่อเนื่อง ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมย่อยหลาย ๆ พฤติกรรม เรียกว่า “กระบวนการ” ของผู้เรียนที่สังเกตจากการประกอบกิจกรรมกลุ่ม (รายงานของกลุ่ม) และรายงานบุคคลได้แก่ งานที่มอบหมายและกิจกรรมอื่นใดที่ผู้สอนกำหนดไว้

2. ประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (Terminal Behavior) คือประเมินผลลัพธ์ของผู้เรียน โดยพิจารณาจากการสอบหลังเรียนและการสอบไล่

ประสิทธิภาพของสื่อการสอน จะกำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหวังว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นที่พึงพอใจโดยกำหนดให้เป็นเปอร์เซ็นต์ของผลเฉลี่ยของคะแนนการทำงานและการ

ประกอบกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมด คอเปอร์เซนต์ของผลการสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมด นั้น คือ E_1/E_2 คือประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เช่น 80/80 หมายความว่าเมื่อเรียนจากสื่อการสอนแล้ว ผู้เรียนสามารถทำแบบฝึกหัดหรืองานได้ผลเฉลี่ย 80% ส่วน 80 ตัวที่สอง หมายความว่า เมื่อผู้เรียน เรียนจากสื่อการสอนแล้ว ผลการเรียนจะต้องได้เฉลี่ยร้อยละ 80%

วิธีการคำนวณหาประสิทธิภาพ

1. โดยใช้สูตร กระทำได้โดยใช้สูตรต่อไปนี้

สูตรที่ 1 $E_1 = \frac{\sum x}{A} \times 100$

- เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
- $\sum x$ แทน คะแนนรวมของแบบฝึกหัด หรืองาน
- A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชิ้นรวมกัน
- N แทน จำนวนผู้เรียน

สูตรที่ 2 $E_2 = \frac{\sum y}{B} \times 100$

- E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
- $\sum y$ แทน คะแนนรวมของผลลัพธ์หลังเรียน
- B แทน คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียน
- N แทน จำนวนผู้เรียน

การคำนวณหาประสิทธิภาพโดยใช้สูตรดังกล่าวข้างต้น ก็จะมีการนำคะแนนแบบฝึกหัดหรือผลงานในขณะประกอบกิจกรรมกลุ่ม/เดี่ยว และคะแนนสอบหลังเรียนมาเข้าตารางแล้วจึงคำนวณหา ค่า E_1/E_2

2. โดยวิธีการคำนวณธรรมดา

หากไม่อยากใช้สูตร ก็สามารถใช้วิธีการคำนวณธรรมดาหาค่า E_1 และ E_2 ได้ สำหรับค่า E_2 ของแต่ละชุดการสอนไม่มีปัญหาในการคำนวณมากนัก เพราะอาจทำได้โดยการเอาคะแนนของนักเรียนทั้งหมดรวมกัน หาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบส่วนร้อย เพื่อหาค่าร้อยละ

หลังจากคำนวณหาค่า E_1 และ E_2 ผลลัพธ์ที่ได้มักจะใกล้เคียงกันและห่างกันไม่เกิน 5% ซึ่งเป็นตัวชี้ที่จะยืนยันได้ว่า นักเรียนได้มีการเปลี่ยนพฤติกรรมขั้นสุดท้าย หรืออีกนัยหนึ่งการที่นักเรียนจะสอบไล่ได้เท่าใด เช่น 90% นั้น นักเรียนมีความรู้จริง หรือทำได้เพราะการเดาสุ่ม เมื่อมีการรายงานคะแนนเป็นเลข 2 ตัว เช่น 78/83 นั้นจะทำให้เราทราบว่านักเรียนทำงานและแบบฝึกหัดทั้งปีได้ 78% และสอบไล่ได้ 83% เป็นการยืนยันการเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนที่ค่อนข้างแน่นอน

ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพ เมื่อผลิตชุดการสอนขึ้นเป็นต้นแบบแล้ว ต้องนำชุดการสอนไปหาประสิทธิภาพตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. แบบเดี่ยว (1 : 1) คือทดลองกับผู้เรียน 1 คน โดยใช้เด็กอ่อนปานกลางและเด็กเก่ง คำนวณหาประสิทธิภาพ เสร็จแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยปกติคะแนนที่ได้จากการทดลองแบบเดี่ยวนี้อาจได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาก แต่ไม่ต้องวิตกเมื่อปรับปรุงแล้วจะสูงขึ้นมาก ก่อนนำไปทดลองแบบกลุ่ม ในขั้นนี้ E_1/E_2 ที่ได้จะมีค่าประมาณ 60/60

2. แบบกลุ่ม (1 : 10) คือทดลองกับผู้เรียน 6 – 10 คน (ละผู้เรียนที่เก่งกับอ่อน) คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุง ในคราวนี้คะแนนของผู้เรียนจะเพิ่มขึ้นอีกเกือบเท่าเกณฑ์โดยเฉลี่ยจะห่างจากเกณฑ์ประมาณ 10% นั่นคือ E_1/E_2 ที่ได้จะมีค่าประมาณ 70/70

3. ภาคสนาม (1 : 100) ทดลองกับผู้เรียนทั้งชั้นจำนวน 40 – 100 คน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วทำการปรับปรุง ผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หากต่ำกว่าเกณฑ์ไม่เกิน 25% ก็ให้ยอมรับ หากแตกต่างกันมากผู้สอนต้องกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ 83.5/85.4 ใกล้เคียงกับเกณฑ์ 85/85 ที่ตั้งไว้ แต่ถ้าตั้งเกณฑ์ไว้ 75/75 เมื่อผลการทดลองเป็น 83.5/85.4 ก็อาจเลื่อนเกณฑ์ขึ้นมาเป็น 85/85 ได้

เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต (2528 : 290-291) กล่าวถึง การสร้างสื่อก่อนที่จะนำไปใช้ควรจะได้ทดลองแก้ไขปรับปรุงให้ได้มาตรฐานเสียก่อน เพื่อให้ได้ทราบว่าสื่อนั้นมีคุณภาพเพียงใด มีสิ่งใดที่ยังบกพร่องอยู่ ซึ่งการประเมินนี้ไม่ใช้การประเมินผลผู้เรียน แต่เป็นการประเมินผลสื่อ โดยการนำสื่อไปทดลองใช้กับคนหลายๆ คน หลายๆ กลุ่ม แล้วจึงเผยแพร่ใช้ออกใช้จริง เกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพของสื่อ นั้น อาจกำหนดเป็น 90/90 หรือ 85/85 หรือ 80/80 ขึ้นอยู่กับลักษณะวิชา การที่จะกำหนดเกณฑ์เท่าใดนั้นไม่ได้กำหนดขึ้นเองตามใจชอบ แต่ควรจะเป็นผลจากการทดลองใช้ก่อน ในกรณีของการศึกษาแบบสมรรถฐาน ถือเกณฑ์ 90/90 จึงจะถือว่าใช้ได้ ความหมายของตัวเลข 90/90 หมายความว่า 90 ตัวแรก เป็นคะแนนที่ได้จากการทำกิจกรรมการเรียนรู้หรือแบบฝึกหัดโดยเฉลี่ยร้อยละ 90 ส่วน 90 ตัวหลัง เป็นคะแนนที่ได้จากการทำแบบประเมินผลการเรียน โดยเฉลี่ยร้อยละ 90

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2526 : 127-129) ได้กล่าวว่าการประเมินสื่อเป็นการพิจารณาประสิทธิภาพและคุณภาพของสื่อการเรียนการสอน สื่อที่จะต้องได้รับการประเมินประสิทธิภาพ ส่วนใหญ่จะเป็นสื่อที่ผลิตขึ้นมาตามหลักการสอน การประเมินสื่อโดยวิธีนี้จำคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของสื่อการเรียนการสอนและวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ภายหลังจากที่เรียนจากสื่อ นั้นแล้ว

สรุปได้ว่า การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ คือการตรวจสอบข้อบกพร่อง โดยจะต้องนำสื่อที่ผลิตขึ้นนั้นไปทดลองใช้ก่อน โดยจะนำสื่อ นั้นไปใช้กับหลาย ๆ คน หรือหลาย ๆ กลุ่ม เพื่อเป็นการประกันว่าสื่อที่ผลิตขึ้นมานั้นมีคุณภาพ

สรุปจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเข้าสู่ปัญหาการวิจัยในการพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง จะต้องอาศัยขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาของบอร์กและกอลล์ ซึ่งได้กล่าวถึงขั้นตอนสำคัญของการวิจัยและพัฒนาไว้ 10 ขั้นตอน ทั้งนี้เพื่อที่จะได้ประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

สำหรับสื่อที่ใช้เป็นสื่อวีดิทัศน์ ซึ่งได้กำหนดรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบบทเรียนด้วยตนเอง จากการศึกษาค้นคว้าทำให้รู้ว่าบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเองนั้นมีประสิทธิภาพมาก สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวและเสียงประกอบที่สมจริง รวมทั้งตัวอักษรเพิ่มความเข้าใจทำให้เข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีลีลาการให้ความรู้สั้น ๆ ง่าย ๆ น่าติดตาม มีการตอบคำถามและเฉลยคำตอบในทันที มีการเสริมแรงเป็นระยะ ๆ ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมแบบฝึกหัดและมีส่วนร่วมตลอดการเรียนและเรียนได้ตามความสามารถและความต้องการของตนเอง รวมทั้งยังมีการสรุปบททวนไปในตัวด้วย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนสูงขึ้น

เทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว ได้กำหนดเป็นหัวข้อการเรียนรู้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งเนื้อหานี้จะประกอบไปด้วยหลักการประกอบภาพข่าว ขนาดภาพข่าว มุมกล้องข่าว การเคลื่อนไหวกล้องข่าว และเทคนิคการถ่ายทำภาพข่าวโทรทัศน์ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนนั้นมีความรู้พื้นฐานตลอดจนรูปแบบการถ่ายทำวีดิทัศน์ในลักษณะงานข่าว เพื่อที่จะได้นำไปปฏิบัติงานก่อให้เกิดทักษะความชำนาญ และประสบการณ์ สามารถสื่อความหมายด้วยการถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นข่าวสารให้ผู้ชมได้ชม ซึ่งจะส่งผลให้วีดิทัศน์ที่ผลิตขึ้นมีคุณภาพบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการทดลอง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัย เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง เรื่อง เทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
4. การดำเนินการทดลอง
5. การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นิสิตสาขาเทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นิสิต สาขาเทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 45 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. บทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง เรื่อง เทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว จำนวน 5 เรื่อง
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. แบบทดสอบระหว่างเรียน
4. แบบประเมินรายการวีดิทัศน์ของผู้เชี่ยวชาญ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. บทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง

ผู้วิจัยผลิตบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง เรื่อง เทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว 5 เรื่อง โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ผู้วิจัยศึกษาเนื้อหาการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว สำหรับบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งช่างภาพ เพื่อทำความเข้าใจ วัตถุประสงค์ของเนื้อหา วิธีสอน การวัด และประเมินผล

1.2 วิเคราะห์ผู้เรียน ในเรื่องประสบการณ์และพื้นฐานความรู้เดิม เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดจุดมุ่งหมาย และการออกแบบบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเองให้เหมาะสม

1.3 กำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม เป็นการกำหนดความมุ่งหวังเพื่อให้เกิดการเรียนรู้หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียน หลังจากเรียนจบบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเองแล้ว

1.4 วิเคราะห์เนื้อหา แยกออกเป็นหน่วยย่อย ๆ จากง่ายไปหายาก โดยอาศัยจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ 5 เรื่องได้แก่

1.4.1 หลักการประกอบภาพข่าว

1.4.2 ขนาดภาพข่าว

1.4.3 มุมกล้องข่าว

1.4.4 การเคลื่อนไหวกล้องข่าว

1.4.5 เทคนิคการถ่ายทำภาพข่าวโทรทัศน์

1.5 เรียบเรียงเนื้อหาและออกแบบการนำเสนอบทเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุถึงจุดมุ่งหมาย โดยอาศัยวิธีการของบทเรียนด้วยตนเอง นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา และความเหมาะสมของบทเรียน แล้วปรับปรุงแก้ไข

1.6 เขียนบทวีดิทัศน์ของบทเรียนทั้ง 5 เรื่อง

1.7 นำบทวีดิทัศน์ที่เขียนเสร็จแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นได้ปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตรายการวีดิทัศน์ 3 คน ตรวจสอบ แก้ไขปรับปรุง

1.8 นำบทวีดิทัศน์ทั้ง 5 เรื่อง ไปถ่ายทำวีดิทัศน์แล้วตัดต่อลำดับภาพและบันทึกเสียงตามกระบวนการผลิตวีดิทัศน์ ให้เป็นบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง

1.9 นำบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตรายการโทรทัศน์ 3 ท่าน ตรวจสอบแก้ไขปรับปรุง

2. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1 วิเคราะห์เนื้อหา และจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง ที่ใช้ในการทดลองเพื่อสร้างแบบทดสอบ

2.2 เขียนข้อสอบชนิด 4 ตัวเลือก ให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเองทั้ง 5 เรื่อง เรื่องละ 20 ข้อ

2.3 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

- 2.4 นำแบบทดสอบ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เสร็จแล้วตรวจให้คะแนน โดยให้ข้อที่ตอบถูกได้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน
- 2.5 ผลจากการทดสอบนำมาวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อเพื่อหาค่าความยากง่าย (p) .32 -.82 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .13 ขึ้นไป
- 2.6 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เท่ากับ 0.78
- 2.7 นำข้อสอบที่ผ่านการคัดเลือกมาปรับปรุงแล้วจัดพิมพ์ จำนวน 50 ข้อ แยกเป็นเรื่องละ 10 ข้อ ใช้เป็นแบบทดสอบจริงเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อไป

3. การสร้างแบบฝึกหัดระหว่างเรียน

- 3.1 วิเคราะห์เนื้อหา และจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของบทเรียนวิทัศน์ด้วยตนเอง ที่ใช้ในการทดลองเพื่อสร้างแบบทดสอบ
- 3.2 เขียนข้อสอบชนิด 4 ตัวเลือก ให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดมุ่งหมายเชิง พฤติกรรมของบทเรียนวิทัศน์ด้วยตนเองทั้ง 5 เรื่อง เรื่องละ 20 ข้อ
- 3.3 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องแล้ว นำมาปรับปรุง แก้ไขในเรื่องความชัดเจนของคำถาม และภาษาที่ใช้
- 3.4 นำแบบทดสอบ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เสร็จแล้วตรวจให้คะแนน โดยให้ข้อที่ตอบถูกได้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน
- 3.5 ผลจากการทดสอบนำมาวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อเพื่อหาค่าความยากง่าย (p) .32-.82และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .13 ขึ้นไป
- 3.6 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบระหว่างเรียนแต่ละเรื่อง ดังนี้

หลักการประกอบภาพขาว	ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	.65
ขนาดภาพขาว	ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	.62
มุมกล้องขาว	ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	.60
การเคลื่อนไหวกล้องขาว	ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	.61
เทคนิคการถ่ายภาพขาวโทรทัศน์	ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	.55
- 3.7 นำข้อสอบที่ผ่านการคัดเลือกมาปรับปรุง แล้วจัดพิมพ์ลงในส่วนที่เป็นบทเรียนวิทัศน์ ในแต่ละเรื่อง เรื่องละ 10 ข้อ สำหรับเป็นแบบฝึกหัดระหว่างเรียนเพื่อนำผลคะแนนที่ได้ไปหาประสิทธิภาพของเครื่องมือต่อไป

4. แบบประเมินคุณภาพรายการวิดิทัศน์

4.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินคุณภาพรายการวิดิทัศน์ แล้วสร้างแบบประเมินคุณภาพรายการวิดิทัศน์ 2 ด้าน ดังนี้

- แบบประเมินด้านเนื้อหา
- แบบประเมินด้านสื่อ

แบบประเมินทั้ง 2 ด้าน เป็นแบบประเมินความคิดเห็นที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ ดีมาก (4) ดี (3) พอใช้ (2) ต้องปรับปรุง (1) ใช้ไม่ได้ (0) ส่วนท้ายของแบบประเมินเป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นแบบปลายเปิด

4.2 นำแบบประเมินคุณภาพรายการวิดิทัศน์ที่สร้างขึ้น ไปให้คณะกรรมการตรวจสอบและขอคำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไข ในเรื่องของการตัดต่อภาพ ควรให้มีความกระชับมากขึ้น

4.3 นำรายการวิดิทัศน์การสอนที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อ จำนวน 3 ท่าน ประเมิน โดยในส่วนของเนื้อหาใช้แบบประเมินด้านเนื้อหา ในส่วนของการสร้างรายการวิดิทัศน์ใช้แบบประเมินด้านสื่อ

4.4 นำผลการประเมินมาหาค่าเฉลี่ย เพื่อประเมินคุณภาพรายการวิดิทัศน์

การแปลความหมายผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ ใช้เกณฑ์ดังนี้

3.50 – 4.00	หมายถึง คุณภาพระดับดีมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง คุณภาพระดับดี
1.50 – 2.49	หมายถึง คุณภาพระดับพอใช้
0.50 – 1.49	หมายถึง คุณภาพระดับต้องปรับปรุง
0.00 - 0.49	หมายถึง คุณภาพระดับใช้ไม่ได้

การดำเนินการทดลอง

ในการทดลองผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ให้ผู้เรียนเรียนจากบทเรียนวิดิทัศน์ด้วยตนเองเป็นรายบุคคลทีละเรื่อง โดยผู้เรียนจะต้องทำกิจกรรมด้วยการตอบคำถามที่ปรากฏในแบบฝึกหัดของบทเรียนแต่ละเรื่อง และตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบประกอบการเรียนที่ผู้วิจัยเตรียมไว้ให้ทุกคน

2. เมื่อเรียนแต่ละเรื่องจบแล้วให้ทำการทดสอบหลังการเรียน (Posttest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทันที

3. นำผลของคะแนนที่ได้จากแบบฝึกหัดระหว่างการเรียน และคะแนนจากแบบทดสอบภายหลังการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง ไปทำการหาประสิทธิภาพของบทเรียนวิดิทัศน์ตามเกณฑ์ 90/90

4. ดำเนินการทดลอง

4.1 การทดลองครั้งที่ 1 ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคคลที่ไม่มีความรู้ด้านการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าวมาก่อน เป็นการนำบทเรียนวิดีโอด้วยตนเองทั้ง 5 เรื่อง ไปทดลองและประเมินผลโดยการสังเกต สัมภาษณ์ สอบถาม และบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียนระหว่างเรียน เพื่อรวบรวมข้อบกพร่องต่าง ๆ คือผู้เรียนไม่สามารถทราบระยะเวลาในการทำแบบทดสอบแต่ละข้อได้ ผู้วิจัยได้นำข้อบกพร่องนี้มาแก้ไขโดยการเพิ่มเสียงเตือนในแต่ละข้อของแบบทดสอบระหว่างเรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทราบได้ว่าหมดเวลาในการทำแบบทดสอบข้อนั้น ๆ และพร้อมที่จะดูคำตอบต่อไป แล้วส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษารวบรวมความถูกต้อง

4.2 การทดลองขั้นที่ 2 ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 12 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคคลที่ไม่มีความรู้ด้านการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าวมาก่อน เป็นการนำบทเรียนวิดีโอทั้ง 5 เรื่อง ที่ได้รับการปรับปรุงแล้ว ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล และทำการประเมินผลจากแบบฝึกหัดระหว่างเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน แล้วนำผลมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวโน้มของประสิทธิภาพของวิดีโอที่ปรับปรุงแก้ไขในการทดลองภาคสนาม

4.3 การทดลองขั้นที่ 3 เป็นการทดลองภาคสนาม โดยนำวิดีโอที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 45 คน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตสาขาเทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 ทำการประเมินผลจากแบบฝึกหัดระหว่างเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของรายการวิดีโอ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 หาค่าร้อยละ
 - 1.2 หาค่าเฉลี่ย
 - 1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบทดสอบ
 - 2.1 หาค่าระดับความยากง่าย (p) และหาค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ
 - 2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
3. สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของบทเรียนวิดีโอด้วยตนเองตามเกณฑ์ 90/90

โดยใช้สูตร E_1/E_2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกัน เกี่ยวกับการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
E_1	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียน
E_2	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้คือ

1. การประเมินคุณภาพบทเรียนวิดิทัศน์ด้วยตนเอง โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านสื่อ
2. การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียนวิดิทัศน์ด้วยตนเอง

การประเมินคุณภาพบทเรียนวิดิทัศน์ด้วยตนเองโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านสื่อ

บทเรียนวิดิทัศน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 3 ท่านและด้านสื่อ 3 ท่าน โดยนำผลการประเมินมาหาค่าเฉลี่ย เพื่อประเมินคุณภาพบทเรียนวิดิทัศน์ด้วยตนเอง

ผลจากการประเมินคุณภาพบทเรียนวิดิทัศน์ด้วยตนเอง โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 การประเมินคุณภาพบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเองโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	คุณภาพ
1. เนื้อหาและการดำเนินเรื่อง			
- เนื้อหามีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม	3.00	0.00	ดี
- ความเหมาะสมในการนำเข้าสู่เนื้อหา	3.33	0.58	ดี
- ความถูกต้องของเนื้อหา	3.33	0.58	ดี
- ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา	3.33	0.58	ดี
- ความเหมาะสมกับระดับผู้เรียน	3.33	0.58	ดี
- ความเหมาะสมในการสรุปเนื้อหา	3.33	0.58	ดี
2. ภาพและเสียงบรรยาย	3.33	0.58	ดี
- ความถูกต้องของภาพ	3.33	0.58	ดี
- ความถูกต้องของเสียงบรรยาย	3.67	0.58	ดีมาก
- ความสอดคล้องของภาพกับเสียงบรรยาย			
3. เวลา	3.33	0.58	ดี
- ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเนื้อหาในภาพ	3.00	0.00	ดี
- ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเสียงบรรยาย	3.00	0.00	ดี
- ความเหมาะสมของเวลาฉายทั้งเรื่อง			
เฉลี่ย	3.28	0.44	ดี

จากตาราง 1 แสดงว่าคุณภาพบทเรียนวีดิทัศน์ด้านเนื้อหาโดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาตามรายการพบว่ามีคุณภาพอยู่ในระดับดี และในด้านความสอดคล้องของภาพกับเสียงบรรยายอยู่ในระดับดีมาก

ตาราง 2 การประเมินคุณภาพบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเองโดยผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	คุณภาพ
1. เนื้อหาและการดำเนินเรื่อง			
- ความเหมาะสมในการนำเข้าสู่เนื้อหา	3.33	0.58	ดี
- ความเหมาะสมในวิธีการนำเสนอ	3.00	0.00	ดี
- ความเหมาะสมในการสรุปเนื้อหา	3.67	0.58	ดีมาก
2. ภาพ			
- คุณภาพของภาพ	3.33	1.15	ดี
- ความเหมาะสมของภาพในการสื่อความหมาย	3.67	0.58	ดีมาก
- ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร	3.00	0.00	ดี
- ความสอดคล้องของภาพกับเสียงบรรยาย	3.00	0.00	ดี
- ความเหมาะสมของเทคนิคกล้อง	3.00	0.00	ดี
3. เสียง			
- ความชัดเจนของเสียงบรรยาย	3.33	0.58	ดี
- ความถูกต้องของเสียงบรรยาย	3.00	0.00	ดี
- ความเหมาะสมของเสียงดนตรีประกอบ	3.00	0.00	ดี
4. เวลา			
- ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเนื้อหาในภาพ	3.33	0.58	ดี
- ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเสียงบรรยาย	3.00	0.00	ดี
- ความเหมาะสมของเวลาฉายทั้งเรื่อง	3.00	0.00	ดี
เฉลี่ย	3.19	0.29	ดี

จากตาราง 2 แสดงว่าคุณภาพบทเรียนวีดิทัศน์ด้านสื่อโดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาตามรายการพบว่ามียุณภาพอยู่ในระดับดี และในด้านความเหมาะสมในการสรุปเนื้อหาและความเหมาะสมของภาพในการสื่อความหมาย อยู่ในระดับดีมาก

การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง

1. การทดลองครั้งที่ 1 เป็นการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคคลที่ไม่มีความรู้ด้านการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าวมาก่อน เป็นการนำบทเรียนทั้ง 5 เรื่อง เพื่อประเมินผลจากการสังเกต สัมภาษณ์ สอบถามและบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียนระหว่างเรียน สามารถรวบรวมข้อบกพร่อง คือแบบทดสอบระหว่างเรียนในเทปวีดิทัศน์นั้น ผู้เรียนไม่สามารถทราบระยะเวลาในการทำแบบทดสอบแต่ละข้อได้ ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อบกพร่องนี้มาแก้ไขโดยการเพิ่มเสียงเตือนในแต่ละข้อของแบบทดสอบระหว่างเรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถทราบได้ว่าหมดเวลาในการทำแบบทดสอบข้อนั้น ๆ และพร้อมที่จะดูคำตอบต่อไป
2. การทดลองครั้งที่ 2 เป็นการนำบทเรียนวีดิทัศน์ทั้ง 5 เรื่องที่ได้รับการแก้ไขแล้วไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 คน ที่ไม่มีความรู้ด้านการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าวมาก่อน และทำการประเมินผลจากแบบทดสอบระหว่างเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน แล้วนำผลมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวโน้มของประสิทธิภาพของวีดิทัศน์ ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 3 แนวโน้มของประสิทธิภาพของบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง (E_1/E_2)
เรื่อง เทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว

เรื่อง	N	ระหว่างเรียน			หลังเรียน			E_1/E_2
		คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละคะแนนเฉลี่ย (E_1)	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละคะแนนเฉลี่ย (E_2)	
1. หลักการประกอบภาพข่าว	12	10	9.75	97.50	10	9.08	90.83	97.50/90.83
2. ขนาดภาพข่าว	12	10	9.08	90.83	10	9.08	90.83	90.83/90.83
3. มุมกล้องข่าว	12	10	9.75	97.50	10	9.66	96.66	97.50/96.66
4. การเคลื่อนไหวกล้องข่าว	12	10	9.66	96.67	10	9.41	94.17	96.67/94.17
5. เทคนิคการถ่ายทำภาพข่าวโทรทัศน์	12	10	9.00	90.00	10	9.41	94.17	90.00/94.17
รวม		50	9.45	94.50	50	9.33	93.33	94.50/93.33

จากผลการศึกษาเพื่อหาแนวโน้มของประสิทธิภาพของบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง เรื่อง เทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 90/90 คือ 94.50/93.33 และเมื่อแยกหาประสิทธิภาพทั้ง 5 เรื่องย่อยได้ดังนี้คือ

- 1. หลักการประกอบภาพข่าว มีประสิทธิภาพ 97.50/90.83
- 2. ขนาดภาพข่าว มีประสิทธิภาพ 90.83/90.83
- 3. มุมกล้องข่าว มีประสิทธิภาพ 97.50/96.66
- 4. การเคลื่อนไหวกล้องข่าว มีประสิทธิภาพ 96.67/94.17
- 5. เทคนิคการถ่ายทำภาพข่าวโทรทัศน์ มีประสิทธิภาพ 90.00/94.17

3. การทดลองครั้งที่ 3 เป็นการทดลองภาคสนาม โดยนำวีดิทัศน์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 45 คน ที่เป็นนิสิตสาขาเทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 แล้วทำการประเมินผลจากแบบฝึกหัดระหว่างเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพของรายการวีดิทัศน์ ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 4 ประสิทธิภาพของบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง (E₁/E₂)
เรื่อง เทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว

เรื่อง	N	ระหว่างเรียน			หลังเรียน			E ₁ /E ₂
		คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละคะแนนเฉลี่ย (E ₁)	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละคะแนนเฉลี่ย (E ₂)	
1. หลักการประกอบภาพข่าว	45	10	9.38	93.80	10	9.13	91.33	93.80/91.33
2. ขนาดภาพข่าว	45	10	9.11	91.11	10	9.48	94.89	91.11/94.89
3. มุมกล้องข่าว	45	10	9.98	99.80	10	9.31	93.10	99.80/93.10
4. การเคลื่อนไหวกล้องข่าว	45	10	9.98	99.80	10	9.75	97.50	99.80/97.50
5. เทคนิคการถ่ายทำภาพข่าวโทรทัศน์	45	10	9.08	90.80	10	9.48	94.80	90.80/94.80
รวม		50	47.49	94.98	50	47.17	94.36	94.98/94.36

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า บทเรียนวิดิทัศน์ด้วยตนเอง เรื่อง เทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์ สำหรับงานข่าว มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 90/90 คือ 94.98/94.36 และเมื่อแยกหาประสิทธิภาพทั้ง 5 เรื่องย่อยได้ดังนี้คือ

1. หลักการประกอบภาพข่าว	มีประสิทธิภาพ 93.80/91.33
2. ขนาดภาพข่าว	มีประสิทธิภาพ 91.11/94.89
3. มุมกล้องข่าว	มีประสิทธิภาพ 99.80/93.10
4. การเคลื่อนไหวกล้องข่าว	มีประสิทธิภาพ 99.80/97.50
5. เทคนิคการถ่ายทำภาพข่าวโทรทัศน์	มีประสิทธิภาพ 90.80/94.80

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนานบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง เรื่อง เทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว ที่ครอบคลุมเนื้อหาเรื่อง หลักการประกอบภาพข่าว ขนาดภาพข่าว มุมกล้องข่าว การเคลื่อนไหวกล้องข่าว และเทคนิคการถ่ายทำภาพข่าวโทรทัศน์ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง เรื่อง เทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว ตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นิสิตสาขาเทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นิสิตสาขาเทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 45 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

3. เนื้อหาที่ใช้

เนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนานบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง ได้คัดเลือกเฉพาะเนื้อหาที่เป็นเทคนิคเกี่ยวกับการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว ที่บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งช่างภาพจำเป็นต้องทราบ เพื่อที่จะสามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสื่อสารเรื่องราวต่างๆออกมาเป็นภาพแก่ผู้ชมให้เข้าใจ ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 เรื่อง ดังต่อไปนี้

1. เรื่องหลักการประกอบภาพข่าว
2. เรื่องขนาดภาพข่าว
3. เรื่องมุมกล้องข่าว
4. เรื่องการเคลื่อนไหวกล้องข่าว
5. เรื่องเทคนิคการถ่ายทำภาพข่าวโทรทัศน์

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

- 1. บทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง เรื่อง เทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว จำนวน 5 เรื่อง
- 2. แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 5 เรื่อง เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวนเรื่องละ 10 ข้อ พร้อมกระดาษคำตอบ

การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 45 คน ได้ศึกษาจากบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง จำนวน 5 เรื่อง เป็นรายบุคคล โดยทำการทดสอบระหว่างเรียนและทดสอบหลังการเรียนทันที ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภายหลังการทดลองนำผลของคะแนนที่ได้จากการทดสอบไปทำการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากผลการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ว่าบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง เรื่อง เทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว มีประสิทธิภาพ 94.98/94.36 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 90/90 และเมื่อแยกหาประสิทธิภาพทั้ง 5 เรื่องย่อยได้ดังนี้คือ

1. เรื่องหลักการประกอบภาพข่าว	มีประสิทธิภาพ	93.80/91.33
2. เรื่องขนาดภาพข่าว	มีประสิทธิภาพ	91.11/94.89
3. เรื่องมุมกล้องข่าว	มีประสิทธิภาพ	99.80/93.11
4. เรื่องการเคลื่อนไหวกล้องข่าว	มีประสิทธิภาพ	99.80/97.56
5. เรื่องเทคนิคการถ่ายทำภาพข่าวโทรทัศน์	มีประสิทธิภาพ	90.89/94.89

อภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง เรื่อง เทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว โดยใช้เกณฑ์มาตรฐาน 90/90 ผลจากการทดลองสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

การพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง เรื่อง เทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าวนั้น ได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญทั้งด้านเนื้อหาและด้านสื่ออย่างเป็นระบบ และได้นำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องก่อนนำไปตรวจสอบหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90 ผลจากการทดลองปรากฏว่า การเรียนโดยใช้บทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด กลุ่มตัวอย่างเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องเทคนิคการถ่ายทำ

โทรทัศน์สำหรับงานข่าวมากขึ้น ทั้งนี้พอสรุปสาเหตุที่ทำให้บทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเองเป็นสื่อการสอนที่มีคุณภาพ ดังต่อไปนี้

1. บทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง เป็นสื่อทางเทคโนโลยีการศึกษานวัตกรรมหนึ่งที่มีคุณภาพ มีโครงสร้าง มีระบบที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ มีอิสระในการเรียนภายใต้โครงสร้างของบทเรียนนั้น ๆ

2. บทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง ได้มีการทดลองใช้และผ่านการหาประสิทธิภาพจนได้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 90/90

3. การเรียนจากบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเองนั้น ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมกิจกรรมในบทเรียนอยู่ตลอดเวลา นั่นคือการให้ความรู้แล้วจึงให้สิ่งเร้าเป็นคำถามให้ผู้เรียนตอบสนองโดยการคิดและตอบคำถาม มีการเฉลยคำตอบให้ทราบทันที เท่ากับว่าบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเองให้ผู้เรียนได้ทำแบบฝึกหัด มีการเฉลย พร้อมกับการสรุปและทบทวนไปในตัวด้วย ทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะเรียน เพราะบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเองทำให้ผู้เรียนได้รู้ผลการเรียนของตนเองทันที อันเป็นการเสริมแรงทำให้เกิดความต้องการที่จะเรียนต่อไป

สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นได้สอดคล้องกับคำกล่าวของ เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต (2532 : 177) ที่ได้อธิบายถึงวีดิทัศน์ว่า “วีดิทัศน์เป็นสื่อที่ไปกระตุ้นการเรียนรู้ โดยผ่านประสาทสัมผัสทางตาและทางหู โดยสามารถมองเห็นเหตุการณ์ด้วยตาและได้ยินเสียงด้วยหูของตนเอง ซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้เป็นอย่างดี เพราะมีลักษณะที่เป็นจริงและมีความเป็นรูปธรรมมากกว่าตัวหนังสือและคำบรรยาย” ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยหลายงานวิจัยด้วยกัน แต่ผู้วิจัยขอนำเสนอพอสังเขปดังนี้ จากงานวิจัยของปริญญา ปัญญาณี (2531: 23) ที่ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้และความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยกลุ่มทดลองเรียนจากบทเรียนโปรแกรมเทปโทรทัศน์ และกลุ่มควบคุมการเรียนจากบทเรียนโปรแกรมธรรมดา ผลปรากฏว่า ผลการเรียนรู้และความคงทนในการจำของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม และการศึกษาวิจัยของถวัลย์ พรหมนรกิจ (2535 : บทคัดย่อ) พบว่าผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนจากบทเรียนโปรแกรมสื่อประสมแบบเทปโทรทัศน์ ให้ผลการเรียนรู้สูงกว่าการเรียนจากบทเรียนโปรแกรมสื่อประสมชุดการสอน และนอกจากนั้น สมบัติ เทียบอุดม (บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาผลการใช้วีดิทัศน์โปรแกรมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากบทเรียนวีดิทัศน์การสอนแบบโปรแกรมสูงกว่าการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ผลของการศึกษาครั้งนี้ จะเห็นได้ว่า บทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเองนั้นเป็นสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพสูง ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ควรมีการส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งช่างภาพได้นำบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเองในเรื่องของการถ่ายภาพข่าวเข้ามาช่วยในการถ่ายทอดความรู้และการปรับพื้นความรู้ของตนเอง
2. ควรสนับสนุนให้มีการผลิตสื่อวีดิทัศน์ ที่เกี่ยวกับเรื่องของการถ่ายภาพข่าวโทรทัศน์ในรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถนำไปศึกษาได้ด้วยตนเอง
3. ด้านสถานีโทรทัศน์ควรส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ สำหรับผู้ที่สนใจสื่อประเภทวีดิทัศน์ ในเรื่องของการถ่ายภาพ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของหน่วยงานนั้น ๆ เอง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรศึกษาผลการเรียนรู้และความคงทนในการเรียนรู้ของบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง
2. ควรศึกษาเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบของบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้และความคงทนในการเรียนรู้ จากบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเองในเนื้อหาและรูปแบบอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- กิดานันท์ มลิทอง. เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอ.เอส. พรีนติ้ง, 2536.
- คณะนิติศาสตร์ปริญาโท. เทคโนโลยีทางการศึกษา. เทคโนโลยีทางการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒ ประสานมิตร. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์, 2519.
- จิระชัย ปัญญาฤทธิ์. เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยและความคงทนของการเรียนรู้ระหว่าง
การเรียนโดยใช้เทปโทรทัศน์การสอนกับเทปโทรทัศน์การสอนแบบโปรแกรม. ปริญา-
นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- เจษฎา ชนะโรค. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับวิธีการเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มี
ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตระดับปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. อัดสำเนา.
- ฉอาน วุฒิกรรมรักษา. หลักการรายงานข่าว. กรุงเทพฯ : ประกายพริก, 2536.
- ชม ภูมิภาค. เทคโนโลยีทางการสอนและการศึกษา. กรุงเทพฯ : ประสานมิตร, 2524.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อการศึกษาเล่มที่ 1 หน่วยที่ 1-5.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์เกษตรกรแห่งประเทศไทย, 2523.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. เทคโนโลยีทางการศึกษา : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช,
2526.
- ณรงค์ สมพงษ์. หลักการถ่ายรูป. ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ. มหาวิทยาลัยเกษตร-
ศาสตร์, 2529.
- ครุณี หิรัญรักษ์. เทคนิคการหาข่าวและการเขียนข่าวหนังสือพิมพ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย, 2529.
- ดวงทิพย์ วรพันธุ์. ข่าวโทรทัศน์. กรุงเทพฯ : คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2525.
- _____. รายงานการวิจัยเรื่อง ข่าวโทรทัศน์ : สภาพแวดล้อมไทย วิธีการแพร่กระจายและการรับรู้.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.
- ถวัลย์ พรหมนรกิจ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และความคงทนในการจำระหว่าง
การเรียนจากบทเรียนโปรแกรมสื่อประสมแบบชุดการเรียนกับบทเรียนโปรแกรมสื่อประสมแบบ
เทปโทรทัศน์. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

- ธวัช ทิพย์พิทักษ์. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการสอนในวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เทปโทรทัศน์ประกอบ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- น้อยทิพย์ ลิ่มเจริญยิ่ง. การสร้างสไลด์เทปโปรแกรมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานสำหรับครูประถม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2528. อัดสำเนา.
- นิลาวัณย์ พาณิชย์รุ่งเรือง. ความน่าเชื่อถือและความพึงพอใจที่มีต่อรายการข่าวภาคค่ำทางโทรทัศน์ทั้ง 5 ช่อง (3,5,7,9,11) ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540. อัดสำเนา.
- บงกรพันธุ์ ทองงาม. การศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ภาษาโลโกเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- บุญเที่ยง จุ้ยเจริญ. "เทคนิคพื้นฐาน" การใช้และบำรุงรักษาอุปกรณ์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2534.
- บุญยิ่ง ไร่สุขศิริ. การสร้างชุดการสอนจุลบทวิชาพยาบาลขั้นพื้นฐาน เรื่องการทำแผลสำหรับนักศึกษาพยาบาล ระดับวิชาชีพ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- บุญสม เลิศพิเชษฐ์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยาและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยชุดบทเรียนเทปโทรทัศน์กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- ประมะ สตะเวทิน. การสื่อสารมวลชน. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2539.
- ประนอม โอทกานนท์. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพที่จำเป็นสำหรับพยาบาลในการสนับสนุนงานสาธารณสุขพื้นฐาน. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- ประหยัด จิระวรพงศ์. เทคนิคการฝึกอบรมเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อมร-การพิมพ์, 2528.
- ปรินูญา ปัญญาณี. การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้และความคงทนในการจำ จากการเรียนด้วยบทเรียนโปรแกรมแบบธรรมดาและบทเรียนโปรแกรมเทปโทรทัศน์. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

พัชรินทร์ เสวตสุทธิพันธ์. การสำรวจทัศนคติ และพฤติกรรมการเลือกรับชมรายการข่าวโทรทัศน์ของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537. อัดสำเนา.

พัชรี พลาวงศ์. "การเรียนรู้ด้วยตนเอง" วารสารรามคำแหง 9 (ฉบับพิเศษ"พัฒนาบุคลากร"). 82-91, กันยายน 2526.

พินิต วัฒนโธ. การผลิตรายการโทรทัศน์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

มณฑา กลองวุฒิวัฒน์. ชุดการสอนภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรมสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530. อัดสำเนา.

มนต์ชัย นินนาทนนท์. อิทธิพลของโทรทัศน์ที่มีต่อเยาวชนในเขตอำเภอเมือง จ.เชียงใหม่. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2526.

มนตรี จุฬาววัฒนทล. ระบบการวิจัยพัฒนาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2537.

มานพ ชัยดิเรก. การทดลองเปรียบเทียบผลการสอนวิชาคณิตศาสตร์เรื่องเซตและความสัมพันธ์แก่นิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยใช้บทเรียนโปรแกรมกับการสอนตามปกติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.

มานะ ออพานิชกิจ. ผลการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการเรียนแบบรายบุคคลและการเรียนแบบกลุ่ม โดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

รังสรรค์ ศิริชู. เทคนิคการใช้กล้อง 35 มม. SLR. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บางกอกสาส์น, 2528.

รัชณีเพ็ญ เทพหัสดิน ณ อยุธยา. การสร้างชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

วสันต์ อติศัพท์. การผลิตเทปโทรทัศน์เพื่อการศึกษาและฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2533.

วัชร บวรณสิงห์. การสอบคณิตศาสตร์ความแตกต่างระหว่างบุคคล. เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนคณิตศาสตร์ เล่ม 2 หน่วยที่ 13. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.

วันชัย ทรัพย์สุทธิ. ผู้ให้สัมภาษณ์, แสนฤทธิ์ ชื่นกัตถุญ เป็นผู้สัมภาษณ์ที่สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 : กรุงเทพฯ. เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2544.

วิจิตร ภักดีรัตน์. วิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์กับการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

วิศา เกียวกุล. การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในการเปิดรับรายการข่าวทางโทรทัศน์ของ
ประชาชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
 2538. อัดสำเนา.

วิวรรณ วณิชากิจชาติ. การทดลองเปรียบเทียบผลการสอนคณิตศาสตร์เรื่องเมตริกซ์และดีเทอร์-
มิแนนต์เบื้องต้น ในระดับ ม.ศ.1 โดยใช้บทเรียนโปรแกรมกับการสอนปกติ. ปรินูญานิพนธ์
 กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.

วีระ ไทยพานิช. 57 วิธีสอน. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529.
 ศักดิ์ณรงค์ แสงพิทักษ์. การผลิตรายการโทรทัศน์ประกอบการสอนแบบโปรแกรมเรื่องน้ำเสีย.
 ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
 อัดสำเนา.

สนั่น ปัทมะทิน. "ข้อดีข้อเสียของวิดีโอ," คามรา. กรุงเทพฯ : 2527.

_____. ตำราถ่ายรูปร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2504.

สนั่น ปัทมะทิน และคนอื่น ๆ. ศัพทานุกรมสื่อสารมวลชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2520.

สมบูรณ์ สงวนญาติ. เทคโนโลยีทางการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2534.

สมาน เฉดระการ. การถ่ายภาพเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : แผนกพิมพ์วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, 2528.

สันติ ตั้งรพีพากร. เจาะลึก CNN. กรุงเทพฯ : นานมี, 2534.

สาขานิเทศศาสตร์. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาพนิ่งและภาพยนตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2529.

สุโขทัยธรรมมาธิราช,มหาวิทยาลัย. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิทยุและโทรทัศน์หน่วยที่ 8-15. กรุงเทพฯ :
วิคตอรีเพาเวอร์พอยท์, 2528.

สุดสวาท เกศบุรมย์. ความคิดเห็นและความต้องการรายการวิดีโอเทปเพื่อการศึกษาด้านอาชีพสำหรับ
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรี-
นครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

สุนันท์ ปัทมาคม. การสอนแบบโปรแกรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

สุพจน์ ไชยสังข์. การทดลองเปรียบเทียบผลการสอนคณิตศาสตร์ เรื่องความน่าจะเป็นแก่นักศึกษา
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง เอกคณิตศาสตร์ โดยใช้บทเรียนโปรแกรมกับการสอน
ปกติ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.
 อัดสำเนา.

- สุภาลักษณ์ พงษ์สุธรรม. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เรื่องเมตริกซ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การเรียนรู้แบบหน่วยการเรียนรู้กับการสอนปกติ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.
- สุรัช สิกขาบัณฑิต. การผลิตรายการวิทยุและโทรทัศน์เพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2528.
- สุพล ประสงค์พันธ์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา คณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนเป็นกลุ่มใหญ่ทั้งชั้น กลุ่มตามความสามารถและเรียนด้วยตนเองเป็นกลุ่ม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. อัดสำเนา.
- เสถียร ศิริสถิตย์กุล. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง เรื่องความสัมพันธ์และฟังก์ชันโดยใช้หน่วยการเรียนรู้กับการสอนปกติ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.
- เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. การเรียนการสอนรายบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2525.
- _____. การสื่อความหมายเพื่อการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2532.
- _____. เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2528.
- เสียง ชูสกุล. การทดลองเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และความสนใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ จากการเรียนเป็นกลุ่ม รายบุคคล โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการเรียนตามแผนการสอนของ สสวท. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- อนันต์ธนา อังกินันท์ และเกื้อกุล คูปรัดน์. สื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์เพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงเทพอักษรกิจ, 2524.
- อาศิรา สามห้วย. การพัฒนาวิธีการสอน เรื่องมารยาทไทย สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- อำนาจ ช่างเรียน. "การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา." วารสารศึกษา กรุงเทพมหานคร. 13 (4) 24-28 ; มกราคม 2532.

- อิสริยา สิริวิทยาวรรณ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมี และความสามารถในการแก้ ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบสืบเสาะหา ความรู้โดยใช้เทคโนโลยีโทรทัศน์สร้างสถานการณ์กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- อุบล แสงทอง. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ และความคงทนในการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการเรียนเพื่อรู้และการเรียนด้วยตนเองเป็นกลุ่ม. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- เอื้อน ปิ่นเงิน. การทดลองเปรียบเทียบผลการสอนวิชาคณิตศาสตร์เรื่องลิมิต (Limits) และความ ต่อเนื่อง (Continuity) ในระดับชั้น ป.กศ.สูง วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้บทเรียนโปรแกรมกับการสอนปกติ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518. อัดสำเนา.
- Bailey, Judith Green. "Development of a Competency Based Instructional Module for Vocational Leadership Personnel : Manage Selected Interpersonal Conflict," Dissertation Abstracts International. Michigan : University Microfilms International, 1975.
- Borg, Walter R. and Meredith D.Gall. Educational Research. 3 rd ed., New York : Longman, 1979.
- Boucheret, P. "Experimental of the Dorian Technical Lycee," The Use of Closed Circuit Television in Technical Education. Council Cooperation Strasbong, 1966.
- Carner, Richard L. "An Evaluation of Teaching Reading to Elementary Pupils through Closed Circuit TV," Dissertation Abstracts International. 23 : 160 ; 1962.
- Carolyn, Diana Lewis. Reporting for Television. New York : Columbia University Press, 1984.
- Gagne', Robert M. and Leslie J. Briggs. Principle of Instructional Design. New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1974.
- Good, Carter Victor. Dictionary of Education. New York : McGraw – Hill Book Co. 1973.
- Hakes, Adrienne Mansfield, "A Comparison between Two Methods of Individualized Mathematics Instruction with Potential High School Dropouts in Continuation Programs," Dissertation Abstracts International. (47)05 : 1590-A ; October, 1986.
- Hermans Lisbeth and Leo Van Snippenburg "Women's Use of TV News," Media Use as Social Action : A European Approach to Audience Studies. 1995.

- Hietbrink Nick, "Issue Involvement and Viewing TV News," Media Use as Social Action A European Approach to Audience Studies. 1995.
- Hilliard, Rogert L. Television Broadcasting : An Introduction. New York : Hasting, Publisher, Inc., 1978.
- Hunter, Julius K. Broadcast News. Missori : The C.V.Mosby, 1980.
- Jacob, Pual L , Mioton H. Maier and Lawrence M. Stolurow. A Guide to Evaluation Self Instruction Programs. New York : Holt, Rinehart & Winston, Inc., 1966.
- Kanner, Joseph H, Sanfor Katz and Peter B. Goldsmith "Evaluation of Intensive Television for Teaching Basic Electricity, Audio Visual Communication Review. 7(4) : 307-308 ; May – June, 1959.
- Miller, A. and M.Brennan, "Using an English Language Teaching Videotope in the Classroom," English Teaching Forum. 19 July, 1983.
- Pasqua, Thomas M. and others. Mass Media in the Information Age. New Jersey : Prentice Hall, Inc., 1990.
- Schwarzwalder, John C. "An Investigation of the Relative Effectiveness of Certain Specific TV. Techniques on Learning." Audio Visual Communication Review. 9 : A 29 ; 1961.
- Smeyak, G. Paul. Broadcasting News Writing. New York : Grid Inc., 1977.
- Thomson,Samuel B. "Do Individualized Mastery and Traditional Instruction System Yield Difference Courses Effects in College Calculus," American Education Research Journal. p. 361-375. 1980.
- Webb, L. Leon, and Theresa E. Howard. "Individualized Learning : An Achievable Goal for All," Educational Leadership. 34 : 356-360, February, 1977.
- White, Ted. Broadcast News Writing, Reporting, and Production. New York : Macmilian Company, 1984.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

บทวิทัศน์

บทเรียนวิทัศน์ด้วยตนเอง

เรื่องเทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว

บทเรียนวิดิทัศน์ด้วยตนเอง

เรื่อง เทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักเรื่องของการถ่ายภาพข่าวในลักษณะต่าง ๆ เช่น หลักการประกอบภาพข่าว ขนาดภาพข่าว มุมกล้องข่าว การเคลื่อนไหวกล้องข่าว และเทคนิคการถ่ายทำภาพข่าวโทรทัศน์ โดยให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง

วิธีการเรียน

บทเรียนวิดิทัศน์ที่ท่านจะได้ชมต่อไปนี้จะสร้างขึ้นเพื่อให้ท่านสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองโดยวิธีการง่าย ๆ ดังนี้

1. ท่านจะได้เรียนรู้เนื้อหาที่ละตอนสั้น ๆ ด้วยการดูและฟังพร้อมกับทำความเข้าใจไปด้วย
 2. เมื่อเรียนจบเนื้อหาแต่ละตอน จะมีคำถามให้ท่านตอบตามลำดับข้อด้วยการเลือกตอบข้อที่ท่านเห็นว่าถูกต้องที่สุด เพียงข้อละ 1 คำตอบ และตอบลงในกระดาษคำตอบประกอบการเรียนที่เตรียมไว้ให้แล้ว
 3. บทเรียนวิดิทัศน์ จะเฉลยคำตอบที่ถูกต้องให้ทราบภายใน 25 วินาที โดยท่านสามารถตรวจคำตอบ และให้คะแนนได้ด้วยตนเองในทันทีดังนี้ ข้อที่ท่านตอบถูก ให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดตอบเกิน หรือไม่ตอบ ให้ 0 คะแนน
 4. เมื่อเรียนจบในแต่ละเรื่องแล้ว จะมีแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ให้ท่านได้ทำการทดสอบทันทีก่อนที่จะทำการเรียนในเรื่องต่อไป
- การตอบผิดไม่ใช่เรื่องสำคัญเป็นเรื่องธรรมดา ไม่มีข้อเสียหายต่อการเรียนของท่าน ขอให้ฟังคำเฉลยให้ดีแล้วจะเข้าใจบทเรียนดีขึ้น

เมื่อท่านพร้อมแล้ว ขอเชิญท่านพบกับบทเรียนวิดิทัศน์ด้วยตนเองได้ ณ บัดนี้

บทวิดิทัศน์
เรื่อง เทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
1.	<u>GRAPHIC</u> LOGO มหาวิทยาลัย	Diss	(F/I คนตรี)	3
2.	<u>CAP.</u> ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	Diss		4
3.	<u>CAP.</u> บทเรียนวิดิทัศน์ด้วยตนเอง เรื่อง เทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับ งานข่าว	Diss	(F/D คนตรี)	6
4.	LS. ดึงทั่วไปในกรุงเทพฯ	Cut	สวัสดีครับท่านผู้ชม โดยเฉพาะผู้ที่ สนใจในเรื่องของเทคนิคการถ่ายทำ โทรทัศน์สำหรับงานข่าว	7
5.	ไตเติ้ลข่าวของช่อง 7	Cut	ภาพวิดิทัศน์นับว่าเป็นหัวใจสำคัญ ของสื่อโทรทัศน์ เพราะโทรทัศน์จะ สื่อสารด้วยภาพและเสียงเพื่อที่จะ ถ่ายทอดเรื่องราวตลอดจนแนว ความคิด ความรู้สึก อารมณ์ ความ สวยงาม	13
6.	LS. คนในครอบครัวนั่งดูโทรทัศน์ CU. หน้าคนดู	Cut	เพื่อเผยแพร่ไปให้ประชาชนได้ ทราบ ได้เกิดความรู้ ความเข้าใจ พร้อมทั้งเนื้อหาสาระอย่างถูกต้อง	8
7.	LS. วิวสวยๆ ของธรรมชาติ <u>Super</u> ภาพหนึ่งภาพ มีความหมาย มากกว่าคำพูด หรือการเขียนนับพัน คำ	Diss	ดังคำกล่าวที่ว่า “ภาพหนึ่งภาพ มี ความหมายมากกว่าคำพูด หรือการ เขียนนับพันคำ”	8

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
8.	LS. ช่างภาพกำลังปฏิบัติงาน MS.ช่างภาพแบกกล้อง	Cut	ความรู้พื้นฐาน ประสบการณ์ ความชำนาญ ทักษะ เกี่ยวกับเทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์ สำหรับงานข่าว โดยเฉพาะความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่อไปนี่ที่เราจะทำการศึกษากัน	13
9.	ช่างภาพกำลังปฏิบัติงานในข่าวต่างๆ - การเมือง - กีฬา - อาชญากรรม	Cut	เพื่อให้เรา ได้มีความเชื่อมั่นในตนเอง ขณะที่ปฏิบัติงานและสามารถสื่อความหมายถ่ายทอดความคิดให้แก่ผู้ชมได้ อย่างมีคุณภาพ	11
10.	<u>CAP.</u> หลักการประกอบภาพข่าว	Diss	หลักการประกอบภาพข่าว	4
11.	LS. วิวทิพทัศน์ทั่วไป	Cut	การประกอบภาพโดยทั่วๆ ไป ควรคำนึงถึงหลักการดังต่อไปนี้	6
12.	<u>CAP.</u> 1. การจัดองค์ประกอบภาพ	Diss	1. การจัดองค์ประกอบภาพ	4
13.	LS. ชาวนาเกลือ CU. แมงมุมชักใย LS. วิวมีเรือแล่น LS. การทำงานของกองถ่าย	Diss	หลักการพื้นฐานของการจัดองค์ประกอบภาพที่จะนำไปใช้ในการสร้างภาพถ่ายนั้น เป็นเรื่องที่จะต้องมีการศึกษาหลักการพื้นฐานที่สำคัญหลายประการที่จะทำให้มีการสร้างสรรค์ภาพ และให้ผลงานการถ่ายภาพ มีความโดดเด่นและเหมาะสม	19
14.	LS. เบื้องหลังกองถ่าย-นักแสดง	Cut	กับสภาพงาน ดังนั้น การถ่ายภาพให้ได้ตามความต้องการและถูกต้องตามหลักการถ่ายภาพ จึงต้องคำนึงถึงองค์ประกอบภาพหลายๆ ส่วนเริ่มตั้งแต่	11
15.	LS. คนเก็บไข่ไก่ในเล้า <u>Super</u> 1.1 การใช้เส้น (Line)	Diss	1.1 การใช้เส้น	4

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
16.	LS. ภาพตึกสูง ต่ำ <u>Super</u> เส้นแนวตั้ง (ความมั่นคงแข็งแรง)	Diss	เป็นส่วนที่นำเข้ามาประกอบในภาพเพื่อเชื่อมโยงความสำคัญของภาพให้สัมพันธ์กัน เราสามารถใช้เส้นนำสายตาไปสู่จุดสนใจของภาพ	9
17.	LS. คนเล่นน้ำทะเล <u>Super</u> เส้นแนวนอน (ความสงบ)	Cut	ช่วยแบ่งสัดส่วนของภาพให้มีความสมดุลกัน ทำให้เกิดมิติความลึกเกิดขึ้นภายใน สามารถใช้	
18.	LS. ถนนที่มีความโค้ง <u>Super</u> เส้น โค้ง (การเคลื่อนไหว)	Cut	เส้นบอกทิศทางการเคลื่อนไหวในภาพ	10
19.	LS. ถนนโค้งตามเขา	Cut	(คนตรี)	3
20.	LS. บรรยากาศยามเย็น <u>Super</u> 1.2 การใช้โทนสี (Tone)	Diss	1.2 การใช้โทนสี	4
21.	LS. หอนง้ำมีชาวบ้านหาปลา LS. ชาวบ้านไล่ควายกลับบ้าน LS. ชาวประมงเอาเรือลงน้ำ	Cut	โทนสีของภาพ เกิดจากสีสັນของวัตถุที่ใช้ในการถ่ายภาพรวมถึงการให้แสงที่เหมาะสม ซึ่งสามารถบ่งบอกอารมณ์ ความหมาย และทำให้ได้ภาพที่น่าสนใจ เช่น	15
22.	MS. ผู้ประกาศนั่งอ่านข่าว มีแสงสว่างจากฉากด้านที่สว่าง	Cut	การจัดวัตถุที่จะถ่ายไว้หน้าฉากหลังที่สว่าง ทำให้รู้สึกถึงความสดใส ความมีชีวิตชีวาที่เรียบง่าย	11
23.	MS. ผู้ประกาศนั่งเตรียมอ่านข่าว ไม่มีแสงจากฉากด้านหลัง	Cut	ในขณะเดียวกันหากฉากด้านหลังเลือกใช้สีที่ เข้มหรือทึบ ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกน่ากลัว น่าอึดอัด	10
24.	LS. วิวย้อนแสงมีชาวนาเดิน	Cut	(คนตรี)	3
25.	LS. ชาวบ้านเดินแบกจอบ	Cut	ทีนี้ลองตอบคำถามง่ายๆ สัก 2 ข้อคุณะครับ ว่าเรามีความเข้าใจในเรื่องการใช้เส้นและ โทนสีหรือเปล่า	8

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
26.	<u>CAP.</u> ข้อ 1 เส้นตรงในแนวนอน จะให้ความรู้สึกอย่างไร ก. ความอ่อนช้อยนุ่มนวล ข. ความมุ่งมั่นไม่มีที่สิ้นสุด ค. ความมั่นคงแข็งแรง หรือสงบนิ่ง ง. ความเคลื่อนไหวและความลึก	Cut	ข้อ 1 เส้นตรงในแนวนอนจะให้ความรู้สึกอย่างไร ก. ความอ่อนช้อยนุ่มนวล ข. ความมุ่งมั่นไม่มีที่สิ้นสุด ค. ความมั่นคงแข็งแรงหรือสงบนิ่ง ง. ความเคลื่อนไหวและความลึก	25
27.	<u>CAP.</u> ค. ความมั่นคงแข็งแรงหรือสงบนิ่ง	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ ค. ครับ ความมั่นคงแข็งแรง หรือสงบนิ่ง	7
28.	<u>CAP.</u> ข้อ 2 ภาพใดที่ให้ความรู้สึกน่ากลัว น่าอึดอัด ก. วัตถุอยู่หน้าฉากหลังมีแสงสว่าง ข. วัตถุอยู่หน้าฉากหลังมีสีทึบ ค. วัตถุอยู่หน้าฉากหลังมีแสงสดใส ง. วัตถุอยู่หน้าฉากหลังมีแสงสีขาว	Cut	ข้อ 2 ภาพใดให้ความรู้สึกน่ากลัว น่าอึดอัด ก. วัตถุอยู่หน้าฉากหลังมีแสงสว่าง ข. วัตถุอยู่หน้าฉากหลังมีสีทึบ ค. วัตถุอยู่หน้าฉากหลังมีแสงสดใส ง. วัตถุอยู่หน้าฉากหลังมีแสงสี ขาว	25
29.	<u>CAP.</u> ข. วัตถุอยู่หน้าฉากหลังมีสีทึบ	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ ข. ครับ วัตถุอยู่หน้าฉากหลังมีสีทึบ	7
30.	LS. คนที่อยู่ในวิวธรรมชาติ Super 1.3 กฎ 3 ส่วน (Rule of Thirds)	Diss	1.3 กฎสามส่วน	4
31.	LS. วิวธรรมชาติมีเส้นตารางแบ่งจอภาพเป็น 3 ส่วน ทั้งแนวตั้งและแนวนอน	Diss	การแบ่งจอโทรทัศน์ออกเป็น 3 ส่วน เท่าๆ กัน ทั้งแนวตั้งและแนวนอนจะเป็นการกำหนดจุดสนใจของภาพให้น่าชมมากขึ้น	11
32.	LS. ภาพวิวธรรมชาติทั่วไป	Cut	(ดนตรี)	3
33.	LS. เจดีย์วัดมีฉากหน้า Super 1.4 การจัดภาพให้มีมิติ	Diss	1.4 การจัดภาพให้มีมิติ	4
34.	VLS. ดึกทั่วๆ ไปที่ไม่มีฉากหน้า	Cut	ภาพโทรทัศน์เป็นภาพเพียงสองมิติ ที่มีเพียงความสูงกับความกว้าง ดังนั้นต้องจัดภาพให้มีมิติแห่งความลึกด้วย ซึ่งอาจจัดภาพโดยจัดให้มี	11

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
35.	LS. ที่มีฉากหน้าทำให้ดูมิติของภาพ	Cut	ฉากหน้า หรือ Foreground ของภาพ เพื่อที่จะให้ภาพนั้นดูมีความลึกอยู่ด้วย	7
36.	LS. วิถีธรรมชาติที่มีฉากหน้า	Cut	(ดนตรี)	3
37.	LS. เด็กจูงควาย <u>Super</u> 1.5 การเว้นที่ว่างในการจัดภาพ	Diss	1.5 การเว้นที่ว่างในการจัดภาพ	4
38.	CU. หน้าคนตรง	Cut	การจัดภาพระยะใกล้ของใบหน้าคน ควรให้อยู่ประมาณ 2 ใน 3 ของจอโทรทัศน์	8
39.	<u>Super</u> Head room CU. หน้าคนตรงเว้นที่ว่างไว้เหนือศีรษะ	Cut	ซึ่งจะทำให้ที่ว่างด้านบนศีรษะ ที่เรียกว่า Headroom ดูสวย	5
40.	CU. หน้าคนด้านข้างเว้นที่ด้านหน้ามากกว่าด้านหลัง <u>Super</u> Looking Room	Cut	หากเป็นการถ่ายภาพด้านข้างของใบหน้าคน ก็ควรเว้นที่ด้านหน้าให้มากกว่าด้านหลังที่เรียกว่า Looking Room ก็จะทำให้ภาพดูไม่อึดอัด	11
41.	LS. คนกำลังเดินไปทางขวา แล้วเว้นที่ว่างไว้ <u>Super</u> Walking Room	Cut	เช่นเดียวกัน การเว้น Walking Room ของการจับภาพคนหรือสัตว์ที่เดินไปข้างหน้าก็จะทำให้ภาพนั้นดูสบายตา	9
42.	CU. ใบหน้าคนมีที่ว่างเหนือศีรษะ CU. ใบหน้าด้านขวา เว้นที่ว่างด้านหน้า LS. คนกำลังเดิน เว้นที่ว่างด้านหน้า	Cut	(ดนตรี)	3
43.	LS. วิถีชีวิตที่มีฉากหน้า LS. คนกำลังเดิน เว้นที่ว่างด้านหน้า	Cut	ก่อนจะเรียนในเรื่องต่อไปเราลองมาทำแบบทดสอบกันอีกสัก 2 ข้อนะ ครับว่า ท่านมีความเข้าใจในเรื่องที่ผ่านมาหรือไม่	16

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
44.	<u>CAP.</u> ข้อ 3. การจัดภาพใบหน้าคน ควรจัดในระยะใดของจอโทรทัศน์ - แสดงภาพในกรอบภาพ 4 กรอบ ก. (ภาพ 2/3 ของจอ) ข. (ภาพ ½ ของจอ) ค. (ภาพ ¾ ของจอ) ง. (ภาพ ¼ ของจอ)	Cut	ข้อ 3. การจัดภาพใบหน้าคน ควรจัด ในระยะใดของจอโทรทัศน์ ก. 2 ต่อ 3 ของจอ ข. 1 ต่อ 2 ของจอ ค. 3 ต่อ 4 ของจอ ง. 1 ต่อ 4 ของจอ	25
45.	(ภาพจากข้อ ก.)	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ก. ครับ คือ 2 ต่อ 3 ของจอโทรทัศน์	7
46.	<u>CAP.</u> ข้อ 4 Walking Room คือภาพใด - แสดงภาพในกรอบภาพ 4 กรอบ ก.(ภาพหนุ่มสาวนั่งดูดวงอาทิตย์) ข.(ภาพชาวนาเดินแบกจอบ) ค.(ภาพเด็กหุงข้าว) ง.(ภาพแมลงปอเกาะกิ่งไม้)	Cut	ข้อ 4 Walking Room คือภาพใด	25
47.	(ภาพจากข้อ ข.)	Cut	คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ ข.	7
48.	MS. กระเบื้องคอปยาวนั่งคิดกีตาร์ <u>Super</u> 1.6 การเลียงภาพที่ไม่เหมาะสม	Diss	1.6 การเลียงภาพที่ไม่เหมาะสม	4
49.	LS. คนนั่งประชุมในห้อง CU. คนนั่งพูดมีฉากหลังกรุงรัง	Cut	ผู้ถ่ายภาพทุกคนควรหลีกเลี่ยงภาพ บางอย่างที่อาจดูไม่เหมาะสม เช่น ฉากหน้าหรือหลังที่เข้ามารบกวน	
50.	LS. คนนั่งแถลงข่าวเห็นภาพพระ บรมฉายาลักษณ์	Cut	Main Subject ทำให้ภาพขาดความ สวยงาม	11
51.	LS. คนที่เดินเห็นศีรษะและเท้า	Cut	และสิ่งที่ควรคำนึงถึงมากที่สุด คือผู้ ถ่ายภาพควรเลี่ยงการตัดส่วนที่ สำคัญบนร่างกายของคนเรา เช่น	8
52.	MS. คนโดนตัดส่วนข้อต่อของร่าง กาย เช่น คอ สะเอว	Cut	การตัดช่วงข้อต่อต่างๆ ของร่างกาย ซึ่งจะทำให้ภาพนั้นออกมาไม่น่าดู และไม่เหมาะสม	8
53.	MS. คนครึ่งตัวไม่มีฉากหลังที่กรุงรัง	Cut	(ดนตรี)	3

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
54.	CU. กล้องถ่ายโทรทัศน์ <u>Super</u> 1.7 คุณสมบัติของเลนส์	Diss	1.7 คุณสมบัติของเลนส์	4
55.	CU. กล้องถ่ายโทรทัศน์หมุน CU. เลนส์	Cut	เลนส์แต่ละประเภทมีคุณสมบัติในการใช้งานไม่เหมือนกัน ดังนั้นการใช้เลนส์ จึงเป็นเรื่องที่ผู้ถ่ายภาพควรจะระมัดระวัง	9
56.	CU. ใบหน้าคนที่ผิวดำจากการนำเลนส์มุมกว้างไปถ่าย	Cut	เราจะไม่นิยมใช้เลนส์มุมกว้างไปถ่ายภาพใบหน้าที่คน เพราะจะทำให้สัดส่วนของภาพผิวดำ	6
57.	LS. อาคารสถานที่ (เลนส์มุมกว้าง)	Cut	แต่จะได้ภาพสวยงามแปลกตา ถ้าเรานำมาถ่ายภาพวิวธรรมชาติ หรือภาพอาคารสถานที่	7
58.	LS. ภาพเจดีย์ต่างๆ (เลนส์มุมกว้าง)	Cut	(ดนตรี)	3
59.	LS. วิวทะเลที่สวยงามมีเรือ <u>Super</u> 1.8 การปรับกรอบภาพ	Diss	1.8 การปรับกรอบภาพ	4
60.	LS. วิวทั่วไป Zoom in เข้าจนได้ขนาดภาพที่สวยงาม LS. วิวทั่วไป แล้ว Pan กล้องจนได้ภาพที่สวยงาม	Cut	ผู้ถ่ายภาพจำเป็นที่จะต้องคอยปรับภาพให้อยู่ในกรอบที่สวยงามไม่ให้ภาพนั้นตกกรอบ หรือภาพในกรอบเล็กจนดูไม่เหมาะสม หรือใหญ่มากจนดูอึดอัด ซึ่งทำได้โดยการ Pan การZoom การ Dolly กล้อง เป็นต้น	18
61.	LS. วิวน้ำตกที่สวยงาม	Cut	(ดนตรี)	3
62.	MS. นักแสดง <u>Super</u> 1.9 ความสัมพันธ์ระหว่างภาพ	Diss	1.9 ความสัมพันธ์ระหว่างภาพ	4
63.	LS. การถ่ายภาพจากกล้องหลายตัวในห้องสตูดิโอ	Cut	ในภาพแต่ละภาพที่มีเสียงต่อเนื่องกัน	3

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
64.	LS. การแสดงให้เห็นการใช้กล้องหลายๆ ตัวที่มีบทบาทต่อเนื่องกัน	Cut	ไม่ว่าจะเป็นการถ่ายภาพจากกล้องๆ เดียว หรือใช้กล้องหลายตัวพร้อมกัน ในห้องสตูดิโอ จะต้องระวังในการจัดภาพให้มีความสัมพันธ์กัน	11
65.	ภาพการแสดงให้เห็นมาจากกล้องหลายตัว	Cut	ซึ่งจะทำให้ภาพที่ออกมาดูน่าสนใจ	3
66.	LS. การแสดงของนักแสดง	Cut	(ดนตรี)	3
67.	LS. ทิวทัศน์ทั่วไปสวยงาม	Cut	เป็นอย่างไบบ้างครับ ท่านคงมีความรู้เรื่องการจัดองค์ประกอบภาพบ้างแล้วนะครับ ทีนี้ลองมาทำแบบทดสอบอีก 2 ข้อนะครับ	10
68.	<u>CAP.</u> ข้อ 5. ภาพใดที่เกิดจากการใช้เลนส์ผิดประเภท - แสดงภาพในกรอบภาพ 4 กรอบ ก. (ภาพคนนั่งริมลำธาร) ข. (ภาพเด็กกำลังเล่นน้ำ) ค. (ภาพดอกไม้) ง. (ภาพใบหน้าคนที่ผิผื่น)	Cut	ข้อ 5. ภาพใด ที่เกิดจากการใช้เลนส์ผิดประเภท	25
69.	(ภาพจาก ข้อ ง.)	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ง. ภาพใบหน้าที่ผิผื่น	7
70.	<u>CAP.</u> ข้อ 6. ภาพใด ที่ <u>ไม่</u> มีความสัมพันธ์ระหว่างภาพ - แสดงภาพในกรอบภาพ 4 กรอบ ก. (ภาพที่ไม่มีความสัมพันธ์) ข. (ภาพที่มีความสัมพันธ์) ค. (ภาพที่มีความสัมพันธ์) ง. (ภาพที่มีความสัมพันธ์)	Cut	ข้อ 6. ภาพใด ที่ <u>ไม่</u> มีความสัมพันธ์ระหว่างภาพ	25
71.	(ภาพจากข้อ ก.)	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ก. ภาพที่ไม่มีความสัมพันธ์	7
72.	LS.คนกำลังนั่งซักผ้า LS. เด็ก 2 คนนั่งเล่น <u>Super</u> 2. ความสมดุลของภาพถ่าย	Diss	2. ความสมดุลของภาพถ่าย	4

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
73.	LS. วัตถุที่ไม่มีความสมดุลกัน ภาพมี น้ำหนักข้างใดข้างหนึ่ง	Cut	การจัดภาพให้มีความสมดุลเป็นการจัด เส้นโครงสร้างและรูปทรงลักษณะเข้า ด้วยกันในพื้นที่ โดยคำนึงถึงช่องว่างและ ช่องไฟ รวมทั้งจุดสนใจของภาพให้มี ความสมดุลกัน	15
74.	LS. ภาพบอลูน <u>Super</u> การจัดให้สมดุลอย่างแท้จริง (Symmetry Balance) LS. ก้อนหิน 2 ก้อน LS. วิวตึกสูง ต่ำ	Cut	การจัดภาพให้ได้ความสมดุลอย่าง แท้จริงจะต้องจัดให้ทั้งสองข้างของ ภาพทั้งด้านซ้ายและด้านขวามีวัตถุ หรือสิ่งของเหมือนกัน เมื่อมอง แล้วจะรู้สึกว่าภาพนิ่งสนิท ไม่เอียง ไปข้างใดข้างหนึ่ง	16
75.	LS. วิวธรรมชาติทั่วไป <u>Super</u> การจัดให้ดูแล้วรู้สึกไม่สมดุล (Asymmetry Balance)	Cut	การจัดความสมดุลของภาพอีก ลักษณะหนึ่งที่สามารถทำได้ คือ การคำนึงถึงน้ำหนักของวัตถุ เพียง แต่ทำให้ทั้งสองข้างมีสิ่งที่เห็นว่ามี น้ำหนักบ้างก็พอ ไม่ปล่อยให้สิ่ง ของหรือวัตถุอยู่เพียงด้านเดียว	17
76.	LS. ภาพอุโบสถวัด	Cut	การจัดภาพแบบให้ดูแล้วรู้สึกสมดุลนี้ ถึง แม้ว่าด้านหนึ่งจะจัดภาพวัตถุขนาดใหญ่ และอีกด้านหนึ่งเป็นวัตถุขนาดเล็กคนดูก็ สามารถสร้างความสมดุล ได้เอง	13
77.	LS. วิวคนทำบุญที่วัด LS. คนพายเรือ LS. เรือจอดในแม่น้ำ	Cut	การจัดภาพลักษณะนี้มักจะใช้กับงานข่าว สื่งี่ปราชงานพิเศษ เพราะเป็นการจัดภาพ ให้ออกมาดูสวยแปลกตา มีความงามและ มีเสน่ห์ในภาพนั้นๆ	12
78.	LS. ตึกทั่วไปใน กทม. สูง-ต่ำ ที่ดูแล้ว ไม่มีความ สมดุล	Cut	(คนตรี)	3
79.	LS. อุโบสถวัดเบญจมบพิตร LS. วิหารหลวงพ่อพุทธชินราช	Cut	ลองทำแบบทดสอบข้อที่ 7 คุณะ ครับ ว่าท่านมีความรู้เรื่องความสม ดุลของภาพถ่ายเพียงใด	6

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
80.	<u>CAP.</u> ข้อ 7. ภาพใด เป็นการจัดภาพแบบสมดุลอย่างแท้จริง (Symmetry Balance) - แสดงภาพในกรอบภาพ 4 กรอบ ก. (ภาพตึกสูง-ต่ำ) ข. (ภาพเทือกเขาสลับกัน) ค. (ภาพอุโบสถวัดเบญจมฯ) ง. (ภาพท้องทะเลมีเรือวิ่ง)	Cut	ข้อ 7. ภาพใด เป็นการจัดภาพแบบสมดุลอย่างแท้จริง	25
81.	(ภาพจาก ข้อ ค.)	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ค	7
82.	LS. เด็กๆ เดินกลับบ้าน LS. ช้างเดินย้อนแสง <u>Super</u> 3. จุดแห่งความสนใจของภาพ (Point of Interest)	Diss	3. จุดแห่งความสนใจของภาพ	4
83.	CU. นกเกาะบนกิ่งไม้ เป็นภาพแบบชัดต้น CU. ผีเสื้อเกาะดอกไม้อ MS. นกไขว้ชน MS. ลิงเกากัน	Diss	จุดเด่นหรือจุดสนใจของภาพทำให้สามารถทราบถึงเป้าหมายสำคัญของภาพถ่ายนั้นๆ ซึ่งในภาพถ่ายแต่ละภาพอาจมีหรือไม่มีจุดเด่นก็ได้ หรือหากมีก็อาจมีเพียงจุดเดียว หรือหลายจุดก็ได้ แต่จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กัน	18
84.	LS. พายเรือมีหมอก	Diss	ภาพบางภาพไม่จำเป็นต้องมีจุดเด่นของภาพก็ได้ หากภาพนั้นมีความ	
85.	LS. เด็กตักบาตร	Diss	งดงามที่ทำให้ภาพสวยงามน่าสนใจอยู่โดยทั่วไปทั้งภาพ	10
86.	CU. แมลงปอเกาะกิ่งไม้ CU. ลิงปลอกเปลือกมะพร้าว	Diss	แต่หากต้องการให้ภาพมีจุดแห่งความสนใจ อาจทำได้โดยการเน้นให้เห็นชัดกว่าส่วนอื่นๆ	8
87.	CU. ชัดต้นของดอกไม้ที่มีความเด่นอยู่ในตัวเอง	Cut	(ดนตรี)	3

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
88.	MS. ดอกฝิ่น LS. ดวงอาทิตย์ยามเย็นมีกิ่งไม้แห้งๆ	Cut	เรื่องจุดเด่นแห่งความสนใจของภาพ ท่านคงมีความเข้าใจแล้วใช่ไหม รับลองมาทำแบบทดสอบข้อที่ 8 กันก่อนที่จะเรียนเรื่องต่อไปนะครับ	11
89.	CAP. ข้อ 8. ภาพใด เป็นภาพจุด หรือ ศูนย์แห่งความสนใจของภาพ - แสดงภาพในกรอบภาพ 4 กรอบ ก. (ภาพ CU. แมลงปอเกาะกิ่งไม้) ข. (ภาพ LS. ภูเขา-ท้องฟ้า) ค. (ภาพ LS. ทะเลท้องฟ้า) ง. (ภาพ LS. น้ำตก ป่าไม้)	Cut	ข้อ 8. ภาพใดเป็นภาพจุด หรือศูนย์ แห่งความสนใจของภาพ	25
90.	(ภาพจาก ข้อ ก.)	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ก.	7
91.	LS. วิถีธรรมชาติมีกิ่งไม้เป็นฉากหน้า MS. ลิงพลอกเปลือกมะพร้าว CAP. 4. ฉากหน้าและฉากหลังของ ภาพ (Foreground and Background)	Diss	4. ฉากหน้าและฉากหลังของภาพ	4
92.	LS. วิวคนทอดแหมีต้นข้าวเป็นฉาก หน้า LS. เรือจอดในทะเลมีกิ่งไม้เป็นฉาก หน้า	Cut	การใช้ฉากหน้าและฉากหลังของ ภาพ จะช่วยเสริมสร้างความงามใน ภาพได้มากการถ่ายภาพธรรมชาติ หรือ ภาพทิวทัศน์ ควรใช้ฉากหน้า เพื่อประกอบในการถ่ายภาพ ซึ่งจะ ช่วยเพิ่มความสวยงามให้แก่ภาพได้	16
93.	CU. คนที่มีฉากหลังรกรุงรัง CU. คนที่มีฉากหลังเบลอ	Cut	ส่วนการถ่ายภาพที่มีบุคคล เราควร หลีกเลี่ยงฉากหลังที่รกรุงรัง ซึ่งจะ ทำให้ภาพขาดความสวยงามไปอย่าง น่าเสียดาย โดยการทำฉากหลังให้ เบลอ และชัดเจนเฉพาะบุคคลที่เรา ต้องการถ่ายเท่านั้น	16
94.	CU. คนที่มีฉากหลังรกรุงรัง	Cut	(คนตรี)	
95.	CU. คนที่มีฉากหลังเบลอ	Cut		3

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
96.	LS. เด็กๆ เดินหิ้วต้นไม้ LS. วิญญาณ	Cut	ลองทำแบบทดสอบดูอีกสักข้อนะ ครับในเรื่องของฉากหน้าและฉาก หลังของภาพ	5
97.	CAP. ข้อ 9. ภาพใดเป็นภาพที่ใช้ฉาก หน้า (Foreground) ในการถ่ายภาพ - แสดงภาพในกรอบภาพ 4 กรอบ ก. (ภาพวิวทะเล) ข. (ภาพดอกไม้) ค. (ภาพชาวบ้านนวดข้าว) ง. (ภาพวิวเรือวิ่ง Foreground)	Cut	ข้อ 9. ภาพใด เป็นภาพที่ใช้ฉากหน้า. (Foreground) ในการถ่ายภาพ	25
98.	(ภาพจากข้อ ง.)	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ง.	7
99.	LS. กรอบประตูเห็นวัดอยู่ด้านหลัง LS. กรอบประตูเห็นพระด้านหลัง Super 5. การใช้กรอบเพื่อเน้นภาพ (Frame)	Diss	5. การใช้กรอบเพื่อเน้นภาพ	4
100.	LS. วิถีธรรมชาติโดยใช้สิ่งที่อยู่ใน ธรรมชาติเป็นกรอบ	Cut	การใช้กรอบนำสายตา จะช่วยบีบบังคับ สายตาของผู้ดู ให้มองไปยังส่วนสำคัญ ของภาพ จะทำให้ภาพเด่นสะดุดตา ดึงดูด ความสนใจของผู้ชม	13
101.	LS. ทิวเขาโดยใช้สิ่งของเป็นกรอบ เพื่อให้ภาพดูเด่น	Cut	การประกอบภาพโดยใช้กรอบนำ สายตา จะสามารถรวบรวมเรื่องราว และความหมายต่างๆ ของภาพไว้ได้ ภายในกรอบ สิ่งที่น่ามาใช้เป็น กรอบเช่น ช่องประตู หน้าต่าง และ สิ่งก่อสร้างต่างๆ	16
102.	LS. ภาพสวยๆ โดยใช้ช่องประตู หน้าต่างเป็นกรอบ	Cut	(ดนตรี)	3
103.	LS. ภาพสวยๆ ในเรื่องของการใช้ กรอบเพื่อเน้นภาพ	Cut	ก่อนจะจบเรื่อง หลักการประกอบ ภาพข่าว เราลองมาทำแบบทดสอบ ข้อสุดท้ายกันก่อนนะครับ	7

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
104.	<u>CAP.</u> ข้อ 10. จากภาพนี้ เป็นการใช้ เรื่องของอะไร ที่ทำให้ภาพเด่นสะดุดตา - ภาพอุโบสถวัดมีประตูเป็นกรอบ ภาพ ก. ความสมดุลของภาพ ข. กรอบภาพ ค. การใช้เส้น ง. จุดแห่งความสนใจของภาพ	Cut	ข้อ 10. จากภาพนี้เป็นการใช้เรื่อง ของอะไร ที่ทำให้ภาพเด่นสะดุดตา ก. ความสมดุลของภาพ ข. กรอบภาพ ค. การใช้เส้น ง. จุดแห่งความสนใจของภาพ	25
105.	LS. ภาพอุโบสถวัด มีประตูเป็นกรอบ ภาพ <u>CAP.</u> ข. กรอบภาพ	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ข. กรอบภาพ	7
106.	LS. ภาพเรือลอยในแม่น้ำ LS. ชาวบ้านเดินถือของกลับบ้าน	Cut	เป็นอย่างไรบ้างครับ สำหรับบทเรียน วิทัศน์เรื่อง หลักการประกอบภาพข่าว ท่านคงมีพื้นฐานในการถ่ายภาพข่าวโทร ทัศน์ได้แล้วนะครับ ต่อไปเราจะศึกษากัน เรื่องขนาดภาพข่าวครับ	14
107.	<u>CAP.</u> ขนาดภาพข่าว	Diss	ขนาดภาพข่าว	4
108.	VLS. วิวทุ่งนา VLS. LS. MS. แม่น้ำเจ้าพระยา	Cut	ขนาดภาพนั้นเกิดขึ้นจากการถ่ายภาพใน ระยะต่างๆ กัน ตั้งแต่ภาพที่ถ่ายในระยะ ไกลมากๆ ระยะปานกลาง มาจนถึงระยะ ใกล้ที่สุด ซึ่งมีผลทำให้วัตถุที่ถ่ายมีขนาด ต่างๆ กันไปด้วย	15
109.	LS. เห็นฉากหลังกว้าง MS. เห็นใกล้เข้ามา CU. เห็นวัตถุชัดเจน	Cut	ขนาดภาพเป็นการเปรียบเทียบ ระหว่างขนาดของวัตถุที่ถ่ายกับ background และขนาดภาพเกิดจาก ระยะต่างๆ ในการถ่ายภาพ	10
110.	LS. ชาวบ้านเดินแบกก้าว	Cut	โดยปกติแล้วขนาดภาพแบ่งออกได้ เป็น 3 ขนาดคือ	5
111.	VLS. วิวทั่วไป <u>Super</u> ขนาดภาพระยะไกล	Diss	ขนาดภาพระยะไกลๆ	4

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
112.	LS. วิวทั่วไปเห็นภาพมุมกว้าง <u>Super</u> Long Shot (LS.)	Diss	Long Shot เป็นการถ่ายภาพในระยะไกลจนเห็นสิ่งที่ถ่ายมีขนาดเล็กมาก โดยมีฉากหลัง หรือ สิ่งแวดล้อมใหญ่มาก ทำให้ผู้ชมเห็นภาพในระยะไกล ในงานข่าวนิยมใช้เปิดสถานที่และแสดงภาพรวม	16
113.	VLS. วิวทั่วไปเห็นวัตถุเพียงนิดเดียว <u>Super</u> Very Long Shot (VLS.)	Diss	Very Long Shot เป็นการถ่ายภาพในระยะไกลมาก จนเห็นสิ่งที่ถ่าย มีขนาดเล็กมาก ฉากหลัง มีขนาดใหญ่ นิยมใช้ในการเปิดเรื่องและแสดงภาพรวมอย่างกว้างขวางที่สุด	15
114.	VLS. เค้กๆ กระโดดน้ำ	Cut	ก่อนจะศึกษาในเรื่องขนาดภาพระยะต่อไปเรามาลองทำแบบทดสอบกันดูก่อนนะครับ	8
115.	<u>CAP.</u> ข้อ 11. จากภาพนี้เป็นการถ่ายภาพขนาดใด - ภาพวิวระยะ VLS อยู่ในกรอบ ก. Close up ข. Medium Shot ค. Long Shot ง. Very Long Shot	Cut	ข้อ 11. จากภาพนี้เป็นการถ่ายภาพขนาดใด ก. Close up ข. Medium Shot ค. Long Shot ง. Ver Long Shot	25
116.	VLS. ภาพวิวระยะไกลๆ <u>CAP.</u> ง. Very Long Shot	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ง. Very Long Shot	7
117.	<u>CAP.</u> ข้อ 12. การถ่ายภาพจนเห็นสิ่งที่ถ่ายมีขนาดเล็ก แต่ฉากหลังมีขนาดใหญ่ เราเรียกว่าขนาดภาพระยะใด ก. ระยะใกล้ ข. ระยะใกล้มากๆ ค. ระยะไกล ง. ระยะปานกลาง	Cut	ข้อ 12. การถ่ายภาพจนเห็นสิ่งที่ถ่ายมีขนาดเล็ก แต่ฉากหลังมีขนาดใหญ่ เราเรียกว่าขนาดภาพระยะใด ก. ระยะใกล้ ข. ระยะใกล้มากๆ ค. ระยะไกล ง. ระยะปานกลาง	25

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
118.	<u>CAP.</u> ค. ระยะไกล	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ค. ระยะไกล	7
119.	<u>CAP.</u> ข้อ 13. ภาพสองภาพนี้เป็นภาพ ขนาดระยะใด - แสดงภาพขนาด LS. อยู่กรอบซ้าย และขนาด VLS. อยู่กรอบขวา ก. ระยะไกลกับระยะไกลมากๆ ข. ระยะปานกลางกับระยะใกล้ ค. ระยะใกล้กับระยะไกล ง. ระยะใกล้กับระยะใกล้มากๆ	Cut	ข้อ 13. ภาพสองภาพนี้ เป็นภาพ ขนาดระยะใด ก. ระยะไกลกับระยะไกลมากๆ ข. ระยะปานกลางกับระยะใกล้ ค. ระยะใกล้กับระยะไกล ง. ระยะใกล้กับระยะใกล้มากๆ	25
120.	แสดงภาพขนาด LS. อยู่กรอบซ้าย และขนาด VLS. อยู่กรอบขวา <u>CAP.</u> ก. ระยะไกลกับระยะไกลมากๆ	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ก. ระยะไกล กับระยะไกลมากๆ	7
121.	<u>CAP.</u> ข้อ 14. ในการถ่ายภาพข่าวเหตุ การณ์เพลิงไหม้ เมื่อไปถึงที่เกิดเหตุ เราควรถ่ายภาพขนาดระยะเท่าใดก่อน ก. Extreme Close up ข. Close up ค. Medium Shot ง. Long Shot	Cut	ข้อ 14. ในการถ่ายภาพข่าวเหตุ การณ์เพลิงไหม้ เมื่อไปถึงที่เกิดเหตุ เราควรถ่ายภาพขนาดระยะเท่าใด ก่อน ก. Extreme Close up ข. Close up ค. Medium Shot ง. Long Shot	25
122.	<u>CAP.</u> ง. Long Shot	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ง. Long Shot	7
123.	MS. ของคนตั้งแต่ศีรษะจนถึงเอว <u>Super</u> ขนาดภาพระยะปานกลาง	Diss	2. ขนาดภาพระยะปานกลาง	4

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
124.	ภาพ ผู้ชาย ผู้หญิง ขนาด MS. แสดง ท่าทาง <u>Super</u> Medium Shot (MS.)	Diss	การถ่ายภาพในระยะปานกลาง เรียก ว่า Medium Shot นิยมใช้ถ่ายภาพ บุคคล ซึ่งจะเห็นภาพครึ่งตัวตั้งแต่ ศีรษะลงมาถึงเอวทำให้เห็นสี หน้าและท่าทางของผู้แสดงได้ดี	18
125.	ภาพ ขนาด MS. ของคนตั้งแต่ศีรษะ จนถึงเอว	Cut	ที่นี้ลองมาทำแบบทดสอบข้อ 15 และข้อ 16 กันนะครับ	6
126.	<u>CAP.</u> ข้อ 15. ขนาดภาพใดที่ทำให้ เห็นสีหน้าและท่าทางได้ชัดเจน พร้อมๆ กัน - แสดงภาพในกรอบภาพ 4 กรอบ ก. (ภาพเรือเล่นระยะ VLS.) ข. (ภาพเรือระยะ LS.) ค. (ภาพคนระยะ MS.) ง. (ภาพคนระยะ CU.)	Cut	ข้อ 15. ขนาดภาพใดที่ทำให้เห็นสี หน้าและท่าทางได้ชัดเจนพร้อมๆ กัน	25
127.	(ภาพจาก ข้อ ค.) <u>CAP.</u> ค. Medium Shot	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ค.ขนาดภาพระยะ Medium shot	7
128.	<u>CAP.</u> ข้อ 16. สองภาพนี้เป็นภาพ ขนาดใด - แสดงภาพขนาด LS. อยู่กรอบซ้าย และขนาด MS. อยู่กรอบขวา ก. ขนาดภาพระยะใกล้กับปานกลาง ข. ขนาดภาพระยะไกลกับใกล้ ค. ขนาดภาพระยะปานกลางกับใกล้ ง. ขนาดภาพระยะไกลกับปานกลาง	Cut	ข้อ 16. สองภาพนี้เป็นภาพขนาดใด ก. ขนาดภาพระยะใกล้กับปาน กลาง ข. ขนาดภาพระยะไกลกับใกล้ ค. ขนาดภาพระยะปานกลางกับ ใกล้ ง. ขนาดภาพระยะไกลกับปานกลาง	25
129.	แสดงภาพขนาด LS. อยู่กรอบซ้าย และขนาด MS. อยู่กรอบขวา <u>CAP.</u> ง. ขนาดภาพระยะไกลกับปานกลาง	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ง. ขนาด ภาพระยะไกลกับปานกลาง	7
130.	CU. ปูในระยะใกล้ <u>Super</u> ขนาดภาพระยะใกล้	Diss	3. ขนาดภาพระยะใกล้	4

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
131.	ภาพห้วนกเต็มหัว <u>Super</u> Close up (CU.) CU. หัวช้าง CU. ใบหน้าหญิงสาว	Diss	Close Up เป็นการถ่ายในระยะใกล้ ชัดเจนเห็นสิ่งที่ถ่ายมีขนาดใหญ่ เกือบเต็มจอ ฉากหลังเกือบไม่มี ความหมาย ใช้เน้นสิ่งที่ถ่ายหรือ แสดงสีหน้าของผู้แสดงได้ดี	15
132.	ECU. ดวงตาจากใบหน้าคนเดิม <u>Super</u> Extreme Close Up (ECU.)	Diss	Extreme Close Up เป็นการถ่ายภาพใน ระยะใกล้มากที่สุดจนเห็นเฉพาะส่วน ใหญ่เต็มจอ เน้นสื่อที่ต้องการให้ผู้ชมเห็น ได้ดีมาก	13
133.	ขนาดแบบต่างๆ LS. MS. CU.	Cut	จบการเรียบเรียงขนาดภาพเข้ากัน แล้วนะครับ ลองมาทำแบบทดสอบ ที่เหลือกันอีก 4 ข้อนะครับ	9
134.	<u>CAP.</u> ข้อ 17. ขนาดภาพระยะใกล้ (CU.) คือภาพในข้อใด - แสดงภาพในกรอบภาพ 4 กรอบ ก. (ภาพขนาด MS.) ข. (ภาพขนาด CU.) ค. (ภาพขนาด ECU.) ง. (ภาพขนาด LS.)	Cut	ข้อ 17. ขนาดภาพระยะใกล้ คือภาพ ในข้อใด	25
135.	(ภาพจากข้อ ข.)	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ข. เป็น ขนาดภาพระยะใกล้	7
136.	<u>CAP.</u> ข้อ 18. สองภาพนี้เป็นภาพขนาดใด - แสดงภาพขนาด CU. อยู่กรอบซ้าย และ ขนาด ECU. อยู่กรอบขวา ก. ขนาดภาพระยะใกล้กับใกล้ที่สุด ข. ขนาดภาพระยะใกล้กับใกล้ ค. ขนาดภาพระยะปานกลางกับใกล้ ง. ขนาดภาพระยะใกล้กับปานกลาง	Cut	ข้อ 18. สองภาพนี้เป็นภาพขนาดใด ก. ขนาดภาพระยะใกล้กับใกล้ที่สุด ข. ขนาดภาพระยะใกล้กับใกล้ ค.ขนาดภาพระยะปานกลางกับใกล้ ง.ขนาดภาพระยะใกล้กับปานกลาง	25
137.	แสดงภาพขนาด CU. อยู่กรอบซ้าย และ ขนาด ECU. อยู่กรอบขวา <u>CAP.</u> ก. ขนาดภาพระยะใกล้กับใกล้ที่สุด	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ก. ขนาด ภาพระยะใกล้กับใกล้ที่สุด	7

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
138.	<u>CAP.</u> ข้อ 19. ภาพข้อใดบอกชื่อขนาดภาพได้ถูกต้อง - แสดงภาพในกรอบภาพ 4 กรอบ ก.(ภาพดอกบัวตอง CU.) <u>Super</u> LS. ข.(ภาพวิวภูเขา LS.) <u>Super</u> MS ค.(ภาพยิ้มเห็นแต่ฟัน ECU.) <u>Super</u> ECU. ง.(ภาพการแสดงบนเวที LS.) <u>Super</u> CU.	Cut	ข้อ 19. ภาพข้อใดบอกชื่อขนาดภาพได้ถูกต้อง ก. Long Shot ข. Medium Shot ค. Extreme Close up ง. Close up	25
139.	(ภาพจากข้อ ค.) <u>CAP.</u> ค. Extreme Close up	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ค. Extreme Close up	7
140.	<u>CAP.</u> ข้อ 20. ขนาดภาพในข้อใดที่เรียงลำดับภาพจากไกลเข้ามาใกล้ ก. LS. MS. CU. ข. MS. LS. CU. ค. CU. LS. MS. ง. LS. CU. MS.	Cut	ข้อ 20. ขนาดภาพในข้อใดที่เรียงลำดับภาพจากไกลเข้ามาใกล้	25
141.	<u>CAP.</u> ก. LS. MS. CU.	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ก.	7
142.	LS. คนเดินบนทุ่งหญ้า LS. คนตกปลา LS. คนขี่จักรยาน	Cut	ขณะนี้ท่านได้ศึกษาบทเรียนวิดิทัศน์เรื่องขนาดภาพข่าวสำเร็จแล้ว ผลการเรียนเป็นอย่างไรบ้างครับ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าในบทเรียนต่อไปท่านคงมีความรู้เพิ่มขึ้นอีกนะครับ	14
143.	<u>CAP.</u> มุกกล้องข่าว	Diss	มุกกล้องข่าว	4
144.	LS. มุกกล้องในลักษณะต่างๆ	Cut	ผู้ถ่ายภาพจะต้องเลือกจุดที่ตั้งกล้องถ่าย โดยให้ผู้ถ่ายมองเห็นเส้นพื้นราบและทิศทางของสิ่งที่ถ่าย หรือเลือกมุมถ่ายภาพเพื่อให้ได้ภาพที่ทำให้เกิดความสนใจ	14

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
145.	LS. มุมที่ได้จากการถ่ายภาพในลักษณะต่างๆ เช่นมุมสูง มุมต่ำ มุมเอียง มุมปกติ	Cut	มุมกล้องจะช่วยให้การรับรู้ของผู้ชมต่อเหตุการณ์ในรายการ มีความหมายมากยิ่งขึ้น ซึ่งมุมกล้องที่ผู้ถ่ายสามารถเลือกใช้ได้คือ	12
146.	LS. แสดงมุมมองปกติ <u>Super</u> ภาพมุมปกติ (Normal Angle Shot)	Diss	ภาพมุมปกติหมายถึง ภาพที่ถ่ายในระดับเดียวกับสายตาของผู้แสดง หรือระดับเดียวกับวัตถุที่ถ่ายทำให้ดูเป็นภาพปกติ ตามธรรมชาติ และเห็นภาพตรงตามความเป็นจริงใช้ถ่ายภาพทั่วไป	18
147.	LS. มุมมองในระดับสายตา	Cut	เมื่อเข้าใจในเรื่องของภาพมุมปกติแล้ว ลองตอบคำถามข้อแรกดูนะครับว่า มีความเข้าใจเพียงไร	10
148.	<u>CAP</u> ข้อ 21. จากภาพนี้ เป็นภาพที่ถ่ายมาจากมุมใด - แสดงภาพมุมระดับสายตา อยู่ในกรอบ ก. มุมล่าง ข. มุมต่ำ ค. มุมบน ง. มุมปกติ	Cut	ข้อ 21. จากภาพนี้ เป็นภาพที่ถ่ายจากมุมใด ก. มุมล่าง ข. มุมต่ำ ค. มุมบน ง. มุมปกติ	25
149.	แสดงภาพมุมระดับสายตาอยู่ในกรอบ <u>CAP.</u> ง. มุมปกติ	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ง. มุมปกติ	7
150.	LS. แสดงมุมต่ำหลายๆ ภาพ <u>Super</u> ภาพมุมต่ำ (Low Angle Shot)	Diss	ภาพมุมต่ำหมายถึง ภาพที่ได้จากมุมมองหรือมุมกล้องจากที่ต่ำกว่าระดับสายตาของผู้แสดง หรือวัตถุที่ถ่ายและเงก้องขึ้นไปถ่ายผู้แสดงหรือวัตถุภาพที่ได้จะให้ความรู้สึกว่สิ่งที่ถ่ายนั้นมีพลัง อำนาจ ยิ่งใหญ่ แข็งแรง	19
151.	LS. แสดงภาพมุมต่ำหลายๆ แบบ	Cut	ลองทำแบบทดสอบในเรื่อง ภาพมุมต่ำกันก่อนนะครับ	5

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
152.	<u>CAP.</u> ข้อ 22. ภาพจากมุมใด ที่ให้ความรู้สึกว่ามีพลังอำนาจ ยิ่งใหญ่ แข็งแรง - แสดงภาพในกรอบภาพ 4 กรอบ ก. (ภาพมุมสูง) ข. (ภาพมุมต่ำ) ค. (ภาพมุมปกติ) ง. (ภาพมุมเอียง)	Cut	ข้อ 22. ภาพจากมุมใด ที่ให้ความรู้สึกว่ามีพลังอำนาจ ยิ่งใหญ่ แข็งแรง ก. ภาพมุมสูง ข. ภาพมุมต่ำ ค. ภาพมุมปกติ ง. ภาพมุมเอียง	25
153.	(ภาพจาก ข้อ ข.) <u>CAP.</u> ข. ภาพมุมต่ำ	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ข. ภาพมุมต่ำ	7
154.	LS. แสดงภาพมุมสูงหลายๆ ภาพ <u>Super</u> ภาพมุมสูง (High Angle Shot)	Diss	ภาพมุมสูงหมายถึง ภาพที่ได้จากมุมมอง หรือมุมกล้องที่วางไว้ในระดับสูงกว่าสายตาของผู้แสดงหรือวัตถุที่ถ่าย แล้วก้มลงมาถ่าย ผู้แสดงหรือวัตถุ ภาพที่ได้จะให้ความรู้สึกว่าคุณต่ำกว่า อ่อนแอกว่า	18
155.	LS. แสดงภาพมุมสูงหลายๆ แบบ	Cut	ทำแบบทดสอบข้อ 23 กันคุณะครับ ว่าลักษณะภาพมุมสูงเป็นอย่างไร	6
156.	<u>CAP.</u> ข้อ 23. ภาพจากมุมใด ที่ให้ความรู้สึกว่าคุณด้อย ด้อยพลัง อ่อนแอกว่า ก. ภาพมุมต่ำ ข. ภาพมุมสูง ค. ภาพมุมปกติ ง. ภาพมุมเอียง	Cut	ข้อ 23. ภาพจากมุมใด ที่ให้ความรู้สึกว่าคุณด้อย ด้อยพลัง อ่อนแอกว่า ก. ภาพมุมต่ำ ข. ภาพมุมสูง ค. ภาพมุมปกติ ง. ภาพมุมเอียง	25
157.	<u>CAP.</u> ข. ภาพมุมสูง	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ข.ภาพมุมสูง	7
158.	LS. แสดงภาพมุมเอียง <u>Super</u> ภาพมุมเอียง (Inclination Angle Shot)	Diss	ภาพมุมเอียงหมายถึง ภาพที่ได้จากการตั้งกล้องให้เอียงจากแนวดิ่ง ทำให้ภาพที่ถ่ายออกมามีลักษณะเอียงข้างใดข้างหนึ่ง มีความรู้สึกเคลื่อนไหวไม่มั่นคง รู้สึกตื่นเต้น เร้าอารมณ์ดี	14

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
159.	LS. แสดงภาพจากมุมเอียง	Cut	ทำแบบทดสอบเรื่องภาพมุมเอียงกัน สักข้อนะครับ	4
160.	<u>CAP.</u> ข้อ 24. ภาพจากมุมใดที่ทำให้ รู้สึกว่าการเคลื่อนไหวไม่นั่นคง ตื่น เต้น เร้าอารมณ์ ก. ภาพมุมเอียง ข. ภาพมุมต่ำ ค. ภาพมุมปกติ ง. ภาพมุมบน	Cut	ข้อ 24. ภาพจากมุมใด ที่ทำให้รู้สึก ว่าการเคลื่อนไหวไม่นั่นคง ตื่น เต้น เร้าอารมณ์ ก. ภาพมุมเอียง ข. ภาพมุมต่ำ ค. ภาพมุมปกติ ง. ภาพมุมบน	25
161.	<u>CAP.</u> ก. ภาพมุมเอียง	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ก. ภาพมุมเอียง	7
162.	LS. แสดงภาพมุมบนหลายๆ ภาพ <u>Super</u> ภาพมุมบน (Top Angle Shot)	Diss	ภาพมุมบนหมายถึง ภาพที่ได้จาก การตั้งกล้องไว้บน แล้วก้มกล้องลง มาให้ตั้งฉากกับเส้นแนวระนาบช่วย ให้ได้ภาพที่แปลกตาออกไป	11
163.	LS. มุมบนในลักษณะต่างๆ	Cut	อย่าเพิ่งเบื่อกันก่อนนะครับ ลองทำแบบ ฝึกหัดข้อที่ 25 ในเรื่องภาพมุมบนกันอีก สักข้อ	8
164.	<u>CAP.</u> ข้อ 25. จากภาพนี้ ให้ความรู้ สึกอย่างไรแก่ผู้ชม - แสดงภาพจากมุมบน อยู่ในกรอบ ก. ความรู้สึกปกติเป็นธรรมชาติ ข. ความรู้สึกการเคลื่อนไหว ค. ความรู้สึกมีพลังอำนาจ ง. ความรู้สึกที่แปลกตาออกไป	Cut	ข้อ 25. จากภาพนี้ให้ความรู้สึกอย่าง ไรแก่ผู้ชม ก. ความรู้สึกปกติเป็นธรรมชาติ ข. ความรู้สึกการเคลื่อนไหว ค. ความรู้สึกมีพลังอำนาจ ง. ความรู้สึกที่แปลกตาออกไป	25
165.	แสดงภาพจากมุมบน อยู่ในกรอบ <u>CAP.</u> ง. ความรู้สึกที่แปลกตาออกไป	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ง. ความรู้สึก ที่แปลกตาออกไป	7
166.	LS. แสดงภาพมุมล่าง <u>Super</u> ภาพมุมล่าง (Bottom Angle Shot)	Diss	ภาพมุมล่าง จะตรงข้ามกับภาพมุมบน กล้องจะตั้งอยู่บนพื้น และยกกล้องขึ้นให้ ตั้งฉากกับพื้น ให้ความรู้สึกเหมือนบาง สิ่งบางอย่างตกมา สู่มุข	13

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
167.	LS. มุมล่าง	Cut	ลองทำแบบทดสอบกันเลขนะครับ	4
168.	<u>CAP.</u> ข้อ 26. ภาพจากมุมใด ที่ให้ความรู้สึกเหมือนว่าวัตถุบางอย่างจะตกมาสู่ ผู้ชม ก. ภาพมุมสูง ข. ภาพมุมเอียง ค. ภาพมุมล่าง ง. ภาพมุมบน	Cut	ข้อ 26. ภาพจากมุมใด ที่ให้ความรู้สึกเหมือนว่าวัตถุบางอย่างจะตกมาสู่ผู้ชม ก. ภาพมุมสูง ข. ภาพมุมเอียง ค. ภาพมุมล่าง ง. ภาพมุมบน	25
169.	<u>CAP.</u> ค. ภาพมุมล่าง	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ค. ภาพมุมล่าง	7
170.	MS. แสดงภาพอ็อบเจ็คทีฟ <u>Super</u> ภาพอ็อบเจ็คทีฟ (Objective Shot)	Diss	ภาพอ็อบเจ็คทีฟ เป็นภาพทุกๆ ไปคล้ายภาพมุมปกติ เหมือนผู้ชมเป็นบุรุษที่ 3 ที่มองเห็นเหตุการณ์นั้นอยู่	12
171.	MS. อ็อบเจ็คทีฟ	Cut	ทำแบบทดสอบข้อ 27 คุณะครับว่า ท่านเข้าใจหรือไม่	6
172.	<u>CAP.</u> ข้อ 27. ภาพมุมอ็อบเจ็คทีฟ คือภาพใด - แสดงภาพในกรอบภาพ 4 กรอบ ก. (ภาพมุมต่ำ) ข. (ภาพมุมอ็อบเจ็คทีฟ) ค. (ภาพมุมเอียง) ง. (ภาพมุมบน)	Cut	ข้อ 27. ภาพมุมอ็อบเจ็คทีฟ คือภาพใด	25
173.	(ภาพจาก ข้อ ข.) <u>CAP.</u> มุมอ็อบเจ็คทีฟ	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ข.	7
174.	LS. คนนั่งอ่านหนังสือ CU. หนังสือ <u>Super</u> ภาพซัพเจ็คทีฟ (Subjective Shot)	Diss	ภาพซัพเจ็คทีฟ เป็นภาพที่กล้องโทรทัศน์จะไปอยู่ในตำแหน่งของตัวแสดง และถ่ายภาพแทนสายตาของเขา มักใช้คู่กับภาพอ็อบเจ็คทีฟ	12

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
175.	รวมภาพมุมกล้องแบบต่างๆ	Cut	ในบทเรียนเรื่องมุมกล้องข่าวได้จบลงแล้ว ลองมาทำแบบทดสอบกันอีก 3 ข้อก่อนที่จะพบกับบทเรียนในเรื่องการเคลื่อนไหวกล้องข่าวกันต่อไปครับ	12
176.	<u>CAP.</u> ข้อ28. สองภาพนี้เป็นภาพจากมุมใด - แสดงภาพ LS. คนนั่งอ่านหนังสืออยู่กรอบซ้ายและ CU. หน้าหนังสืออยู่กรอบขวา ก. มุมจับแจ๊คทีฟ ข. มุมอ้อมแจ๊คทีฟ ค. มุมปกติ ง. มุมล่าง	Cut	ข้อ 28. สองภาพนี้เป็นภาพจากมุมใด ก. มุมจับแจ๊คทีฟ ข. มุมอ้อมแจ๊คทีฟ ค. มุมปกติ ง. มุมล่าง	25
177.	แสดงภาพ LS. คนนั่งอ่านหนังสืออยู่กรอบซ้าย และ CU. หน้าหนังสืออยู่กรอบขวา <u>CAP.</u> ก. มุมจับแจ๊คทีฟ	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ก. มุมจับแจ๊คทีฟ	7
178.	<u>CAP.</u> ข้อ 29. ภาพมุมต่ำ คือ ลักษณะภาพในข้อใด - แสดงภาพในกรอบภาพ 4 กรอบ ก. (ภาพมุมปกติ) ข. (ภาพมุมบน) ค. (ภาพมุมเอียง) ง. (ภาพมุมต่ำ)	Cut	ข้อ 29. ภาพมุมต่ำ คือ ลักษณะภาพในข้อใด	25
179.	(ภาพจากข้อ ง.)	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ง.	7
180.	<u>CAP.</u> ข้อ 30. ภาพจากมุมใด ที่รู้สึกว่ายืดพลัง อ่อนแอ ต่ำด้อย - แสดงภาพในกรอบภาพ 4 กรอบ ก. (ภาพมุมปกติ) ข. (ภาพมุมต่ำ) ค. (ภาพมุมสูง) ง. (ภาพมุมเอียง)	Cut	ข้อ 30. ภาพจากมุมใด ที่รู้สึกว่ายืดพลัง อ่อนแอ ต่ำด้อย ก. ภาพมุมปกติ ข. ภาพมุมต่ำ ค. ภาพมุมสูง ง. ภาพมุมเอียง	25

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
181.	(ภาพจาก ข้อ ค.) <u>CAP.</u> ค. ภาพมุมสูง	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ค. ภาพมุมสูง	7
182.	<u>CAP.</u> การเคลื่อนไหวกล้องข่าว	Diss	การเคลื่อนไหวกล้องข่าว	4
183.	LS. ลักษณะภาพต่างๆ ที่ได้จากการเคลื่อนไหวกล้อง Pan, Tilt, Zoom, Dolly	Cut	การเคลื่อนไหวกล้องข่าว ทำให้ได้ภาพที่มีชีวิตชีวา มีความรู้สึกแปลกตา น่าสนใจมากขึ้น ลักษณะภาพที่ได้จากการเคลื่อนไหวกล้อง มีหลายรูปแบบดังนี้	13
184.	LS. แสดงภาพการ Pan กล้องไปมาซ้าย-ขวา <u>Super</u> Pan	Cut	Pan	4
185.	LS. ภาพจากการ Pan กล้อง ซ้ายและขวา	Diss	Pan คือการตั้งกล้องอยู่กับที่แล้ว สายหน้าของกล้องไปตามแนวราบ เป็นเส้นตรงไปทางซ้ายหรือขวา ภาพที่ได้เหมือนผู้ชมกวาดสายตาไปมา หรือมองรอบตัวในแนวราบ	15
186.	LS. Pan ตามวัตถุ LS. Pan เปลี่ยนจุดสนใจ LS. Pan แสดงส่วนต่างๆ	Cut	การ Pan กล้องมีลักษณะต่างๆ กัน คือ Pan เพื่อติดตามการเคลื่อนที่ของวัตถุที่ถ่าย Pan เพื่อเปลี่ยนจุดสนใจในภาพ Pan เพื่อแสดงส่วนต่างๆ ของสิ่งที่ถ่ายตามลำดับ	14
187.	ภาพ จากการ Pan รูปแบบต่างๆ	Cut	ขณะนี้ท่านได้เรียนรู้เรื่องการ Pan ไปแล้ว ลองทำแบบทดสอบง่ายๆ กันสัก 2 ข้อ นะครับ	8
188.	<u>CAP.</u> ข้อ 31. ภาพที่ได้จากการ Pan กล้อง จะมีลักษณะภาพอย่างไร - แสดงภาพในกรอบภาพ 4 กรอง ก. (ภาพจากการ Zoom) ข. (ภาพจากการ Pan) ค. (ภาพจากการ Tilt) ง. (ภาพจากการ Dolly)	Cut	ข้อ 31. ภาพที่ได้จากการ Pan กล้อง จะมีลักษณะภาพอย่างไร	25

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
189.	(ภาพจากข้อ ข.)	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ข.	7
190.	<u>CAP.</u> ข้อ 32. ภาพพระเดินบิณฑบาตร จากหน้าวัดซ้ายมือ ไปยังบ้านชาวบ้านขวามือ เราจะใช้การเคลื่อนไหวกล้องแบบใด ก. การ Tilt ข. การ Zoom ค. การ Pan ง. การ Dolly	Cut	ข้อ 32. ภาพพระเดินบิณฑบาตร จากหน้าวัดซ้ายมือ ไปยังบ้านชาวบ้านขวามือ เราจะใช้การเคลื่อนไหวกล้องแบบใด ก. การ Tilt ข. การ Zoom ค. การ Pan ง. การ Dolly	25
191.	<u>CAP.</u> ค. การ Pan	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือข้อ ค. การ Pan	7
192.	LS. แสดงการ Tilt กล้องขึ้น-ลง <u>Super</u> Tilt	Diss	Tilt	4
193.	LS. ภาพที่ได้จากการ Tilt กล้องขึ้น-ลง	Cut	Tilt คือการตั้งกล้องอยู่กับที่แล้ว เงยหรือก้มส่วนหน้าของกล้องให้ขึ้นลงเป็นแนวเส้นตรง ในแนวตั้ง เพื่อเปลี่ยน มุมมอง การ Tilt กล้องมี 2 ลักษณะ คือ	13
194.	LS. การ Tilt Up กล้อง <u>Super</u> Tilt Up	Diss	Tilt Up เป็นการเงยส่วนหน้าของกล้องขึ้น เพื่อใช้แสดงความสูง หรือติดตามวัตถุที่เคลื่อนที่สูง	9
195.	LS. การ Tilt Down กล้อง <u>Super</u> Tilt Down	Diss	Tilt Down เป็นการก้มส่วนหน้าของกล้องลง เพื่อใช้แสดงความสูงจากส่วนบนมาส่วนล่าง หรือแสดงความลึก ใช้ติดตามวัตถุที่เคลื่อนที่ต่ำลงมา	13
196.	LS. ที่ได้จากการ Tilt Up, Tilt Down สลับกัน	Cut	ลองทำแบบทดสอบข้อ 33 และข้อ 34 กันเลยนะครับ	5
197.	<u>CAP.</u> ข้อ 33. การ Tilt กล้องมีลักษณะใด ก. การ Tilt ซ้าย, Tilt ขวา ข. การ Tilt In, Tilt Out ค. การ Tilt Up, Tilt Down ง. ถูกทุกข้อ	Cut	ข้อ 33. การ Tilt กล้องมีลักษณะใด ก. การ Tilt ซ้าย, Tilt ขวา ข. การ Tilt In, Tilt Out ค. การ Tilt Up, Tilt Down ง. ถูกทุกข้อ	25

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
198.	<u>CAP.</u> ค. การ Tilt Up, Tilt Down	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ค. Tilt Up และ Tilt Down	7
199.	<u>CAP.</u> ข้อ 34. ภาพนี้ช่างภาพแสดง การเคลื่อนไหวกล้องลักษณะใด - แสดงภาพช่างภาพกำลัง Tilt Up กล้องอยู่ในกรอบ ก. Pan ข. Dolly ค. Tilt Down ง. Tilt Up	Cut	ข้อ 34. ภาพนี้ช่างภาพแสดงการ เคลื่อนไหวกล้องลักษณะใด ก. Pan ข. Dolly ค. Tilt Down ง. Tilt Up	25
200.	ภาพช่างภาพกำลัง Tilt Up กล้องอยู่ ในกรอบ <u>CAP.</u> ง. Tilt Up	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ง. Tilt Up	7
201.	LS. แสดงภาพการ Zoom <u>Super</u> Zoom	Diss	Zoom	4
202.	LS. ภาพเครื่องบิน 2 ลำ แล้ว Zoom in เห็นเครื่องบินลำเดียว	Cut	Zoom เป็นการตั้งกล้องอยู่กับที่แล้ว เปลี่ยนความยาวโฟกัสของเลนส์ซูม เพื่อเป็นการเปลี่ยนขนาดของภาพ ซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ	11
203.	แสดงภาพการ Zoom in <u>Super</u> Zoom in	Diss	Zoom in เป็นการดึงภาพสิ่งที่ถ่ายให้ใกล้ เข้ามากกว่าปกติ ทำให้วัตถุหรือสิ่งที่ถ่าย มีขนาดใหญ่ขึ้นในกรอบภาพ background ถูกตัดหายไปและไม่คมชัด ทำให้เน้นวัตถุที่ถ่ายมากขึ้น	17
204.	แสดงภาพการ Zoom out <u>Super</u> Zoom out	Diss	Zoom out เป็นการผลักภาพสิ่งที่ถ่ายให้ ไกลออกไปกว่าปกติ ทำให้วัตถุหรือสิ่งที่ ถ่ายมีขนาดเล็กลงในกรอบภาพ และ background เพิ่มเข้ามา ทำให้วัตถุที่ถ่าย ลดความสำคัญลง และสภาพแวดล้อมมี ความสำคัญมากขึ้นตามลำดับ	20

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
205.	ภาพที่ได้จากการ Zoom in – Zoom out สลับกัน	Cut	ทำแบบทดสอบกันคู่อีก 2 ช้อนะ ครับ	5
206.	<u>CAP.</u> ข้อ 35. จากภาพคือการเคลื่อน ไหวกล้องแบบใด - แสดงภาพจากการ Zoom Out อยู่ใน กรอบ ก. Zoom Out ข. Truck ค. Tilt ง. Zoom In	Cut	ข้อ 35. จากภาพคือการเคลื่อนไหว กล้องแบบใด ก. Zoom Out ข. Truck ค. Tilt ง. Zoom In	25
207.	ภาพจากการ Zoom Out อยู่ในกรอบ <u>CAP.</u> ก. Zoom Out	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ก. Zoom Out	7
208.	<u>CAP.</u> ข้อ 36. ภาพเรือลอยอยู่กลาง แม่น้ำ แต่เราไม่สามารถเข้าไปถ่าย ภาพได้ใกล้ๆ เราจะใช้การเคลื่อนไหว กล้องแบบใด ก. Zoom Out ข. Zoom In ค. Dolly Out ง. Tilt	Cut	ข้อ 36. ภาพเรือลอยอยู่กลางแม่น้ำ แต่เรา <u>ไม่สามารถ</u> เข้าไปถ่ายภาพได้ ใกล้ๆ เราจะใช้การเคลื่อนไหวกล้อง แบบใด ก. Zoom Out ข. Zoom In ค. Dolly Out ง. Tilt	25
209.	<u>CAP.</u> ข. Zoom In	Cut	คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ ข. Zoom In	7
210.	LS. การ Dolly In-Out <u>Super</u> Dolly	Diss	Dolly	4
211.	LS. แสดงการ Dolly กล้องข่าว IN – OUT	Cut	Dolly คือ การเคลื่อนที่ของกล้องไป ทางด้านหน้าเพื่อเข้าหาสิ่งที่ถ่าย หรือถอยหลังออกห่างจากสิ่งที่ถ่าย ในแนวเส้นตรง หรือเพื่อติดตามการ เคลื่อนที่ของสิ่งที่ถ่าย ซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ	16

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
212.	LS. แสดงภาพการ Dolly In <u>Super</u> Dolly In	Diss	Dolly In เป็นการเคลื่อนที่กล้องเข้าหาสิ่งที่ถ่าย เหมือนพาผู้ชมเข้าไปดูสิ่งที่ถ่ายใกล้ๆ ในขณะที่ฉากหลังไม่มีการเปลี่ยนแปลง	11
213.	LS. แสดงภาพการ Dolly Out <u>Super</u> Dolly Out	Diss	Dolly Out เป็นการเคลื่อนที่กล้องถอยหลังออกจากสิ่งที่ถ่ายเพื่อให้สิ่งที่ถ่ายมีขนาดเล็กลงจากเดิม หรือไกลออกไปจากเดิม เหมือนพาผู้ชมถอยหลังห่างสิ่งที่ถ่ายออกมา	15
214.	LS. การ Dolly In-Out สลับกัน	Cut	คงไม่ยากไปใช่ไหมครับ ลองทำแบบทดสอบกันในข้อ 37 และ 38 ดูนะครับ	7
215.	<u>CAP.</u> ข้อ 37. การ Dolly กล้อง มีลักษณะใด ก. Dolly In, Dolly Out ข. Dolly ซ้าย, Dolly ขวา ค. Dolly Up, Dolly Down ง. ไม่มีข้อใดถูก	Cut	ข้อ 37. การ Dolly กล้องมีลักษณะใด ก. Dolly In และ Dolly Out ข. Dolly ซ้าย และ Dolly ขวา ค. Dolly Up และ Dolly Down ง. ไม่มีข้อใดถูก	25
216.	<u>CAP.</u> ก. Dolly In และ Dolly Out	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ก. Dolly In และ Dolly Out	7
217	<u>CAP.</u> ข้อ 38. จากสองภาพนี้เป็นการเคลื่อนไหวกล้องแบบใด - แสดงภาพการ Dolly In อยู่กรอบซ้าย และภาพการ Zoom In อยู่กรอบขวา ก. Zoom In, Dolly In ข. Dolly In, Dolly In ค. Dolly In, Zoom In ง. Zoom In, Zoom In	Cut	ข้อ 38. จากสองภาพนี้เป็นการเคลื่อนไหวกล้องแบบใด ก. Zoom In และ Dolly In ข. Dolly In และ Dolly In ค. Dolly In และ Zoom In ง. Zoom In และ Zoom In	25
218.	ภาพการ Dolly In อยู่กรอบซ้าย และ Zoom In อยู่กรอบขวา <u>CAP.</u> ค. Dolly In, Zoom In	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ค. Dolly In และ Zoom In	7

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
219.	LS. การ Truck ออกไปด้านซ้าย-ขวา Super Truck	Diss	Truck	4
220.	LS. แสดงการ Truck กลิ้งไปด้านข้าง ซ้าย-ขวา	Cut	Truck คือการเคลื่อนที่กลิ้งออกไปด้านข้าง ทางด้านซ้ายหรือด้านขวา เพื่อให้เห็นมุมต่างๆ ของเหตุการณ์ สถานที่ และสิ่งที่ถ่าย ทำให้ดูภาพเป็น 3 มิติ ชิ่งขึ้น	15
221.	LS.- ติดตามการเคลื่อนที่ LS.- แสดงความยาว LS.- แสดงมิติของภาพ	Cut	การใช้ Truck เพื่อติดตามการเคลื่อนที่ของสิ่งที่ถ่ายทางด้านข้าง เพื่อให้เห็นความยาวของวัตถุ หรือสิ่งที่ถ่ายตามแนวยาว เน้นมุมมอง ที่มีมิติทั้งด้านกว้าง และด้านลึก	15
222.	LS. การ Truck กลิ้งแบบต่างๆ	Cut	จบบทเรียนเรื่องการเคลื่อนไหว กลิ้งขาวแล้วนะครับ เราลองมาทำแบบทดสอบที่เหลือกันเลยนะครับ	9
223.	<u>CAP.</u> ข้อ 39. จากภาพ ช่างภาพแสดงการเคลื่อนไหว กลิ้งแบบใด - แสดงภาพช่างภาพกำลัง Truck กลิ้งอยู่ในกรอบ ก. การ Tilt กลิ้ง ข. การ Dolly กลิ้ง ค. การ Pan กลิ้ง ง. การ Truck กลิ้ง	Cut	ข้อ 39. จากภาพช่างภาพแสดงการเคลื่อนไหวกลิ้งแบบใด ก. การ Tilt กลิ้ง ข. การ Dolly กลิ้ง ค. การ Pan กลิ้ง ง. การ Truck กลิ้ง	25
224.	ภาพช่างภาพกำลัง Truck กลิ้ง อยู่ ในกรอบ <u>CAP.</u> ง. การ Truck กลิ้ง	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ง. การ Truck กลิ้ง	7

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
225.	<u>CAP.</u> ข้อ 40. จากภาพนี้เป็นการเคลื่อนที่กล้องแบบใด - แสดงภาพที่ได้จากการ Truck ขวา อยู่ในกรอบ ก. Truck ซ้าย ข. Truck ขวา ค. Pan ซ้าย ง. Pan ขวา	Cut	ข้อ 40. จากภาพนี้เป็นการเคลื่อนที่กล้องแบบใด ก. Truck ซ้าย ข. Truck ขวา ค. Pan ซ้าย ง. Pan ขวา	25
226.	ภาพที่ได้จากการ Truck ขวา อยู่ในกรอบ <u>CAP.</u> ข. Truck ขวา	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ข. Truck ขวา	7
227.	LS. รวมภาพการเคลื่อนไหวกล้องหลายๆ แบบ Pan Tilt Zoom Dolly Truck	Cut	ท่านคงจะสนุกกับการเรียนในบทเรียนต่างๆ ที่ผ่านมา และคงมีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องนั้นๆ อย่างมากนะครับ เรื่องสุดท้ายที่เราจะเรียนกันเป็นเรื่อง เทคนิคการถ่ายทำภาพข่าวโทรทัศน์ตั้งใจเรียนกันเล่นนะครับ	18
228.	<u>CAP.</u> เทคนิคการถ่ายทำภาพข่าวโทรทัศน์	Diss	เทคนิคการถ่ายทำภาพข่าวโทรทัศน์	4
229.	LS. เหตุการณ์จากข่าวอาชญากรรม	Cut	การถ่ายทำภาพข่าวโทรทัศน์ จะมีการถ่ายภาพตามเหตุการณ์ และการถ่ายภาพตามความรู้สึกนึกคิด หรือกำหนดขึ้นเอง เพื่อสร้างเรื่องราวที่จะสื่อให้ผู้ชมได้เข้าใจ	14
230.	LS. ช่วงภาพขณะปฏิบัติงานในเหตุการณ์จริง	Cut	โดยช่วงภาพจะต้องมีเทคนิค และวิธีการนำเสนอที่จะต้องอาศัยประสบการณ์และความชำนาญเพื่อที่จะบันทึกภาพ ให้ทันเหตุการณ์ ทันเวลาที่เกิดขึ้น	12
231.	MS. ช่วงภาพแบกกล้องถ่ายข่าว	Cut	ลักษณะงานในการถ่ายทำภาพข่าวโทรทัศน์ โดยทั่วไปจะใช้ภาพจากกล้องโทรทัศน์เพียงกล้องเดียวเท่านั้น	8

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
232.	LS. แสดงภาพที่ได้จากการถ่ายทำ ข่าวในรูปแบบต่างๆ	Diss	แต่ภาพที่นำเสนอออกมานั้น ต้องมี ภาพหลายมุมหลายองค์ประกอบ มี การเคลื่อนไหวของกล้อง ซึ่งเทคนิค การถ่ายทำภาพข่าวโทรทัศน์ของ ข่าวแต่ละประเภท ก็จะมีลักษณะที่ แตกต่างกัน ดังต่อไปนี้	15
233.	ไตเติ้ลราชสำนัก <u>Super</u> ข่าวราชสำนัก	Cut	ข่าวราชสำนัก	4
234.	LS. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ พระบรมวงศานุวงศ์ เสด็จพระราช ดำเนิน	Diss	เป็นการเสนอข่าวพระราชกรณียกิจของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระ นางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และพระบรม วงศานุวงศ์ทุกพระองค์	11
235.	LS. งานราชพิธี – พระราชกรณียกิจ ต่างๆ	Cut	ไม่ว่าจะเป็นภายในพระบรมมหาราชวัง งานราชพิธี หรือ พระราชกรณียกิจต่างๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ การ ถ่ายทำข่าวนั้นจะเป็นการถ่ายภาพเหตุ การณ์ต่างๆ ไป แต่จะมีความระมัดระวัง มากยิ่งขึ้น และมีข้อห้ามดังต่อไปนี้	19
236.	LS. ด้านข้างในพระราชกรณียกิจ ต่างๆ	Cut	การถ่ายภาพจะถ่ายจากด้านข้างเป็น ส่วนใหญ่ จะถ่ายจากด้านหน้าตรง เป็นบางกรณี แต่จะไม่ถ่ายภาพจาก ด้านหลังโดยเด็ดขาด	11
237.	LS. แสดงระยะห่างระหว่างพระองค์ ท่านกับช่างภาพ	Cut	ระยะในการถ่ายภาพ ไม่ควรเข้าใกล้ ชิดพระองค์ท่านจนมากเกินไป ควรมี ระยะห่างประมาณ 5 เมตร ขึ้นไป	9
238.	LS. อิริยาบถที่สวยงาม	Diss	อิริยาบถที่ไม่เหมาะสม เราก็ไม่ควร ที่จะถ่ายภาพ เช่น ขณะเสวย พระกระยาหาร	7

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
239.	LS. ที่มีจุดเด่นอยู่ที่พระองค์ท่าน	Diss	ในภาพที่มีพระองค์ท่านอยู่ เราควรให้จุดสนใจของภาพอยู่ที่พระองค์ท่าน เราจะใช้เรื่องการ จัดองค์ประกอบภาพเข้ามาพิจารณาในการถ่ายภาพ และที่สำคัญเราจะไม่ถ่ายภาพมาจากมุมสูง	1
240.	LS. รวมภาพพระราชกรณียกิจแบบต่างๆ หลายๆ ภาพ	Cut	คงจะไม่ยากไปใช่ไหมครับ ลองมาทำแบบทดสอบในเรื่องของข่าวราชสำนักกันดูก่อนนะครับ	8
241.	<u>CAP.</u> ข้อ 41. ภาพใดที่ช่างภาพ <u>ไม่ควรถ่าย</u> ในข่าวราชสำนัก ก. ภาพขณะทรงเสวยพระกระยาหาร ข. ภาพเสด็จพระราชดำเนินลงจากรถ ค. ภาพขณะทรงกราบพระพุทธรูป ง. ภาพพระราชทานสิ่งของ	Cut	ข้อ 41. ภาพใดที่ช่างภาพ <u>ไม่ควรถ่าย</u> ในข่าวราชสำนัก ก. ขณะทรงเสวยพระกระยาหาร ข. เสด็จพระราชดำเนินลงจากรถ ค. ขณะทรงกราบพระพุทธรูป ง. พระราชทานสิ่งของ	25
242.	(ภาพจากข้อ ก.) <u>CAP.</u> ก. ภาพขณะทรงเสวยพระกระยาหาร	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ก. ขณะทรงเสวยพระกระยาหาร	7
243.	<u>CAP.</u> ข้อ 42. การถ่ายข่าวราชสำนักนั้นจะ <u>ไม่เหมือน</u> กับการถ่ายข่าวสายอื่นๆ ในข้อใด ก. การถ่ายภาพข่าวตามเหตุการณ์ ข. ศึกษารายละเอียดก่อนการถ่ายภาพ ค. การถ่ายภาพระดับสายตา ง. การกำหนดจุดให้ถ่ายภาพ	Cut	ข้อ 42. การถ่ายข่าวราชสำนักนั้น จะไม่เหมือนกับการถ่ายข่าวสายอื่นๆ ในข้อใด ก. การถ่ายภาพข่าวตามเหตุการณ์ ข. ศึกษารายละเอียดก่อนการถ่ายภาพ ค. การถ่ายภาพระดับสายตา ง. การกำหนดจุดให้ถ่ายภาพ	25
244.	<u>CAP.</u> ง. การกำหนดจุดให้ถ่ายภาพ	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ง. การกำหนดจุดให้ถ่ายภาพ	7
245.	LS. ดึกไทยคู่ฟ้า ทำเนียบรัฐบาล	Diss	ข่าวการเมือง	4
246.	LS. นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี ปฏิบัติหน้าที่ที่ทำเนียบรัฐบาล,รัฐสภา	Cut	ข่าวการเมืองนั้นเป็นการนำเสนอภาพข่าวตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันของนักการเมือง ตั้งแต่นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี ฝ่ายรัฐบาล ฝ่ายค้าน พรรคการเมือง	13

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
247.	LS. ช่างภาพขณะปฏิบัติหน้าที่ที่ ทำเนียบรัฐบาล,รัฐสภา	Cut	ช่างภาพนั้นจะต้องมีไหวพริบ มีความ คล่องตัวตลอดเวลา ภาพที่ถ่ายมาจะต้องมี การจัดองค์ประกอบของภาพครบถ้วน และต้องรู้มุมในการถ่ายภาพ เพื่อให้ภาพ ออกมาเป็นภาพที่สมบูรณ์ ที่สุด เทคนิค ในการถ่ายข่าวการเมือง มีดังนี้	19
248.	MS. CU. การสัมภาษณ์แบบต่างๆ ยืน เดิน นั่ง สัมภาษณ์ แสดงภาพการยืน สัมภาษณ์แบบหน้าตรง และแบบด้าน ข้างที่ไม่สวย	Cut	ข่าวการเมืองส่วนใหญ่จะเป็นการถ่ายการ สัมภาษณ์ ไม่ว่าจะเป็น ยืน เดิน หรือนั่ง สัมภาษณ์ มุมที่สวยงามที่สุดคือ มุมหน้าตรง เพราะภาพที่ออกมาเหมือนผู้ถูกสัมภาษณ์ ได้พูดคุยกับผู้ชมที่ชมอยู่ ขนาดภาพที่ถ่าย จะเป็นภาพขนาด Close up เราจะไม่นิยม ถ่ายภาพจากด้านข้างของ ผู้ถูกสัมภาษณ์	25
249.	CU. การนั่งสัมภาษณ์มีไมโครโฟน LS. ภาพพระบรมฉายาลักษณ์ด้าน หลังของผู้ถูกสัมภาษณ์	Cut	ส่วนการนั่งสัมภาษณ์นั้น เราควรระวัง เรื่องของฉากหน้าและฉากหลังของภาพ เช่น ช่อดอกไม้ หรือ ไมโครโฟน จะบัง หน้าหรือปาก ของผู้พูด ฉากหลังเราควร ระวังอย่างยิ่งในเรื่องของภาพพระบรม ฉายาลักษณ์ ที่จะตัดส่วนใดส่วนหนึ่งของ ภาพไม่ได้เลย ต้องถ่ายให้เต็มภาพ หรือ ฉากหลังที่รกรุงรัง เราควรหลีกเลี่ยง	23
250.	MS. การเดินถอยหลังของช่างภาพ และลักษณะภาพที่ได้จากการถ่าย	Cut	สำหรับการเดินถอยหลังสัมภาษณ์ นั้น ภาพอาจจะมีการสั่นไหว เรา ควรที่จะปรับเลือนชুমภาพไปในระยะ ที่กว้างที่สุด เพื่อที่จะลดการสั่นไหว สำหรับกรณีที่เข้าไปถ่ายภาพไม่ได้ เพราะโดนเบียดออกมา ช่างภาพควร ยกกล้องขึ้นเหนือศีรษะ แล้วเปิดวิว ไฟเดอร์ขึ้น เพื่อมองภาพที่บันทึกไว้ ว่าเป็นอย่างไร	24

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
251.	LS. รวมภาพข่าวการเมืองแบบต่างๆ	Cut	เนื้อขโหมครบสํหรับการเป็นข่ง ภาพข่าวการเมือง ลองมาทำแบบฝึก หัดข้อ 43 และ 44 ดูกันดีกว่าครับ	9
252.	<u>CAP.</u> ข้อ 43. ภาพขนาดใดที่ใช้ในการถ่าย สัมภาษณ์ แล้วภาพออกมาสวยงามน่าดู - แสดงภาพในกรอบภาพ 4 กรอบ ก. (ภาพหน้าคน ECU.) ข. (ภาพหน้าคน CU.) ค. (ภาพคน MS.) ง. (ภาพคน LS.)	Cut	ข้อ 43. ภาพขนาดใดที่ใช้ในการถ่าย สัมภาษณ์ แล้วภาพออกมาสวยงาม น่าดู ก. ขนาด Extreme Close up ข. ขนาด Close up ค. ขนาด Medium Shot ง. ขนาด Long Shot	25
253.	(ภาพจากข้อ ข.) <u>CAP.</u> ข. Close up	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ข. ขนาด Close up	7
254.	<u>CAP.</u> ข้อ 44. การถ่ายภาพข่าวการเมืองนั้น เป็นการถ่ายภาพข่าวแบบใด ก. ถ่ายภาพตามอารมณ์ของช่วงภาพแต่ละ คน ข. ถ่ายภาพตามแนวความคิดและ จินตนาการ ค. ถ่ายภาพตามบทที่กำหนดขึ้น เพื่อสร้าง เรื่องราว ง. ถ่ายภาพตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	Cut	ข้อ 44. การถ่ายภาพข่าวการเมืองนั้นเป็น การถ่ายภาพข่าวแบบใด ก. ถ่ายภาพตามอารมณ์ของช่วงภาพแต่ละ คน ข. ถ่ายภาพตามแนวความคิดและ จินตนาการ ค. ถ่ายภาพตามบทที่กำหนดขึ้น เพื่อ สร้างเรื่องราว ง. ถ่ายภาพตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	25
255.	<u>CAP.</u> ง. ถ่ายภาพตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	Cut	คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ ง. ถ่ายภาพตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	7
256.	LS. เหตุการณ์ไฟไหม้	Diss	ข่าวอาชญากรรม	4
257.	LS. เหตุการณ์ ไฟไหม้ อุบัติเหตุ การ ฆาตกรรม การกระทำผิดกฎหมาย	Cut	ข่าวอาชญากรรม เป็นภาพเหตุการณ์ ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน เช่น ไฟ ไหม้ อุบัติเหตุ การฆาตกรรม การ กระทำผิดกฎหมาย เป็นการถ่ายทำ ข่าวในสถานที่เกิดเหตุจริง หรือ กำหนดภาพ เพื่อสร้างเรื่องราวให้ไป ยังเหตุที่เกิดได้	17

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
258.	LS. ภาพเหตุการณ์หญิงสาวตกตึก	Cut	ช่วงภาพอาชญากรรมจะต้องไม่ติดต่อกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจนเกินไป จะต้องมียุติ เพื่อที่จะได้ลำดับภาพและบันทึกเหตุการณ์ได้อย่างครบถ้วน ควรจะมีการวิเคราะห์ เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นข้างหน้าว่าจะเป็นอย่างไร ถึงจะได้ภาพออกมาสวยงาม ทั้งมุมภาพ และเรื่องราว ที่สมบูรณ์	21
259.	LS. เหตุการณ์ไฟไหม้ ความซุกซน วุ่นวาย	Cut	เทคนิคในการถ่ายภาพข่าวอาชญากรรม อาจแบ่งได้ดังนี้ เหตุการณ์ไฟไหม้เราควรถ่ายภาพมุมกว้าง และบริเวณใกล้เคียงของสถานที่เกิดเหตุไว้ด้วย ไม่ใช่ถ่ายภาพไฟไหม้อย่างเดียว ความซุกซนของผู้คนที่วิ่งหนีไฟ สีหน้าของความตื่นตระหนกตกใจ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนข่าวของความเสียหายหลังเพลิงสงบ	27
260.	LS. ข่าวอุบัติเหตุทางรถยนต์, เครื่องบินตก	Cut	ส่วนภาพข่าวอุบัติเหตุต่างๆ เราเลือกถ่ายแต่ซาก สภาพความเสียหายของวัตถุ หรือสิ่งของได้ แต่ภาพผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิต เราไม่ควรถ่ายภาพนั้นเฉพาะจนเกินไป เพราะจะเป็นภาพที่ไม่น่าดู ถ้าถ่ายก็ควรเป็นภาพมุมกว้าง หรือถ่ายภาพคนมุงดูแทนไป	22
261.	LS. การฆาตกรรม ปล้นฆ่า เห็นสถานที่เกิดเหตุด้วย	Cut	เช่นเดียวกันกับข่าวการฆาตกรรม ปล้นฆ่า ที่ไม่ควรเน้นถ่ายศพผู้ตาย จนดูน่าเกลียด แต่ควรถ่ายภาพสภาพร่องรอยการต่อสู้ การรื้อค้นที่เกิดเหตุ จะเป็นภาพที่คนดูสนใจมากกว่า	18

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
262.	LS. การเข้าช่วยเหลือนักเรียนของ เจ้าหน้าที่ มีบรรยากาศรอบข้าง	Cut	ข่าวการจี้ตัวประกัน เป็นข่าวที่ ช่าง ภาพที่ไปถ่ายข่าวอาจจะต้อง ใช้ เวลานานกว่าจะได้ภาพตอนเข้าช่วย เหลือนักเรียน ซึ่งเป็นภาพที่สำคัญ ฉะนั้นความรวดเร็ว หรือจังหวะใน การถ่ายภาพช่างภาพ จึงต้องมี ความพร้อมทุกวินาที	18
263.	LS. ผู้เสียหายจากด้านหลัง LS. ผู้เสียหายย้อนแสงเป็นเงาดำ LS. ผู้เสียหายเบลอ	Cut	สำหรับภาพผู้เสียหาย ซึ่งเป็นเด็กหรือ สตรีซึ่งถูกข่มขืนหรือได้รับความอับอาย ช่างภาพไม่ควรถ่ายภาพจากด้านหน้าโดย ตรงแต่เราควรถ่ายภาพจากด้านหลังของผู้ เสียหาย หรือถ่ายเป็นภาพย้อนแสงเห็น แต่เงาดำก็ได้ ถ้าจะถ่ายจากด้านหน้าเราก็ ควรปรับโฟกัสให้เบลอเพื่อจะไม่ให้เห็น หน้าที่ชัดเจน	26
264.	LS. รวมภาพข่าวอาชญากรรมแบบ ต่างๆ	Cut	ท่านคงไม่คุ้นเคยกับข่าวอาชญา กรรม จนเกินไปนะครับ ลองมาทำ แบบทดสอบกับอีกสัก 2 ข้อ จะดี กว่า ก่อนจะไปพบข่าวอื่นกันต่อไป	12
265.	CAP. ข้อ 45. จากภาพเหตุการณ์นี้ เป็นการเคลื่อนที่กล้องแบบใด - แสดงภาพช่างภาพวิ่งแบกกล้องเข้าไป ถ่ายไฟไหม้ อยู่ในกรอบ ก. Zoom In ข. Truck ค. Dolly In ง. Tilt	Cut	ข้อ 45. จากภาพเหตุการณ์นี้เป็นการ เคลื่อนที่กล้องแบบใด ก. Zoom In ข. Truck ค. Dolly In ง. Tilt	25
266.	ภาพช่างภาพวิ่งแบกกล้องเข้าไปถ่าย ไฟไหม้ อยู่ในกรอบ CAP. (คำตอบ) ค. Dolly In	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ค. การ Dolly In	7

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
267.	<u>CAP.</u> ข้อ 46. ภาพเหตุการณ์ตำรวจเข้าจับกุมคนร้ายแล้วเกิดมีการยิงกัน ช่างภาพควรจะถ่ายภาพลักษณะใด ถึงจะได้ภาพอย่างใกล้ชิด และมีความปลอดภัย ก. Dolly In ข. Zoom In ค. Truck ง. Pan	Cut	ข้อ 46. ภาพเหตุการณ์ตำรวจเข้าจับกุมคนร้ายแล้วเกิดมีการยิงกัน ช่างภาพควรจะถ่ายภาพลักษณะใด ถึงจะได้ภาพอย่างใกล้ชิดและมีความปลอดภัย ก. Dolly In ข. Zoom In ค. Truck ง. Pan	25
268.	<u>CAP.</u> ข. Zoom In	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ข. การ Zoom In	7
269.	ไตเติ้ลข่าวกีฬา	Diss	ข่าวกีฬา	4
270.	LS. ข่าวการแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ หลายประเภท	Cut	ข่าวกีฬา เป็นการถ่ายภาพข่าวตามเกมส์การแข่งขันเพื่อรู้ผลแพ้ชนะ ซึ่งช่างภาพกีฬาจะต้องมีความเข้าใจในเกมส์ของการแข่งขันกีฬานั้นๆ ด้วยว่า แต่ละประเภทของกีฬานั้น มีเกมส์การเล่นกันอย่างไร ซึ่งอาจแบ่งประเภทได้ดังนี้	20
271.	LS. – MS. การแข่งขันกีฬาแบบประชิดตัว เช่น ฟุตบอล บาสเกตบอล รักบี้ฟุตบอล มีการยิงประตูทำคะแนนกัน	Cut	กีฬาที่ผู้แข่งขันมีการเข้ามาประชิดตัวกัน เช่นฟุตบอล บาสเกตบอล รักบี้ฟุตบอล เป็นต้น การวางมุมกล้องในการถ่ายภavnั้นจะวางที่ข้างขอบสนามตรงเส้นแบ่งกึ่งกลาง โดยแบ่งเส้นซ้าย-ขวา เพื่อที่จะได้เห็นการรุกและรับกันของทั้ง 2 ฝ่าย ภาพที่สำคัญของกีฬาประเภทนี้คือ การทำคะแนนกัน และที่สำคัญช่างภาพไม่ควรเปลี่ยนย้ายมุมกล้องไปฝั่งตรงกันข้ามเพราะจะทำให้เกิดการกระโดดของภาพ	32

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
272.	LS. การแข่งขันกีฬาแบบไม่ประชิดตัว เช่น วอลเลย์บอล เทนนิส ปิงปอง แบดมินตัน - ถ่ายจากข้างขอบสนามตรงกลาง Pan ซ้าย-ขวา - ถ่ายจากข้างขอบสนามด้านหลังผู้แข่งขันใช้ Zoom in – Zoom out	Cut	กีฬาที่ไม่มีการประชิดตัวกัน เช่น วอลเลย์บอล เทนนิส ปิงปอง แบดมินตัน ตะกร้อ เป็นต้น การวางมุมกล้องเพื่อถ่ายภาพนั้นจะไม่วางกล้องที่ข้างขอบสนามตรงเส้นแบ่งกึ่งกลาง เพราะการโต้ตอบไปมาของวัตถุทั้งซ้ายและขวานั้น จะเร็วมาก ช่วงภาพจะถ่ายภาพโดยการ Pan ไปมาอย่างรวดเร็ว ภาพที่ออกมาจะทำให้ไม่น่าดู แต่เราจะวางกล้องไว้ข้างขอบสนามหลังผู้แข่งขันของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งภาพที่ออกมาจะเห็นผู้แข่งขันทั้ง 2 ฝ่าย เล่น ได้ตอบกันไปมา	37
273.	LS. การแข่งขันการวิ่ง การว่ายน้ำของกีฬาแต่ละประเภทตอนเข้าเส้นชัย	Cut	ส่วนการแข่งขันกีฬาประเภทที่ชัยชนะอยู่ที่เส้นชัย เช่น การวิ่ง การว่ายน้ำ การแข่งรถ ช่วงภาพจะต้องวางมุมกล้องที่เส้นชัยนั้น เพราะจะได้ภาพตอนที่ผู้ชนะเข้าเส้นชัย ภาพที่ออกมาจะได้มีความสมบูรณ์อยู่ในตัว	18
274.	LS. การแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ หลายประเภท	Cut	ท่านสนุกกับการถ่ายภาพข่าวกีฬาหรือไม่ครับ ที่นี้เราลองมาทำแบบทดสอบข้อ 47 และข้อ 48 กันก่อนดีกว่าครับ	11
275.	<u>CAP.</u> ข้อ 47. การแข่งขันกีฬาแบบไม่ประชิดตัว ช่วงภาพกีฬาควรวางกล้องไว้จุดไหน ถึงจะได้ภาพสวยงาม ก.การแข่งขันปิงปอง ตั้งกล้องไว้ข้างโต๊ะ ตรงกลาง ข.การแข่งขันวอลเลย์บอล ตั้งกล้องไว้มุม เหนียงด้านหลัง ค.การแข่งขันเทนนิส ตั้งกล้องจากด้าน หลังผู้เล่นตรงกลาง ง.การแข่งขันแบดมินตัน ตั้งกล้องข้างสนามตรงกลาง	Cut	ข้อ 47. การแข่งขันกีฬาแบบไม่ประชิดตัว ช่วงภาพกีฬาควรวางกล้องไว้จุดไหนถึงจะได้ภาพสวยงาม ก.การแข่งขันปิงปอง ตั้งกล้องไว้ข้าง โต๊ะตรงกลาง ข.การแข่งขันวอลเลย์บอลตั้งกล้องไว้ มุมเฉียงด้านหลัง ค.การแข่งขันเทนนิส ตั้งกล้องจากด้าน หลังผู้เล่นตรงกลาง ง.การแข่งขันแบดมินตัน ตั้งกล้องข้าง สนามตรงกลาง	25

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
276.	<u>CAP.</u> ค.การแข่งขันเทนนิส ตั๊กก๊อ้งจาก ด้าน หลังผู้เล่นตรงกลาง	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ค. ตั๊กก๊อ้ง จากค้ำนหลังผู้เล่นตรงกลาง	7
277.	<u>CAP.</u> ข้อ 48. การแข่งขันการวิ่งช่าง ภาพกีฬาควรตักก๊อ้งไว้จุดไหน ถึงจะ ได้ภาพออกมาสมบูรณ์ที่สุด เห็นผู้ แข่งขันเข้าเส้นชัยก่อน-หลัง ก. มุมบนอฒจรรย์ตรงจุดเริ่มต้น ข. ในสนามแข่งขันเลขจุดเส้นชัย ค. มุมบนอฒจรรย์ตรงจุดกึ่งกลาง การแข่งขัน ง. มุมบนอฒจรรย์ตรงเส้นชัย	Cut	ข้อ 48. การแข่งขันการวิ่ง ช่างภาพ กีฬาควรตักก๊อ้งไว้จุดไหน ถึงจะได้ ภาพออกมาสมบูรณ์ที่สุด เห็นผู้แข่ง ขันเข้าเส้นชัยก่อน-หลัง ก. มุมบนอฒจรรย์ตรงจุดเริ่มต้น ข. ในสนามแข่งขันเลขจุดเส้นชัย ค. มุมบนอฒจรรย์ตรงจุดกึ่งกลาง การแข่งขัน ง. มุมบนอฒจรรย์ตรงเส้นชัย	25
278.	<u>CAP.</u> ง. มุมบนอฒจรรย์ตรงเส้นชัย	Cut	คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ ง. มุมบนอฒจรรย์ตรงเส้นชัย	7
279.	ภาพผู้ประกาศข่าว	Diss	ข่าวสฎีปรายงานพิเศษ	4
280.	ไตเติ้ลหัวเรื่องแต่ละรายการ เช่น คน ไทยวันนี้ ด้วยลำแข้ง เจาะประเด็น จัป ตาทองเที่ยวไทย แสดงภาพการ ทำงานของช่างภาพด้วย	Cut	ข่าวสฎีปรายงานพิเศษ ได้แก่ ข่าว คนไทยวันนี้ ข่าวด้วยลำแข้ง ข่าว เจาะประเด็น ข่าวจัปตาทองเที่ยว ไทย เป็นต้น การถ่ายภาพทั้งหมด นั้นเป็นการถ่ายภาพตามความนึกคิด หรือการกำหนดเรื่องราวที่จะสื่อให้ ผู้ชมได้เข้าใจในเนื้อข่าวนั้นๆ	20
281.	LS. สฎีปมุมภาพสวยๆ แปลกตา น่า สนใจ หลายแบบ หลายลักษณะ	Cut	การถ่ายข่าวสฎีปรายงานพิเศษนี้ ต้องอาศัยเรื่องการจัดองค์ประกอบ ภาพข่าว มุมก๊อ้งข่าว ขนาดภาพ ข่าว การเคลื่อนไหวก๊อ้งข่าวเข้ามา ช่วยอย่างมาก รวมทั้งความคิดสร้าง สรรค์ จินตนาการและศิลปะ ทั้งนี้ เพราะเป็นงานที่ค่อนข้างจะละเอียด เพื่อให้ได้ภาพออกมาสวยงาม เช่น	21

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
282.	LS. แสดงถึง ฉากหน้า จุดแห่งความสนใจ ฉากหลัง ที่ดูแล้วมีมิติ	Cut	การถ่ายภาพควรให้มีมิติในภาพนั้น คือ มีฉากหน้าของภาพ มีจุดแห่งความสนใจของภาพ และมีฉากหลังของภาพ หรือถ่ายภาพให้มีมิติโดยเลือกมุม 45 องศา	13
283.	LS. การเคลื่อนไหวกล้องลักษณะต่างๆ เช่น Pan Tilt Zoom Dolly และการ Truck กล้องในรูปแบบต่างๆ	Cut	หรือมีการเคลื่อนไหวของกล้องบ้าง เพื่อไม่ให้ภาพนิ่งอยู่กับที่นานเกินไป จนทำให้ภาพไม่ได้ความรู้สึกทางอารมณ์ เช่น การ Pan การ Tilt การ Zoom การ Dolly และการ Truck กล้อง แต่ควรใช้อย่างเหมาะสมระมัดระวัง	17
284.	MS.-CU. การปรับโฟกัสของวัตถุ 2 อย่างในภาพเดียวกัน	Cut	การเปลี่ยนจุดสนใจของภาพจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง โดยการใช้การปรับโฟกัสเข้าช่วย ซึ่งมีวัตถุ 2 อย่างอยู่ในภาพเดียวกัน แต่มีระยะใกล้และไกลกัน เราปรับความชัดมาที่จุดแรกคือใกล้และเปลี่ยนความชัดไปที่จุดสองคือไกล จะทำให้ภาพนั้นดูน่าสนใจยิ่งขึ้น	22
285.	LS. มีกรอบของวัตถุต่างๆ เข้ามาช่วยให้ภาพดูเด่น สวยงาม	Cut	การใช้กรอบหรือขอบของวัตถุต่างๆ เช่น กรอบประตู หน้าต่าง ปากดำ มาช่วยเน้นจุดสนใจในภาพให้ดูเด่นยิ่งขึ้น ทั้งนี้ช่างภาพควรมีทักษะในการที่จะนำเทคนิคในการถ่ายภาพข่าวโทรทัศน์ มาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด	20
286.	LS. รวมภาพสวยๆ ของข่าวสัปดาห์ รายงานพิเศษ หลายๆ ภาพ	Cut	เหลือแบบทดสอบอีก 2 ข้อสุดท้ายนะครับ และขอแสดงความยินดีด้วยที่ท่านได้เรียนจบในบทเรียนทั้งหมด ขอให้นำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการถ่ายภาพโทรทัศน์ของท่าน และเป็นช่างภาพที่มีฝีมือระดับแนวหน้าต่อไปนะครับ	19

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
287.	<u>CAP.</u> ข้อ 49. ข่าวสก็๊ปรายงานพิเศษ ต้องอาศัยพื้นฐานอะไรเข้ามาช่วยในการถ่ายภาพ ก. การจัดองค์ประกอบภาพ ข. มุมกล้อง ค. การเคลื่อนไหวกล้อง ง. ถูกทุกข้อ	Cut	ข้อ 49. ข่าวสก็๊ปรายงานพิเศษต้องอาศัยพื้นฐานอะไรเข้ามาช่วยในการถ่ายภาพ ก. การจัดองค์ประกอบภาพ ข. มุมกล้อง ค. การเคลื่อนไหวกล้อง ง. ถูกทุกข้อ	25
288.	<u>CAP.</u> ง. ถูกทุกข้อ	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ง. ถูกทุกข้อ	7
289.	<u>CAP.</u> ข้อ 50. ภาพใดที่ <u>ไม่มี</u> ความน่าสนใจในภาพเลย - แสดงภาพในกรอบภาพ 4 กรอบ ก. (ภาพไม่สวย) ข. (ภาพแสดงความสมดุล) ค. (ภาพที่แสดงจุดสนใจในภาพ) ง. (ภาพการใช้กรอบนำสายตา)	Cut	ข้อ 50. ภาพใดที่ <u>ไม่มี</u> ความน่าสนใจในภาพเลย	25
290.	(ภาพจาก ข้อ ก.)	Cut	คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ก. เพราะไม่มีหลักการประกอบภาพอยู่ในภาพ	7
291.	<u>CAP.</u> ขอบขอบพระคุณ รศ.ดร.สุรัชย์ สิกขาบัณฑิต ประธานกรรมการ รศ.นิภา ศรีไพโรจน์ กรรมการ	Diss	(F/I คนตรี)	7
292.	<u>CAP.</u> <u>ผลิตโดย</u> แสนฤทธิ์ ชื่นกัตัญญ นิสิตปริญญาโท ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	Diss	(F/O คนตรี)	8

ภาคผนวก ข

- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่องเทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว
- กระดาษคำตอบสำหรับแบบทดสอบระหว่างเรียน
- กระดาษคำตอบสำหรับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว

จำนวน 50 ข้อ 50 คะแนน

คำสั่ง : โปรดทำเครื่องหมาย X ลงใน () ให้ตรงกับ ก. ข. ค. หรือ ง. ลงในกระดาษคำตอบ
ซึ่งตรงกับคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อละ 1 คำตอบเท่านั้น
หมายเหตุ : ห้ามขีดเขียน หรือทำเครื่องหมายใดๆ ลงในแบบทดสอบนี้

หลักการประกอบภาพข่าว

- 1. การประกอบภาพ (Composition) หมายถึงข้อใด
 - ก. การจัดภาพให้วัตถุในภาพกลมกลืนกัน
 - ข. การนำจุดสนใจของภาพนั้นมานำเสนอ
 - ค. การนำภาพหลายๆ ภาพมาประกอบกัน
 - ง. การจัดวางวัตถุต่างๆ ที่อยู่ภาพในภาพให้มีความสวยงามน่าดู
- 2. การจัดวัตถุที่จะถ่ายอย่างไร ถึงจะแสดงความรู้สึกที่สดใส
 - ก. จัดวัตถุไว้หน้าฉากที่มีค สีเข้ม ข. จัดวัตถุไว้ที่ฉากสีแดง
 - ค. จัดวัตถุไว้หน้าฉากที่สว่าง ง. จัดวัตถุไว้ในฉากใส
- 3. ข้อใดเป็นความหมายของกฎสามส่วน
 - ก. การแบ่งส่วนของภาพเป็น 3 ส่วน
 - ข. การแบ่งจอโทรทัศน์ออกเป็นสามส่วนในแนวตั้ง
 - ค. การแบ่งจอโทรทัศน์ออกเป็นสามส่วนในแนวนอน
 - ง. การแบ่งจอโทรทัศน์ออกเป็นสามส่วนเท่าๆ กันทั้งแนวตั้งและแนวนอน
- 4. ภาพโทรทัศน์เป็นภาพสองมิติที่มีเพียงความสูงกับความกว้าง ถ้าเราต้องการให้มีมิติแห่งความลึกด้วยเราควรจัดส่วนไหนประกอบเข้าไป
 - ก. ฉากหน้า (Foreground)
 - ข. วัตถุที่เราต้องการจะถ่าย (Subject)
 - ค. จัดความสมดุลของภาพ (Balance)
 - ง. จุดสำคัญที่สุดของภาพ (Main Point)

5. ภาพที่ไม่เหมาะสมเกิดจากอะไร
 - ก. ฉากหน้าเข้ามาบัง Main Subject
 - ข. การตัดส่วนสำคัญของ Main Subject
 - ค. ฉากหลังกรูกรัง จนทำให้ Main Subject กรูกรัง
 - ง. ถูกทุกข้อ
6. นำเลนส์มุมกว้างไปถ่ายสิ่งใด จึงจะได้มุมมองออกมาสวยงามแปลกตา
 - ก. ดอกไม้
 - ข. ทิวทัศน์
 - ค. อาคาร สถานที่
 - ง. วัตถุสิ่งของ
7. การจัดความสมดุลของภาพ (Balance) จะก่อให้เกิดความรู้สึกอย่างไร
 - ก. ให้ความรู้สึกอ่อนไหวในภาพ
 - ข. ให้ความรู้สึกเที่ยงตรง
 - ค. ให้ความรู้สึกกลมกลืน
 - ง. ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวในภาพ
8. สิ่งดึงดูดสายตาผู้ชมในภาพเป็นหลักเพียงสิ่งเดียว โดยไม่มีสิ่งต่างๆ เข้ามารบกวนภาพมากเกินไป เรียกว่าอะไร
 - ก. มุมในการมองภาพ
 - ข. จุดสนใจของภาพ
 - ค. องค์ประกอบภาพ
 - ง. ความสมดุลของภาพ
9. การใช้ฉากหน้าและฉากหลังของภาพ (Foreground and Background) จะทำให้ภาพที่ออกมา มีลักษณะอย่างไร
 - ก. ทำให้ภาพมีน้ำหนักขึ้น
 - ข. ช่วยให้ภาพมีระเบียบมากขึ้น
 - ค. ทำให้ภาพไม่มีจุดแห่งความสนใจ
 - ง. ช่วยเพิ่มมิติและความสวยงามให้แก่ภาพ
10. ข้อใดคือวัตถุประสงค์ของการใช้กรอบ (Frame) ในการถ่ายภาพ
 - ก. เพื่อให้ภาพมีความสมดุล
 - ข. เพื่อให้ภาพมีจุดเด่นที่น่าสนใจ
 - ค. เพื่อบีบแบนความสนใจสายตาของผู้ดู
 - ง. เพื่อบีบบังคับสายตาของผู้ดูภาพไปสู่ส่วนสำคัญของภาพ

ขนาดภาพขาว

11. ขนาดภาพ เป็นการเปรียบเทียบระหว่างขนาดของวัตถุที่ถ่ายกับอะไร
 - ก. ฉากหลัง (Background)
 - ข. ฉากหน้า (Foreground)
 - ค. ความสมดุล (Balance)
 - ง. จุดสนใจของภาพ (Point of Interest)

12. ถ้าต้องการให้เห็นภาพทิวทัศน์ที่มีลักษณะกว้างไกล เราควรใช้ภาพขนาดใด
 - ก. LS
 - ข. VLS
 - ค. MS
 - ง. CU
 13. ขนาดภาพที่ใกล้สุดคือ ข้อใด
 - ก. MS
 - ข. CU
 - ค. ECU
 - ง. ถูกทุกข้อ
 14. ดำรวจจับยาเสพติดได้ เราจะใช้ขนาดภาพระยะเท่าใดสื่อให้คนดูได้เห็นยาเสพติดแบบชัดๆ
 - ก. VLS
 - ข. MS
 - ค. ECU
 - ง. CU
 15. ขนาดภาพในข้อใด เรียงลำดับจากไกลเข้ามาหาใกล้
 - ก. CU MS LS
 - ข. MS CU LS
 - ค. LS CU MS
 - ง. LS MS CU
 16. ภาพเหนือไหล่เต็มใบหน้าของชานา-เห็นต้นข้าวสูงเท่าระดับเอวของชานา-และสภาพท้องทุ่งกว้างที่มีวัวควายหลายตัวกำลังเดินกลับบ้าน ควรเป็นลำดับภาพในข้อใด
 - ก. CU-LS-MS
 - ข. LS-CU-MS
 - ค. MS-CU-LS
 - ง. CU-MS-LS
 17. ขนาดภาพระยะ MS ควรเป็นภาพจากข้อใด
 - ก. ผู้ประกาศยืนรายงานข่าว
 - ข. สีหน้าอันยิ้มแย้มจนเห็นรอยตีนกา
 - ค. ผีงกำลังดูคนนำหวานจากเกสรดอกไม้
 - ง. ผู้ใช้แรงงานนับร้อยคนยืนประท้วงหน้ารัฐสภา
 18. ภาพที่แสดงความรู้สึกของผู้ประสบภัยน้ำท่วมทางสีหน้าและดวงตาได้ดีที่สุด คือภาพขนาดใด
 - ก. CU
 - ข. MS
 - ค. LS
 - ง. VLS
 19. นายกรัฐมนตรี (พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร) จับมือกับอดีตนายกรัฐมนตรี (นายชวน หลีกภัย) เราควรถ่ายภาพขนาดใด
 - ก. ECU
 - ข. MS
 - ค. VLS
 - ง. CU

20. ข้อใดเป็นภาพ VLS. ของท้องทะเลบางแสนยามเย็น
- ภาพพ่อ แม่ ลูก กำลังสนุกกับการเล่นน้ำ
 - ภาพดวงอาทิตย์สีส้มดวงโตสวยงามมาก
 - ภาพชาวประมงกำลังนั่งตกปลาริมโขดหิน
 - ภาพทะเลกว้างไกลเห็นเรือวิ่งผ่านดวงอาทิตย์

มุมกล้องข่าว

21. มุมกล้องหมายถึงระดับสูง-ต่ำ ของสิ่งใด
- ช่างภาพ
 - กล้องโทรทัศน์
 - วัตถุที่ถ่าย
 - ผู้แสดง
22. ภาพมุมต่ำ (Low Angle Shot) แสดงเพื่อให้ความรู้สึกใด
- ให้ความรู้สึกปกติ
 - ความรู้สึกถึงการเคลื่อนไหว
 - แสดงถึงความต่ำต้อย ขาดพลัง
 - แสดงถึงพลังอำนาจ ความยิ่งใหญ่
23. มุมภาพลักษณะใดที่เกิดจากการยืนอยู่บนตึกใบหยกแล้วมองเห็นสภาพทั่วไปของกรุงเทพฯ
- ภาพมุมปกติ
 - ภาพมุมกว้าง
 - ภาพมุมต่ำ
 - ภาพมุมสูง
24. ภาพที่ให้ความรู้ถึงการเคลื่อนไหว เร้าอารมณ์ ตื่นเต้น ไม่นั่นคง ควรใช้ภาพมุมใด
- ภาพมุมเอียง
 - ภาพมุมสูง
 - ภาพมุมต่ำ
 - ภาพมุมปกติ
25. ภาพมองลงมาจากเครื่องบิน เห็นคนขึ้นรถด้านล่างเพื่อรับการช่วยเหลือจากเหตุการณ์น้ำท่วม เป็นภาพที่ได้จากมุมใด
- ภาพมุมต่ำ
 - ภาพมุมปกติ
 - ภาพมุมบน
 - ภาพมุมล่าง
26. การตั้งกล้องอยู่บนพื้น แล้วยกกล้องขึ้นให้ตั้งฉากกับพื้น จะได้ภาพมุมใด
- ภาพมุมบน (Top Angle Shot)
 - ภาพมุมล่าง (Bottom Angle Shot)
 - ภาพมุมสูง (High Angle Shot)
 - ภาพมุมต่ำ (Low Angle Shot)

27. ภาพอ็อบเจกทิฟ (Objective Shot) เป็นมุมมองลักษณะใด
- ก. คล้ายภาพมุมมองปกติ
 - ข. เหมือนผู้ชมเป็นบุรุษที่ 3
 - ค. มองเห็นเหตุการณ์ที่กระทำอยู่
 - ง. ถูกทุกข้อ
28. ภาพที่ได้จากการใช้มุมกล้องต่างๆ มีผลต่อผู้ชมอย่างไร
- ก. รับรู้เหตุการณ์
 - ข. มีความรู้สึก
 - ค. อารมณ์คล้อยตาม
 - ง. ถูกทุกข้อ
29. งานข่าวประเภทใดที่ใช้มุมกล้องในการถ่ายภาพมากที่สุด
- ก. ข่าวการเมือง
 - ข. ข่าวราชสำนัก
 - ค. ข่าวสื่upรายงานพิเศษ
 - ง. ข่าวอาชญากรรม
30. ชาวบ้านเดือดร้อนเนื่องจากภัยแล้ง เกษนาขึ้นดูถังน้ำประปาประจำหมู่บ้าน แล้วก้มลงมองบ่อน้ำที่แห้งสนิท พร้อมทั้งหันมาพูดกับช่างภาพว่า “ช่วยด้วยครับเจ้านาย” เป็นภาพจากมุมใดตามลำดับ
- ก. ภาพมุมปกติ-ภาพมุมต่ำ-ภาพมุมสูง
 - ข. ภาพมุมสูง-ภาพมุมต่ำ-ภาพมุมปกติ
 - ค. ภาพมุมต่ำ-ภาพมุมปกติ-ภาพมุมสูง
 - ง. ภาพมุมต่ำ-ภาพมุมสูง-ภาพมุมปกติ

การเคลื่อนไหวกล้องข่าว

31. ภาพที่ได้จากการเคลื่อนไหวกล้อง จะมีลักษณะอย่างไร
- ก. ทำให้รู้สึกว่สิ่งที่ถ่ายแข็งแรง มีพลัง
 - ข. มีความรู้สึกแปลกตา มีชีวิตชีวา น่าสนใจมากขึ้น
 - ค. ทำให้คนดูเห็นความสมดุลของภาพ ภาพมีน้ำหนัก
 - ง. ถูกทุกข้อ
32. วัตถุประสงค์ในการเคลื่อนไหวกล้อง เพื่ออะไร
- ก. เพื่อเปลี่ยนจุดสนใจในภาพ
 - ข. เพื่อติดตามการเคลื่อนที่ของวัตถุที่ถ่าย
 - ค. เพื่อแสดงส่วนต่างๆ ของสิ่งที่ถ่ายตามลำดับ
 - ง. ถูกทุกข้อ

หน้าว่าง

47. การถ่ายภาพการแข่งขันฟุตบอลเพราะอะไร ถึงไม่ให้เปลี่ยนมุมกล้องข้ามไปมาในมุมตรงกันข้ามระหว่างการแข่งขัน
- เพราะจะเกิดการขาดช่วงในการถ่ายภาพ ภาพไม่ต่อเนื่อง
 - เพราะจะเป็นการถ่ายภาพย้อนแสง ทำให้ภาพไม่สวยงาม
 - เพราะจะเกิดการกลับทิศทางของภาพ หรือภาพกระโดด
 - ถูกทุกข้อ
48. ภาพข่าวกีฬาที่มีการเล่นแบบไม่ประชิดตัว เช่น วอลเลย์บอล เทนนิส ปิงปอง แบดมินตัน ช่างภาพควรจะต้องตั้งกล้องไว้จุดใดของสนาม จึงจะได้ภาพการรุกและรับ โดยไม่สับสน
- ข้างขอบสนามตรงเส้นแบ่งกึ่งกลาง
 - มุมไหนของขอบสนามก็ได้แล้วแต่สะดวก
 - บนอัฒจันทร์ด้านหลังของผู้แข่งขันฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง
 - ถูกทุกข้อ
48. การถ่ายภาพข่าวโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการและศิลปะ เพื่อให้ได้ภาพออกมาสวยงามเป็นการถ่ายภาพของข่าวประเภทใด
- ข่าวราชสำนัก
 - ข่าวการเมือง
 - ข่าวสื่upรายงานพิเศษ
 - ข่าวอาชญากรรม
50. ภาพใดเป็นการปรับเปลี่ยนโฟกัส จากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง
- ภาพหนังสือ 1 เล่ม แล้วหันกล้องไปเห็นจอคอมพิวเตอร์ด้านขวา
 - ภาพสุนัขเห่าได้ตื่นไม้แล้วเงยกล้องขึ้นไปเห็นเด็กๆ นั่งอยู่บนกิ่งไม้
 - ภาพเด็กนอนอยู่ในเปลแล้วถอยกล้องออกมาเห็นคนแก่นอนงัวเผลอยู่
 - ภาพดอกกุหลาบสวยชัด 1 ดอก แล้วเห็นใบหน้าหญิงสาวชัดขึ้นมาแทนดอกกุหลาบ

กระดาษคำตอบ
แบบทดสอบระหว่างเรียน

ชื่อ-นามสกุล _____ เลขที่ _____

เรื่อง เทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย X ลงใน () ตรงข้อที่ถูก

หลักการประกอบภาพข่าว	มุมกล้องข่าว	เทคนิคการถ่ายทำภาพข่าวโทรทัศน์
1. (ก) (ข) (ค) (ง)	21. (ก) (ข) (ค) (ง)	41. (ก) (ข) (ค) (ง)
2. (ก) (ข) (ค) (ง)	22. (ก) (ข) (ค) (ง)	42. (ก) (ข) (ค) (ง)
3. (ก) (ข) (ค) (ง)	23. (ก) (ข) (ค) (ง)	43. (ก) (ข) (ค) (ง)
4. (ก) (ข) (ค) (ง)	24. (ก) (ข) (ค) (ง)	44. (ก) (ข) (ค) (ง)
5. (ก) (ข) (ค) (ง)	25. (ก) (ข) (ค) (ง)	45. (ก) (ข) (ค) (ง)
6. (ก) (ข) (ค) (ง)	26. (ก) (ข) (ค) (ง)	46. (ก) (ข) (ค) (ง)
7. (ก) (ข) (ค) (ง)	27. (ก) (ข) (ค) (ง)	47. (ก) (ข) (ค) (ง)
8. (ก) (ข) (ค) (ง)	28. (ก) (ข) (ค) (ง)	48. (ก) (ข) (ค) (ง)
9. (ก) (ข) (ค) (ง)	29. (ก) (ข) (ค) (ง)	49. (ก) (ข) (ค) (ง)
10. (ก) (ข) (ค) (ง)	30. (ก) (ข) (ค) (ง)	50. (ก) (ข) (ค) (ง)
<u>ขนาดภาพข่าว</u>	<u>การเคลื่อนไหวกล้องข่าว</u>	
11. (ก) (ข) (ค) (ง)	31. (ก) (ข) (ค) (ง)	
12. (ก) (ข) (ค) (ง)	32. (ก) (ข) (ค) (ง)	
13. (ก) (ข) (ค) (ง)	33. (ก) (ข) (ค) (ง)	
14. (ก) (ข) (ค) (ง)	34. (ก) (ข) (ค) (ง)	
15. (ก) (ข) (ค) (ง)	35. (ก) (ข) (ค) (ง)	
16. (ก) (ข) (ค) (ง)	36. (ก) (ข) (ค) (ง)	
17. (ก) (ข) (ค) (ง)	37. (ก) (ข) (ค) (ง)	
18. (ก) (ข) (ค) (ง)	38. (ก) (ข) (ค) (ง)	
19. (ก) (ข) (ค) (ง)	39. (ก) (ข) (ค) (ง)	
20. (ก) (ข) (ค) (ง)	40. (ก) (ข) (ค) (ง)	

กระดาษคำตอบ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ชื่อ-นามสกุล _____ เลขที่ _____

เรื่อง เทคนิคการถ่ายภาพโทรทัศน์สำหรับงานข่าว

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย X ลงใน () ตรงข้อที่ถูก

<u>หลักการประกอบภาพข่าว</u>	<u>มุมกล้องข่าว</u>	<u>เทคนิคการถ่ายภาพข่าวโทรทัศน์</u>
1. (ก) (ข) (ค) (ง)	21. (ก) (ข) (ค) (ง)	41. (ก) (ข) (ค) (ง)
2. (ก) (ข) (ค) (ง)	22. (ก) (ข) (ค) (ง)	42. (ก) (ข) (ค) (ง)
3. (ก) (ข) (ค) (ง)	23. (ก) (ข) (ค) (ง)	43. (ก) (ข) (ค) (ง)
4. (ก) (ข) (ค) (ง)	24. (ก) (ข) (ค) (ง)	44. (ก) (ข) (ค) (ง)
5. (ก) (ข) (ค) (ง)	25. (ก) (ข) (ค) (ง)	45. (ก) (ข) (ค) (ง)
6. (ก) (ข) (ค) (ง)	26. (ก) (ข) (ค) (ง)	46. (ก) (ข) (ค) (ง)
7. (ก) (ข) (ค) (ง)	27. (ก) (ข) (ค) (ง)	47. (ก) (ข) (ค) (ง)
8. (ก) (ข) (ค) (ง)	28. (ก) (ข) (ค) (ง)	48. (ก) (ข) (ค) (ง)
9. (ก) (ข) (ค) (ง)	29. (ก) (ข) (ค) (ง)	49. (ก) (ข) (ค) (ง)
10. (ก) (ข) (ค) (ง)	30. (ก) (ข) (ค) (ง)	50. (ก) (ข) (ค) (ง)
<u>ขนาดภาพข่าว</u>	<u>การเคลื่อนไหวกล้องข่าว</u>	
11. (ก) (ข) (ค) (ง)	31. (ก) (ข) (ค) (ง)	
12. (ก) (ข) (ค) (ง)	32. (ก) (ข) (ค) (ง)	
13. (ก) (ข) (ค) (ง)	33. (ก) (ข) (ค) (ง)	
14. (ก) (ข) (ค) (ง)	34. (ก) (ข) (ค) (ง)	
15. (ก) (ข) (ค) (ง)	35. (ก) (ข) (ค) (ง)	
16. (ก) (ข) (ค) (ง)	36. (ก) (ข) (ค) (ง)	
17. (ก) (ข) (ค) (ง)	37. (ก) (ข) (ค) (ง)	
18. (ก) (ข) (ค) (ง)	38. (ก) (ข) (ค) (ง)	
19. (ก) (ข) (ค) (ง)	39. (ก) (ข) (ค) (ง)	
20. (ก) (ข) (ค) (ง)	40. (ก) (ข) (ค) (ง)	

ภาคผนวก ค

- ตารางแสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ตารางแสดงคะแนนแบบฝึกหัดระหว่างเรียน และคะแนนการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการทดลองภาคสนาม

ตาราง 5 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบระหว่างเรียน

ที่	ตอนที่ 1		ตอนที่ 2		ตอนที่ 3		ตอนที่ 4		ตอนที่ 5	
	p	r	p	r	p	r	p	r	p	r
1	.63	.50	.82	.13	.82	.13	.82	.13	.51	.75
2	.59	.50	.50	.50	.82	.13	.69	.38	.63	.50
3	.51	.25	.51	.25	.82	.13	.51	.25	.82	.13
4	.82	.13	.57	.63	.38	.50	.76	.25	.32	.37
5	.82	.13	.82	.13	.82	.13	.82	.13	.82	.13
6	.32	.37	.82	.13	.50	.50	.76	.25	.82	.13
7	.57	.37	.63	.50	.76	.25	.38	.50	.57	.63
8	.82	.13	.57	.13	.51	.25	.38	.25	.44	.62
9	.82	.13	.82	.13	.76	.25	.76	.25	.57	.37
10	.82	.13	.82	.13	.82	.13	.63	.25	.51	.25

ตาราง 6 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน

ที่	ตอนที่ 1		ตอนที่ 2		ตอนที่ 3		ตอนที่ 4		ตอนที่ 5	
	p	r	p	r	P	r	p	r	P	r
1	.63	.50	.50	.50	.63	.25	.51	.75	.82	.13
2	.63	.50	.82	.13	.57	.63	.63	.25	.63	.50
3	.76	.25	.76	.25	.69	.12	.82	.13	.82	.13
4	.69	.38	.82	.13	.63	.25	.82	.13	.44	.62
5	.82	.13	.82	.13	.63	.25	.32	.37	.76	.25
6	.82	.13	.63	.25	.69	.12	.82	.13	.51	.25
7	.63	.50	.82	.13	.57	.37	.82	.13	.62	.50
8	.76	.25	.76	.25	.63	.25	.82	.13	.50	.50
9	.82	.13	.63	.50	.82	.13	.44	.62	.76	.25
10	.69	.38	.38	.25	.51	.75	.44	.62	.76	.25

ตาราง 7 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียน

ที่	ตอนที่ 1	ตอนที่ 2	ตอนที่ 3	ตอนที่ 4	ตอนที่ 5	รวม	ที่	ตอนที่ 1	ตอนที่ 2	ตอนที่ 3	ตอนที่ 4	ตอนที่ 5	รวม
1	9	9	10	10	9	47	26	9	8	10	10	9	46
2	9	9	10	10	9	47	27	9	9	10	10	8	46
3	10	10	10	10	8	48	28	10	8	10	10	10	48
4	10	9	10	10	9	48	29	9	9	10	10	9	47
5	9	10	10	10	10	49	30	9	9	10	10	9	47
6	8	10	9	9	9	45	31	9	9	9	10	9	46
7	9	9	10	10	8	46	32	10	8	10	10	9	47
8	10	10	10	10	9	49	33	9	8	10	10	9	46
9	8	9	10	10	10	47	34	10	10	10	10	10	50
10	10	10	10	10	10	50	35	9	9	10	10	8	46
11	10	9	10	10	8	47	36	10	8	10	10	8	46
12	9	9	10	10	10	48	37	9	9	10	10	10	48
13	9	9	10	10	10	48	38	10	10	10	10	10	50
14	9	9	10	10	8	46	39	9	9	10	10	9	47
15	10	8	10	10	9	47	40	10	8	10	10	9	47
16	10	10	10	10	10	50	41	8	10	10	10	9	47
17	9	10	10	10	8	47	42	10	9	10	10	9	48
18	10	9	10	10	9	48	43	9	10	10	10	9	48
19	10	10	10	10	8	48	44	10	8	10	10	8	46
20	9	9	10	10	10	48	45	10	9	10	10	9	48
21	9	10	10	10	9	48		422	410	449	449	409	2137
22	10	10	10	10	10	50	$\bar{X}$	9.38	9.11	9.98	9.98	9.08	47.49
23	9	9	10	10	10	48	E_1	93.80	91.11	99.80	99.80	90.89	94.98
24	10	8	10	10	9	47							
25	9	9	10	10	9	47							

ตาราง 8 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

ที่	ตอนที่ 1	ตอนที่ 2	ตอนที่ 3	ตอนที่ 4	ตอนที่ 5	รวม	ที่	ตอนที่ 1	ตอนที่ 2	ตอนที่ 3	ตอนที่ 4	ตอนที่ 5	รวม
1	10	9	9	9	10	47	26	10	10	9	10	9	48
2	9	10	9	9	10	47	27	8	9	9	10	8	44
3	8	9	10	9	9	45	28	7	10	10	10	9	46
4	9	9	10	9	9	46	29	10	10	10	10	8	48
5	10	10	8	10	9	47	30	10	10	10	10	10	50
6	9	10	9	9	10	47	31	8	10	9	10	8	45
7	9	9	9	10	10	47	32	10	9	10	9	10	48
8	8	9	10	10	10	47	33	9	10	9	10	10	48
9	9	10	10	10	9	48	34	8	10	9	10	10	47
10	9	10	8	10	9	46	35	10	9	9	10	10	48
11	9	10	10	10	10	49	36	10	9	9	9	8	45
12	8	10	9	9	10	46	37	10	10	9	10	9	48
13	10	9	9	10	9	47	38	10	9	10	10	10	49
14	8	9	9	10	8	44	39	8	10	9	10	10	47
15	10	10	10	10	10	50	40	10	10	10	10	10	50
16	8	10	9	9	10	46	41	10	8	10	10	10	48
17	10	8	10	10	10	48	42	10	10	8	10	10	48
18	8	9	8	10	10	45	43	8	10	8	10	9	45
19	10	10	10	10	10	50	44	10	8	9	10	10	47
20	8	10	10	10	9	47	45	10	10	10	9	10	49
21	7	9	9	10	10	45		411	427	419	439	427	2123
22	10	10	10	10	10	50	$\bar{X}$	9.13	9.48	9.31	9.75	9.48	47.17
23	9	9	9	10	10	47	E_2	91.33	94.89	93.11	97.56	94.89	94.36
24	10	8	10	9	8	45							
25	10	10	9	10	10	49							

ภาคผนวก ง

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือด้านเนื้อหาและด้านสื่อ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผศ. ดร. ไพโรจน์ เบาใจ
ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผศ. สมศักดิ์ เจียมทะวงษ์
ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ผศ. บุญยฤทธิ์ คงคาเพชร
ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. นายวันชัย ทรพรสุทธิ
บรรณาธิการข่าวราชสำนัก
สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7
5. นายสถาพร อิศรางกูร ณ อยุธยา
หัวหน้างานช่างภาพ ฝ่ายข่าว
สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7
6. นายสุริยนตร์ สถาลิผล
หัวหน้างานตัดต่อ ฝ่ายข่าว
สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

ภาคผนวก จ

- แบบประเมินคุณภาพรายการวิทยุทัศน์ด้านเนื้อหา
- แบบประเมินคุณภาพรายการวิทยุทัศน์ด้านสื่อ

แบบประเมินคุณภาพรายการวิดิทัศน์ ด้านเนื้อหา
เรื่อง เทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

รายการ	ความคิดเห็น				
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ใช้ไม่ได้
1. เนื้อหาและการดำเนินเรื่อง					
- เนื้อหามีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม					
- ความเหมาะสมในการนำเข้าสู่เนื้อหา					
- ความถูกต้องของเนื้อหา					
- ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา					
- ความเหมาะสมกับระดับผู้เรียน					
- ความเหมาะสมในการสรุปเนื้อหา					
2. ภาพและเสียงบรรยาย					
- ความถูกต้องของภาพ					
- ความถูกต้องของเสียงบรรยาย					
- ความสอดคล้องของภาพกับเสียงบรรยาย					
3. เวลา					
- ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเนื้อหาในภาพ					
- ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเสียงบรรยาย					
- ความเหมาะสมของเวลาฉายทั้งเรื่อง					

ความคิดเห็นอื่นๆ.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

แบบประเมินคุณภาพรายการวิดิทัศน์ ด้านสื่อ

เรื่อง เทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

รายการ	ความคิดเห็น				
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ใช้ไม่ได้
1. เนื้อหาและการดำเนินเรื่อง					
- ความเหมาะสมในการนำเข้าสู่เนื้อหา					
- ความเหมาะสมในวิธีการนำเสนอ					
- ความเหมาะสมในการสรุปเนื้อหา					
2. ภาพ					
- คุณภาพของภาพ					
- ความเหมาะสมของภาพในการสื่อความหมาย					
- ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร					
- ความสอดคล้องของภาพกับเสียงบรรยาย					
- ความเหมาะสมของเทคนิคกล้อง					
3. เสียง					
- ความชัดเจนของเสียงบรรยาย					
- ความถูกต้องของเสียงบรรยาย					
- ความเหมาะสมของเสียงดนตรีประกอบ					
4. เวลา					
- ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเนื้อหาในภาพ					
- ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเสียงบรรยาย					
- ความเหมาะสมของเวลาฉายทั้งเรื่อง					

ความคิดเห็นอื่นๆ.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ	นายแสนฤทธิ์ ชื่นกตัญญู
เกิดวันที่	22 สิงหาคม 2507
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	237/71 ซอยพหลโยธิน 32 แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ช่างภาพ ฝ่ายข่าว
สถานที่ทำงาน	สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 998/1 ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โทร. 0-2272-0010 ต่อ 283, 284
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2533-ปัจจุบัน	ช่างภาพ ฝ่ายข่าว สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2533	กศ.บ. (เทคโนโลยีการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน
พ.ศ. 2545	กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ